

A.C. Joshi Library
P.U. Chandigarh

MSS No. 405 Subject —

Name of MSS Rajyog राजयोग

Author _____

Period - Folios 101

Script _____ Source Prithipal Singh, Talandhas

Missing Folios

405

॥ अष्टादशसोमः
लि सप्तत पुनः ॥

405

1005

Total 1005 Pages 1st Page (1st)

Sans. Ms.		
133.5		
R 161		राजयोग ; अपूर्ण
405-MS.		२-५१ पत्रक ॥ लं० मं० १४ पं० त्र० ६०
		हं लं०
Sans. Ms.		

h. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

Handwritten text in Devanagari script, possibly a list or a short passage, written on a small rectangular piece of paper pasted onto the main document. The text is arranged in two columns. The right column contains the words 'सर्व', 'सर्व', 'सर्व', 'सर्व', 'सर्व'. The left column contains the words 'सर्व', 'सर्व', 'सर्व', 'सर्व', 'सर्व'.

लाघाः पातपत्रम्भराजीवो न रुद्रराया हरिणो हरितश्चेते योगाज्ञेयाक्रमेण वै १४
 शक्तियोगनामानि त्रिकोरोस्त्वोच्चैः सूर्यः सगोक्षस्वरणिगः कर्कटस्यो गुरुश्च वय
 स्य जन्मनि जायते १५ तदा कुमुदयोगो यतीये दानप्रभावतः राजा वाराजपूज्यश्च
 स्वदेपोदं डधमवेत् १६ कोडणायात्स रुत्सो खंचतुर्विणादिपोषतः गजवीजिसमा
 युक्तस्त्रामरेश्वरविराजितः १७ पुत्रपौत्रादिसंयुक्तो बुद्धिमोश्च विचक्षणाः कृत्वा दानतवि
 प्रभ्यः पश्चात्त्राय पुनः पुनः १८ तेन वै वार्द्धिके चिंता पुत्रादि धनवाधवैः मानसे च भ
 वे चिंता बुद्धिवैकल्यमेव च १९ श्रुत्वा च किं जाय्यं कस्य पूजा च किं दानं च किं मोष
 धं २० भगुरुवाच सौवर्णीयपद्मनाभस्य पत्रतुकारये दुधः तदग्निकारये जाय्यं न
 लमेव स रुद्रके २१ एकलक्ष्मावधिजप्ता पश्चाद्दाने समाचरेत् रजतभानुषट्कं च त
 दर्द्धं हाटकं तथा २२ सवत्सां गतथा दद्याद्दुस्त्रमष्टोत्तरं पातं ज्वाचार्याय सर्वं गोच जं
 पकत्रै रजतं तथा २३ एतद्दानं प्रदातव्यं सप्तान्तं सद्यस्तथा पश्चात्संभोजयेद्विधानेन
 याशक्त्यानुसारितः २४ एतद्दानोपचारेण सौख्यं पुत्रादिसंपदा दानाभावे मरुदुःख
 भगुराण्यदि भाषितं २५ शक्तिकुमुदयोगफलम् वृषराणो प्रपूरांश्च गुरुणा सहसंस्थि
 तः कूरग्नहैश्च सवलैर्नक्षितोरजनीपतिः २६ त्रिकोरो संस्थितो नूनं लजेणो मित्रवी

२. सं. यो
२

द्वितीयः कुंभयोगे मरुत्सौख्यमधिसेवाप्रभावतः २७ राजावा राजमंत्रिचधनाड्योव
रुधार्मिकः कुलमध्ये प्रधानश्रमित्रराजसमो भवेत् २८ अष्टादशवत्तः यश्चात्किंचि
त्सौख्यं प्रवर्तते चतुर्विंशवत्तः यश्चान्मरुत्सौख्यं प्रजायते २९ गजवाजिसमायुक्तो
बहुकीर्तिसमन्वितः किंचिद्दुःखं भवेत्तस्य सत्तानेन गयेन वा ३० चत्वारिंशवत्तः यश्चा
त्मरुत्सौख्यं प्रजायते सती कलकदानेन वृथा यो यस्य रोपणात् ३१ अकृतवाच कि
जायं कस्य पूजा च किं दानं च किं मौषधं भगुरुवाच रीरीपात्रे यं च पलं तन्मद्यं न व
मंडलं सती रुयं लिखेत्तत्र चंदनेनाय गंधकैः ३२ अष्टवत्तं यस्तनास्य मंत्रवीजाक्षर
स्य वै पटोपरि जयः कार्यः पूर्वांक्तिविधिना स रु ३३ ततो दानं प्रदात्तव्यं सप्तषट् च रुद्र
कं रजतं मनुष्यं च दिव्यं वस्त्रं वरस्त्रिये ३४ ततश्च श्रीफलं दिव्यं मायामंत्रैः समन्वितं
संवत्सरागौ प्रदात्तव्यं सप्तधा न्यानि शक्तिः ३५ एतद्द्वानोपचारं प्राप्य ते सुखं संत
तिः कविना च कृतः पुस्तो भगुरा यरि भाषितः ३६ इति कुंभयोगफलम् भगुभौमपानि
श्रद्धाः गगने यस्य संस्थिताः गुरुस्वोच्चास्थितौ लगेन भाभगश्चोत्सुगं भवेत् ३७ रुद्रपू
जाप्रभावेन नीलयोगे मरुत्फलं पार्थिवं प्रोभवेन्नरुद्रचामरसंयुतः ३८ स्वभुजेन
जिताभूमिः षोडशवत्तं यश्चिद्दुःखं भवेत्तस्य सत्तानेन गयेन वा ३९ गजवाजिसमायुक्तो ३९ चत्वारि

राम
२

३ शङ्खतेवर्षे मरुतः स्वपूजायते स्वासकासयुतापीडाक्षयरोगेयवायुनः ३८ पूर्वज
 न्मनिविष्टोसौमद्यपानेवरुः तेनस्वासादिकापीडाजायतेचयुनः पुनः ३९ शृङ्गुवा
 च किंजायकस्यपूजाचकिंदावचकिंमौषधे ४० भृगुसुवाच ताम्रपात्रपलत्रिण
 तन्मध्यमरुमंडले तदमेकारयेजायंरुद्रबीजाक्षरस्यवै ४१ निपुतावधिकंज
 पानवभानोमउतदा बीजाक्षरं सरुस्वाणं येचयेचक्रमात्सधीः ४२ ततोपानंप्रदात
 व्यहृदिकंदराषट्कं रजतवसुषट्कं चसवत्सागोचपांडुरं ४३ सवर्णभूषवस्त्राड्या
 कास्यदोहनसंयुतां येचरत्नेतदद्योद्धोमंकृत्वायथाविधि ४४ यश्चात्संभोजयेद्विपान
 यथाशक्त्यानुसारतः एतद्दानोपचारेण सर्वपापान्मुच्यते ४५ क्षपीरोगादिकं सर्वे
 नरपतितक्षणापदि कविनाचकृतः प्रसोभगुणायरिभाषितः ४६ इतिनीलयोगफल
 गुरुर्धनस्यो यदिचंद्रसंगतः तनौगतो यस्यचजन्मयुक्पोः स्वगेरुगोचस्यभृगुधरास
 ताबुधस्तथातुंगगतायभयतिः यत्रभंगेमहासौख्यंजायतेकुलसंपदो राजावाराजमे
 त्रीचधनाध्यक्षोभवेन्नरः ४७ अथविशतिगतेवर्षेयदिजीवतिवालकः ४८ कुबेरस्य
 सप्तोद्वेदानीमान्नीप्रधानकः ४९ शिवगुरुकृतं पूर्वनक्षत्रं हरिमेदिनं ४८ हरिनिदा
 प्रभावेराक्षसाकयेक्षणासखे शृङ्गुवाच किंजायकस्यपूजाचकिंदावचकिंमौषधे ४९ भृ
 गुरुवाच षट्कारांकारयेद्यत्रसौवर्णविलस्यतीत्ये तन्मध्यविसुखं येचलिखित्वाजयमाच

4

रेत ५० यद्येपरिसमासीनो यथोक्तविधिपूर्वकं नियुते यस्मिन्नाभे च ये च बीजाक्षरं मनुं ५१
 जज्ञादानं प्रदातव्यं वसुधैव कुटुम्बकं रजते त्रिगुणो देव सप्तधा न्यानिष्कृतः ५२ वस्त्राभं
 रणसंयुक्तं गोपयाच्च ययस्विनीं दत्त्वा विलुप्तमस्तु त्वं बालराजानं भोजयेत्ततः ५३ एतद्दानं य
 चारेण स्थिरं सौख्यं प्रजायते कविना च कृतः प्रसोभ्य गुणापरिभाषितः ५४ इति यत्र भगवो
 गफलं ४ सिंहराणि गते सूर्ये मृगांकेन समं यदि लगेन वीर्यं युतः सौरी स्त्रोच्चगोभूमिने द
 नः ५५ पूर्वगंगा तटे मृदो गवां दानं प्रभावतः विलोमके समुत्पन्नो भूयति जायते नरः
 ५५ अथ वीराजमंत्री च राजपूज्या यवा भवेत् अथ विराजते वधे सौख्यमात्मवल्लेन वै
 ५६ दत्त्वा दानं च विष्टेभ्यस्तारतम्यं कृते पुनः तेन दोषेण पूर्वेण मानसे कर्मलमरुत
 ५७ मानसी च भवेद्वा धासुदरादिव्यसने तथा धित्तजा जायते पीडादाह तस्मादि स भ
 मे ५८ शुक्र उवाच किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किं सौख्यं भगुरुवाच रीरीष च
 पले पात्रे तन्मध्यं विप्ररूपकं तदग्रेण कारयेज्जाप्यं सुप्रवीजाक्षरस्य वै ५९ लक्ष्मके
 जयित्वा तपश्चाह्वानं समाचरेत् हाटकं दण्डं च रजतं मनुष्यं च सवत्सागोप्य द
 तव्या सप्तान्नं प्रास्थिप्रस्थकं ६० ज्ञाचार्याय सवर्गो च संपूज्य विधिपूर्वकं रजते जपक
 त्रैचवस्त्रं धार्य करैर्मितं ६१ एतद्दानं प्रभावेण मानसे प्राप्य ते सखं उदरादिद्यथा युक्तं
 जायते नात्र संशयः दानाभावे महादुःखं कविना परिभाषितं इति विलोमकयोगफल ५

5

बुधस्वोच्चगतेष्ववायुगतास्थितो यदि चंद्रोऽसहितश्चैव कर्कटे संस्थितो गुरुः ६३
 भावे वश्रतथा कोपो कर्चयोगे मरुत्सुखं यस्मिन्नातो महाराजा वरुदानप्रभा
 वतः ६४ वरुस्यानेष्वन्नादाता देवानामर्चने न वै पूर्वजन्मनि तेने रुचैतद्योगस
 मुद्रवः राजा वाराजमन्त्री च दाता भोक्ता सुखी नरः वरुस्त्रीभिः समं भोगो रतिप्रीति
 विवर्धनः ६५ कुलमध्ये प्रधानत्वे वरुद्रव्यसमान्वितः मनोजवी कलाश्रितो महा
 कामी भवेन्नरः ६७ अष्टाविंशतिवर्षे स्वस्यानात्याय्यते सुखं चत्वारिंशत्तवर्षे
 किंचिद्दुःखं प्रवर्तते ६८ रुद्रनिदाप्रभावेन महाचिंता मरुमुहुः संतानार्थं भवेच्चि
 ता यदि जीवेच्च ७० शुक्रउवाच किं जाय्यं भगुरुवाच जयदानादिकं
 कुर्यात्तवै कूचाक्तं यथोक्तं दानाभावे महाचिंता भगुराचारि भाषितं ७१ इति कू
 र्चयोगफलम् ६ स्वगृहे च गते सूर्ये जीवो रागुरुणा सह कुंभे सौरी द्वये चंद्रो वश्र
 के भूमिने दनः ७२ वृषाजघटलग्नानि यदि स्यात्तत्तगमो बुधः तदा च कलिको योगः
 पूर्वपुन्यप्रभावतः ७३ राजा वाराजमन्त्री च धर्मज्ञो देवपूजकः द्वाविंशत्तवर्षे
 हासौख्यं प्रजायते ७४ परादिगमनं पूर्वतीर्थं कृते वरु संततिर्न भवेत्तस्य तेना

६ स्मिन्मनिधुवे ७५ यदि जातो विनयेत कृते पिवरु यत्नके वरु यत्नेन कन्याया
 सुखं स्यान्नात्र संसयः ७६ ऋक उवाच किं जायते ० भृगु उवाच ताम्रपात्रपला
 स्त्रिंशत्तन्मध्ये नवमंडले चंदनेन प्रकर्तव्यं तदनेकारये जयं ७७ श्रीनृसिंहत्रि
 वीजं त्रयं च विंशत्सहस्रकं ततो दानं प्रकर्तव्यं रुद्र षड्दं च हाटकं ७८ षट् षड्करज
 तं वस्त्रं द्वाविंशत्करकं यथा गांसवत्सांच भुजानि तं दुलं तिलकं जवं ७९ प्रष्टुं द्वाप
 रादातव्यं भौमेन क्ते विरोधतः रामाचलक्ष्मणां नागं दद्याद्गोदुग्धसंयुतं ८० सत
 ति प्राप्य ते नृनं विरजीवी च वालकः एतद्दानं प्रभावेन पुत्रपौत्रसुखं भवेत् दा
 नाभावे महादुःखं भृगुणा परिभाषितं ८० इति कालिकयोगफल १ तलायां ए निचंद्रौ
 च धनुषि संस्थितौ गुरुः मेघेरवौ लग्नगे च यस्य जन्मनि जायते ८१ कूटयोगे मरु
 तौ रवौ भयति जायते नरः पूर्वतीर्थं चरणीं च कृतासेवा च दैहिकी ८२ जयहोम
 प्रभावेन चैतद्योगसंभूतः वरुभृत्यसमायुक्तः उग्रपटो न संशयः ८३ परदार
 रतो नित्यं क्रोधयुक्तः पुनः पुनः क्रूरचेष्टो भ्रमश्चित्तो नानासौख्ययुक्तो नरः ८४ षोड
 षाब्दाद्भवेत्सौख्यं द्वाविंशत्तदधिकं तथा पुत्रपौत्रसमायुक्तो धनाधीनो न संशयः ८५

7

मन्त्रकृत् भवेत्तस्य पूर्वयाया नुसारतः पितृजा जायते पीडा तदंगे वहुतः
 स्वदाः ८६ परदारानि गानी च पूर्वजन्मनि निमित्तं मन्त्रकृत् ह्यादि रोगैश्च पीडा
 तेनात्र संशयः ८७ शुक उवाच किं जायं ० भगुरुवाच जपदानादिकं कुर्या
 पुक्तं चेष्टरसे च यत् पंचगावो वृषा पंचदातव्यविधिसंयुतं ८८ कुलकन्या
 वरे देयात्ताम्रपात्रं सवस्त्रकं मुच्यते ते पापान् मन्त्रकृत् पुराणपति दानाभा
 वे मरुतः स्वभगुरुणा परिभाषितं ८९ इति कूटकयोगफलम् चंद्रात्सप्तमः
 स्वोच्चैर्गुरुणा सह भूमिजः भगुरुस्यानगते सौरीर्जन्मनि स्वाच्च गोबुधः ९०
 सारमेये भवेन्नृनं भयतिः सैन्यपालकः क्षमा दया तपोदानं सत्यं च च स
 यमः ९१ विद्याविनयसंपन्नः शिवभक्तिरतो द्विजः यजनं याजनं चैव ध्याय
 नाध्यायनेतया ९२ दत्तदाने च विप्रेभ्यो गवां च विधिपूर्वकं तेन पुन्यप्रभावे
 न चैतद्योगसमुद्भवः ९३ षोडशाब्दात्परं नृनं सौख्यमात्मबलैर्भवेत् ज्युष्ठावि
 ण्मते पश्चाद्वा जराजो भविष्यति ९४ पूर्वस्वहस्तदोषो रापरवालो मर्ति तता
 तेन पापप्रभावेन सदा दुःखं हि संततैः ९५ शुक उ० किं जायं ० भगुरुवाच

८५ प
८६ प
८७ प
८८ प
८९ प
९० प
९१ प
९२ प
९३ प
९४ प
९५ प

* संतानेन भवेत्तस्य जातो वाचिन जीवति ज्युने कैर्विविधैर्धनै

जपादिकं तथा कुर्यात्कूर्चै चोक्तं यथाविधिः मेदिनी गजवाजी नोदाने दद्याद्यथा
विधिः ६७ जलपूरी च कलशं चरत्तु तं फलं कूष्माण्डनालके रादीन्यंचान्नं
गोरसैर्द्युते ६८ हाटकं सप्तषट् च द्विगुणं रजतं तथा बालकप्रतिमां हैमीं सव
स्त्रां धेनुं संपुतां ६९ वेदमात्रां तगायत्र्या हवनं च पुतावधिः एतद्दानोपचा
रैरापुत्रपौत्रसुखं भवेत् दानेन जयहो माभ्यां प्रायेण पर्याति तत्क्षणात् दाना
भावे महादुःखं भृगुणा परिभाषितं १०० इति सारमेययोगफलम् ६ स्वराशि
गः शीत रश्मिं द्रवरो यस्य संस्थितः स रुजे संस्थितो सौरी भूमिजेन समन्वितः १ स
तेषां सूर्ययोगो यस्य देवे ज्योगगनस्थले चांद्रिणा सहितः सूर्यो रिपुस्थानगतो यदा
२ तदा च वैचको योगो वरुणानप्रभावतः ज्युतिधीनां कृता भक्तिपूर्वतीर्थे पुनः पु
नः ३ तत्पुन्यफलतो न भूयति रिहजन्मनि द्वाविंशद्गते वर्षे नववर्षाणि पाव
ताः ४ महासौरव्यमहाराज्यं लभते नात्र संशयः वृणां वा मस्तकं वा होतुं हे लक्ष्म
धुवं ५ द्वाविंशत्के गते वर्षे शत्रुतो वधुतो गदात् दुःखं तस्य भवेन्न न पूर्वपापां
सारतः ६ तपस्वी नित्यतः पूर्वतेन दुःखं मुहुर्मुहुः शुकु ० किं जाय्यं ०७ भृगुरु

१ वाच रीरीवातामयात्रेचपलत्रिषात्युमाराके चंदनेनचप्रकर्तव्येनमाध्येनवमे
 डले ८ तपस्वीरूपकं तत्रलिखित्वाजयमाचरेत् उर्यापटोपरिस्थित्वा रुद्रमंत्रं
 नवाक्षरं ९ जयं सहस्रं चत्वारि कृतवानित्येति विधानं तत् क्षत्रं च जयेन्मंत्रं ततोपा
 नं प्रदाययेत् १० ज्वासनं च तपायात्रे सर्वोपस्करसंयुतं गोदानं च तपाकुर्वाह पा
 षट्चहाटकं ११ रजतं नवषट्कं च वस्त्रं शतकरं तथा रुद्रगोधूममाघान्नेतं डलं च
 विशेषतः १२ ब्राह्मणोभ्यः प्रदातव्यं प्रस्थानोसप्तसप्तच एतद्द्वितीयं चारेण पूर्वपापा
 त्युच्छते १३ बहुसौख्यं समायुक्तं शतकं विनश्यति क्षीनाभावे महाचिंता भगुरा
 परिभाषितं १४ इति वैकचयोगकलम् १० स्वतंत्रं गेलग्नगश्चंद्रो मृगाधीणो सहस्रमुः
 गीर्वाणो ज्योतिर्मदने गगने संस्थिते शनिः १५ नदीश्वरे महत्सौख्यं भवति जायते नरः
 राजा वा जपूज्यश्च धनाध्यक्षो न संशयः १६ गौरपक्षिर्भवेत्तस्य बुद्धिर्चांचल्ययुक्तस्य
 रुमागारादिकूपानोकारको वरुजल्पकः १७ जितेन्द्रियो विप्रभक्तः परदारेषु मातृह
 कं घोडणाद्यात्तं भवेत्सौख्यं मित्रद्वारगहादिभिः १८ षट्त्रिंशद्वर्षं महत्सौख्यं प्र
 जायते गजवाजिसमायुक्तो राजानो वषावर्त्तनः १९ दिगेतधवलाकीर्तिः सज्जनोऽप्य
 दंडधक पूर्वंगात्तटे वैष्णो वरुधर्मपराधराः २० गुरुभक्तिरत्तानित्यं रुद्रसेवनत

10 त्वरुः सद्रगे रुक्ते पूर्वपयोक्तविधिपूर्वकं तेन पुन्यप्रभावेन चैतद्योगसमुद्रवः विस्रोर्नि
पाकृता पूर्वमिह जन्मनि दुःखयुक्त २२ चत्वारिंशाब्दतः पश्चाद्वा तद्याधियुतानरः जपदा
नादिकं कुर्याद्योक्तविधिपूर्वकं २३ माहादानादिना सौख्यं भगुराण्यपरिभाषितं इति नेदी
श्वरयोगफलम् ११ चंद्रेण सहितो लजे मकरस्योपनिर्धया रिपुस्यानगतो भौमः पृथ्वे
शोधमिसंगतः देवेज्योपधनुस्यो वैयोगो वैमनको मतः राजा वाराजमंजी च राजपूज्योप
वाभवेत् २६ गुणावानरूपवान्मोगी दाक्षिण्येन समन्वितः पात्रूणां नाशकश्चैव कौथु
क्तो नरो भवेत् २७ जाठराग्नेविशेषश्च सत्संगेरतिवर्धनः ज्येष्ठाविंशते वर्षे महसौ
ख्यं प्रजायते २८ पुत्रमित्रजनैः सौख्यं धनाड्यो बहुभूत्यकः दानी मानी सुखी भोक्ता
पूर्वपुन्यप्रभावतः २९ पूर्वगंगतटे क्षत्रीस्वधर्मनिरतः श्रुतिः पंचांगपूजानिरतो हि
जपे वाचने षष्ठीः ३० तेन पुन्यप्रभावेन चैतद्योगसमुद्रवः वैरिपुक्तेषु विप्रेषु केषां चि
त्यतया ततः ३१ देहे तस्य भवेन्न न पीडा रोगादि संभवा गतेषु चत्वारिंशाब्दे वा तत्प्रलापि
संभवः ३२ मानसी च भवेद्याधिवैरुदःखसमुद्रवः श्रुतवाच किं जाय्य ३३ भगुरुवा
च शीरीवात्ताम्रपात्रे वा पलये च चतुर्दश तन्मध्ये विप्ररूपं तं कुंकुमेन लिखेन्नरः ३४
तदग्रे च जपे नमः त्रैलोक्यं च यदाचारं नियुतं च जपे कृत्वा पश्चाद्वा न समाचरेत् समाचरेत्

३५ वसवसं सुवरीं च षट् पट्टं जतं तथा गोधूमे मुद्रमाष्टान्ति लानितं डलानि
 च ३६ मसुरान्नं यवान्नं च प्रस्यं प्रस्यं प्रदापयेत् वस्त्रमष्टात्ररपात्तं करं देद्याच्च
 पाविधं ३७ एतत्पुत्रभवेन पूर्वपापात्यमुच्यते अलव्याधिर्विनश्येत् सर्वसौ
 ख्यपुत्तौ भवेत् ३८ दानाभावे महाक्षिता भगुराण्यपरिभाषितं इति विमनकयो
 गफलम् ३९ इदं तनोचमी नस्य मकरं भूमिने दनः कन्यायां च बुधो यस्य
 रिपुस्यानगतौ रविः ३९ कुंभराणि गतः सौरी कौटिल्ये वहुभोगपुक् पूर्ववारा
 एतं दत्तं धेनूनां च यथाविधं ४० क्षत्रधर्मरतो नित्यं विप्राणां चैव तर्पणं सुव
 रीं च धनधान्यं दत्तं तेनेह जन्मनि ४१ महाराजो यदा मंत्री धनाड्यो राजपूजितः
 नीचे कुलेपि संजातो धनाड्यो नात्र संशयः ४२ एतद्दानं प्रदत्त्वा वै यश्चात्तं पुनः
 पुनः पुरस्कृत्य पुनः निदाकृता तेनेह जन्मनि ४३ द्वाविंशद्वर्षे तोयश्चात्तं षष्ठे वर्षे
 तथा पुनः रक्तवातो द्रवदुःखं पैत्रिकं च तथा पुनः ४४ संतानं न भवेत् तस्य जातो वा
 पि न जीवति अक्रुत्वा च किं जाय्यं ४५ भगुरुत्वा च रीरीपात्रं यल्लिंशदप्यवाता
 म्रपात्रं कं तन्मध्यमं डले कुप्योन्नवास्त्रवसुगंधकैः ४६ ऊर्णपटं वहुवरीं च ठविं
 शत्पुटीकृतं तस्यापरि समासीनो रुद्रमंत्रेन वाक्षरे ४७ ज्युत्तं च प्रजप्यं महादेव

स्य संनिधौ ततोऽनं प्रकृत्या त्रिंशत् षट्कं ४८ रजते द्विगुरां वस्त्रं करमव्यो
 त्रं रणते भव्याश्च सट्टं न सवत्सां गां च पापयेत् ४९ जापकाय प्रदातव्यं वस्त्रं पुष्प
 समन्वितं एतद्दानं प्रभावेन पुत्रवानरोगवर्जितः ५० कविना च कृतः प्रलोभगुराण्यपरि
 भाषितं इति कौटिल्ययोगफलं १३ स्वतंत्रे स्वर्गहे वापि लग्नवर्ती गुरुयदि कर्माधीश
 भवेण भ्यासताधीशो न वा पुतः धनेणो लाभो यस्य हि देवो के प्रगोस्व वा धर्मेणो
 धनाभावस्यैव दुर्लेखं दुर्लभं सखं ५१ ज्येष्ठवर्गोऽपि भूया लो न्यनीतिविचक्षणाः रा
 जराजो भवेन् न धनाड्यो धनं दंसमः ५२ गुरावानरूपसंयन्तः काव्यकर्तानसंशयः
 गौरवर्गो भवेत्तस्य सौंदर्ये न गतल्यभाक् ५३ ज्युल्यभाः स्वल्पभोजी च स्वल्पानगस
 मन्वितः पारुषाणां नाशकश्चैव सत्संगी जायते नरः ५४ दिगंतध्रुवलाकीर्तिर्विदुर्सेन्य
 स्याल्लोकः प्राप्ते च षोडशे वर्षे मरुत्सौर्यं प्रजायते ५५ ज्युष्टादशे च द्वाविंशे च त्रिंशे
 तथा पुनः किंचित्कं भवेत्तस्य पूर्वकर्मनुसारतः ५६ ज्युष्टाविंशते वर्षे न यद्दारेषु किं
 करान् पुत्रपौत्रसमापुक्तो दाता भोक्ता विचक्षणाः ५७ वापीकूपतडागानां कारको वदु
 पुन्यभाक् सर्वविद्याकलामिहः शास्त्रालोकनतत्परः पितृप्रकृतिको मानी स पाकोत्तक
 संयुतः पूर्वजन्मन्यसौ वैश्यो धनाड्यो वदु धार्मिकः ६० गंगातटे विप्रः स कृता सेवानि

13

रंतरा यवैयवैसुधेरनाकृतं दानमनेकपाः ६१ ज्युन्नवस्त्रादिभूषाणां दाने दत्तं यथो
क्तं विप्राराणं कन्यका दानं कृतं तेन यथाविधि ६२ रुद्रगेहं कृतं पूर्वैः स्त्रियैः वा पुनः पुनः
तेन पुन्यप्रभावेन चैतद्योगसमुद्भवः ६३ पूर्वैः किंचिदयात्रेषु दत्तं दानं हि प्रेरणात् व
उवाच भैसंयुक्तास्वहस्तेन मतिगता ६४ मरुत्कथं भवेत्तस्य पूर्वकर्मो नुसारतः चत्वारिं
शं दत्तं वै स्वसकाससमुद्भवः ६५ धातुक्षीरां भवेत्तस्य दुःखं पुत्रधनव्यापात्तं श्रुत्वा
उवाच किं जायते ६६ भृगुरुवाच ताम्रपात्रे पलत्रिंशत्तन्मध्यो नवमंडले तन्म
ध्ये रुद्ररूपं च चंदनं नलिखे रुध्री ६७ सौवर्गं वडवारूपं पलं च प्रमारा कृत्वा
म्रपात्रे परिस्थाप्य संपूज्य विधिपूर्वकं ६८ तदग्रे च जपे नमः त्रिंशत्तैः काग्निसमन्वितः
ऊर्णा यदं वरुणं वरुणं च विंशत्युटी कृतम् ६९ तस्यापरि समासीनो रुद्रवीजाक्षरस्य
हि ७० निष्ठुतं च जपं कृत्वा नवमानां तथैव च ७० मंत्रवीजाक्षरे लक्षं लक्षं च पूजयेत्
ध्रीं प्राचार्यं विधिवत् पूज्य पश्चाद्दानं समाचरेत् ७१ छोटं कृतं तत्पदं च द्विगुणं रजतं
या सांगां च वडवां दद्याद्दद्याद्भरणा संयुतां ७२ पंचविंशतिका गोवोसवत्सा विधिं सं
युता ताम्रस्य कलशं दद्यात्सद्यं तव स्ववेष्टितं ७३ ज्येष्ठे तत्र करं वस्त्रं कौशेयं रक्तं

14

रक्तवरीके सप्तान्नप्रस्यप्रस्यचपंचरत्नतथैव च ७४ सौवरीवडवाद्यत्तजाप
कायप्रपूज्य च यथादानप्रदातव्यं गुरुवाक्यानुसारतः ७५ एतद्दानात्सारेणासर्व
सौख्ययुक्तो भवेत् दानाभावेमहादुःखं भगुरापरिभाषितम् ७६ इति वरुणयोगफ
लम् १४ शुक्रस्य भास्करश्चंद्रः रेकभावे गता यदि गुरुणा संप्रहृष्टा वैवकयोगेमह
त्सुखे ७७ राजाचाराजमंत्रीचधनाद्यो राजपूजितः गते च षोडशे वर्षे सौख्यमात्मवले
भवेत् ७८ पूर्वतीर्थं कृते दानं विप्राणां चैव तर्पणं पुत्रपुत्रादि संपुक्तो दाता भोक्ता वि
चक्षणाः ७९ पित्राधिक्यो भवेन्नृपे स्वर्गो वरुणपूजितः द्वाविंशद्गते वर्षे महत्सौख्यं प्रप्
यते ८० कथं निंद्याप्रदो घेराक्षरौ कथं क्षरौ सुखम् क्षरौ वृद्धिर्क्षरौ हानिर्जायते च
शुक्रमेव ८१ द्विपंचाणत्तमे वर्षे मानसं कपमं लभत वातव्याधिसमापुक्तो भूमौ पा
ज्वादिपीडितः ८२ शुक्रउवाच किं जायते ० भगुरुवाच शरीरात्रयं लैरोदृतं मध्ये त्रि
धिरूपकं च दनेन प्रकर्तव्यं तदग्रे कारयेज्जपं ८३ यज्जना भविषी जस्य ज्युपुतं जयमा
चरेत् ततो दानं प्रदातव्यं वसुधैव कुटुम्बकम् ८४ रजतं नवषट्कं च सवत्सो गविधानतः
शुक्रवरीं तथा वस्त्रं करमथैतरेणैत ८५ त्रिंशत्संभोजयत्यश्राद्या पापक्यानुसार

15

तः एतद्द्वाना नुसारे राशि रसौख्यं पुजायते ८६ सर्वव्याधिविनिर्मुक्तोपाधुभीरहितस्त
 या श्रुत्वा न कुरुते दानं तदा उः खं मुहुर्मेहुः ८७ कावेनाचकृतः प्रसोभगुणापरिभाषि
 ते शतिवकयोगफलम् १५ लग्नजः सितशणकजभौमाः सप्तमेषाणि निवाक्यति युक्ते
 कोणधर्मप्रगतौ पाणि सौरीयस्य स्थिति समये सचराजा ८८ राजा वाराजमन्त्री चरचनेच
 मरुत्सखं गजवाजि समा युक्तो दाता भोक्ता विचक्षणाः ८९ गौरवयोगे गुणा उपश्रसौ द
 येन गताम्यभाक् गते च षोडशे वर्षे किंचित्सौख्यं समन्वितः ९० द्वाविंशे च चतुर्विंशे ज्य
 द्वाविंशते तथा मरुत्सौख्यं भवेत्तस्य दंडदाता न संशयः ९१ पितृाधिक्यो भवेत्तनका
 मीकोधी प्रजल्पकः पूर्वैर्द्विजवरश्चैव तीर्थसेवनतत्परः ९२ तीर्थदेहपरित्यागः कृ
 तस्तेनैव जन्मनि एतद्योगसमुत्पन्नः पुत्रपौत्रसखानुभूः ९३ पूर्वैश्च मुक्ताभरणा
 वृत्तानां स्पृष्टं तखल तस्य पापानुसारेण देहे कष्टयुतो भवेत् ९४ ज्येष्ठाविंशते
 वर्षे प्रमेहेन प्रपीडितः क्षीणाय विभवेत्तस्य स्वासकासादि संयुतः ९५ शुक्र उवाच
 किं जायते ० भृगुः ० शीरीषात्रं तथा ताम्रं पलं च दणाक्रमात् तन्मध्यवैत्रिको
 राचये च संलिखये दुधः ९६ तत्र विप्रस्वरूपे न लिखित्वा वसुधाधकैः तदनेका
 रये जायते त्रियया वेदलक्षकं ९७ हारकं च षड्द्विगुणं रजते तथा मोक्तिका

भरणाद्यच्छुक्लवर्णापयस्विनी ५५ ज्यन्तदानेचाश्वदानेद्विजानोत्तर्योत्तथा एत
हानुत्तसारेणानिरोगीनात्रसंपाया २०० कविनाचकृतः प्रसोभगुणापरिभाषिते इति
रचकेयोगफलम् १६ लग्ननायोगतः केद्रे सरुद्रिरभिर्वीक्षितः लग्नेस्थितोत्तथा
म्यैः रचकेचमरुत्सखं १ पूर्वजन्मनिश्रद्धोसौक्ष्मधर्मतैरतोवरुः विप्रदेवाचैने
सक्तोरुद्रपूजापरायणाः २ तेन पुन्यप्रभावेन चैतद्योगसमुद्भवः राजावाराजमं
त्रीचधनाध्यक्षो न संपायाः ३ पुत्रपौत्रसमापुत्रो गजवाजियुतो नरः ज्यन्यस्याना
द्रवेत्सौरख्यवाल्पभावेन रस्य वै ४ दानीमानीच भोक्ता हि वरुविद्याविपारदः प
रोपकारी धर्मात्मा कीर्त्तिमान दुष्टदंडधक् ५ मध्यभागे च सामान्यवार्द्धिके वरु
लेधने द्वापेचापाङ्गते वर्ये भवमरीव्याधिर्जैव्या ६ पूर्वजन्मनि वृत्तसंरुते च वरुत
जनात् तेन पापेन भवमरीव्याधिर्भवति दुःखदा ७ शुक्रउवाच किं जायते ० भगु
रुवाच रीरीपात्रं यले पंचतन्मध्यै रसकोराके पंचेचलिखयेद्दीमान् चंदनेनाप
गंधकैः ८ दिवाकरत्रिवीजस्य निपुते जयमाचरेत् सवरीस्य च रोप्यस्य कुर्या
द्वैवृत्तसूत्रकं ९ हाटकं यच्च षट्च षट्च जते तथा कास्य पात्रे सवृत्तं च
क्लवर्णापयस्विनी १० जायकाय प्रदातव्यं होमैस्तथापयाविधं सूर्यपत्रम्

17

५५

जैयत्रैलिवित्वाधारयेद्भवे ११ यश्चात्संभोजयेद्विप्रान्ययथाशक्त्यानुसारतः सच्य
 तेतेनयायेनभ्रमरीनयतिध्रुवं १२ श्रुत्वानकुरुतेदानं तदाचिंतामुरुर्भुः कवि
 नाचकृतः प्रसो १३ गुणाय परिभाषितम् १३ इतिरचकयोगफलम् १४ स्त्रोत्रस्थोल
 गतगच्छद्रोलगतेणोमन्मथेस्थितः धनेषाश्चसुखेयस्यसर्वयोगेमहत्सुखे १४ गौर
 वर्णो वैजस्यरूपसौंदर्यसंयुतः चंचलोऽस्थिरबुद्धिश्चमहाकामीभवेन्नरः १५ च
 तर्विंशद्भुतेवर्षे महत्सौख्यं प्रजायते पुत्रादिसुखसंपन्नो गजवाजिपुत्तोनरः १६
 द्वाविंशद्भुतेवर्षे वरुणव्यसमान्वितः जिह्वावैचंचला तस्य वरुणाष्टरातत्परः १७ य
 वैजन्मनिष्ठो सौधनाद्यो देवपूजकः उपवासरतो दानिविप्रतर्पणतत्परः १८ तेन
 पुन्यप्रभावेण चैतद्योगसमुद्भवः निमज्जवास्तवां चैकमन्यस्मै दत्तदानतः १९ तेन
 षेरादेरुचिर्चिदुःखसमान्वितः त्रिंशदधिकचत्वारिंशद्भुतवर्षे प्रमारातुः २०
 प्रथममानसीपीडाणुतो धनतोयवा वातव्याधिसमायुक्तो कलहस्वजनैः सह २१
 श्रुत्वा ० किं जायं ० भृगुरुवाच ताम्रपात्रे यले रुद्रं तन्मध्यकोराकोराकं वसुगंधैः
 समालेख्यः तदग्रे कारयेज्जायं २२ ऊरायटं च वरुणं च त्रिंशत्पुटीकृतं तस्योपरि समा
 सीनं कौशाद्यपरिधाय च २३ विस्मयद्वारं मंत्रे निधुतविधिपूर्वकं तया संख्याक्रमेणैव
 जपं कृत्वा युसन्नधीः २३ यश्चात्संभोजयेदनेषां स्त्रोत्रं वरुभक्तिः हारकं नववर्षं चर

जन्तुद्वयद्वयं २४ सवत्सरागैः प्रदातव्या जयकत्रैविषोषतः प्रषषधिकरं वस्त्रं सप्तान्तेषु
 स्थषस्थकं २५ विप्रान्तभोजयेत्पश्चाद्यथापानुसारतः तेन पुन्यप्रभावेन निरोगी तु व्य
 धीर्नरः २६ प्रचलाचभवे हृत्प्रीणात्रुभिरहितस्तथा कविना चकृतः प्रसो भगुराण्यपरिभा
 धितः २७ इति सर्वयोगफलम् २८ गुरुस्त्वैव गते लग्ने लग्नेषो न समन्वितः धनेषां श्राद्धि
 राण्युक्तो गगने यदि संस्थितः २९ भार्गवो भाग्यवेषास्य यस्य लाभगतो यवा तदा च कूर्मके
 योगो यत्र जातो सुखी नरः २९ गुरावानरूप्यपुक्तश्च वातप्रकृतिको नरः षोडशे च गते व
 र्षे सौख्यमात्मवलेन च ३० राजा वाराजमन्त्री च गजवाजिपुतो नरः द्वाविंशे च गते वर्षे म
 हत्सौख्यं प्रजायते ३१ राजचिह्नसमायुक्तो धनारो वरुभत्यकः एकत्रिंशत्तमे च सर्व
 सौख्यं समन्वितः ३२ पूर्वगंगा तटे चैव विप्रो सौवर्ग धार्मिकः गुरुपूजार्तो नित्यं गुरुव
 र्जसमर्पिते ३३ तेन पुण्या प्रभावेन चैतद्योगसमुद्भवः सर्वस्वगुरवे दत्त्वा ऋणाकृता
 गुरोपुनः ३४ ऋणप्रत्येन दत्तं वै प्रत्युत्तसर्जनं कृते वार्द्धिके च महद्दुःखं रोगे च धने न
 च ३५ कफजाचभवेत्पीडा स्वासकासादिसंयुतः शुकुटवाच किं जायते ० भगुरुवाच री
 रीयात्रं यत्ने च तन्मध्यं गुरु रूपकं वसुगंधेन संलिख्य संपूज्य विधिवत्सधीः ३७ ऊर्णाप
 टं च वरुणीं च च विंशत्युदीकृतम् तस्योपरि समासीनो सप्तदशे कारयेज्जायम् ३८ त्रिवीजं
 यज्जनाभस्य मनुलक्षत्रयावधि यश्चाहाने प्रकुर्वीत हाटकं नवषट्कं ३९ रजतं द्विगुणं

देवं भूमिदानसमन्वितं सवत्सागौ प्रदातव्यावस्त्रेष्वधिकरं तथा ४० सप्राप्तं प्र
 स्थप्रस्थेव पूरीयात्र धनं भूतम् ज्याचार्यीय सुवशीच जयकत्रैरजतं तथा ४१ यश्चा
 त्स भोजयेद्द्विप्रान्यथापात्रानुसारतः एतद्दानोपचारेण पूर्वपापात्पुत्रमुच्यते ४२ ध
 नवानरोगहोनश्च सर्वसौख्यसमन्वितः दानाभावे मरुदुःखरोगपुत्रधनैरपि ४३
 कविना च कृतः प्रसो भगुरापरि भाषितः ४३ इति कूर्मयोगफलम् १५ शिविरासहि
 तः स्वामी वाचा कर्माणि सास्थितः ज्यायेण शांको सुबुधो बंधुराणि गतो यदि ४४ सौरि
 रासहितो भौमः उदये शुभवीक्षितः भाग्यवैरम गते शुक्रं नृपु रे च सुखी नरः ४५
 पुत्रपौत्रधनाद्यश्च मानोमाननिघातकः स भवरी समा युक्तो वातारित समन्वितः
 ४६ चतुर्विण्णो गते वर्येष्टा त्रिणात्के तथा पुनः पूरीलाभो भवेत्तस्य चाकस्मात्सर्वसं
 पदो ४७ पूर्वजन्मन्यसौ क्षत्रीकेरले विषये धनी वैश्यवृत्तिकरो नित्यं ज्यन्त दानरते
 सदा ४८ तेन पुण्यप्रभावेन राज्यलक्ष्म युतो नरः स्वधर्मनिरतश्चैव पूजने ध्ययने र
 रः ५० संतानादप्यवापानो मे मरुदुःखं पुजायते शुक्र उवाच किं जाय्यं ० भगुरुवा
 च शीरीषात्रं यलं त्रिणात्रिको रां यंत्रमुत्तमं ५१ तन्मध्ये रुद्ररूपं त्रिलिखित्वा जयमा
 चरेत् ५२ त्रिवीजं रुद्रमंत्रं च नवनवति सहस्रकं जप्त्वा दानं ददेत्पश्चात्तत्तद्वत्केशत

20

संख्यकं ५४ रजतेद्विगुणोत्तस्माद्भूमिदानसमन्वितं त्वयभंगोतथाश्वेचसर्वोभरशाभ
 धितं ज्वन्नदानेवस्वदानेद्यतदानसमन्वितं जयकत्रैप्रदातव्यागुरुवाक्यानुसारतः ५६
 एतद्वातानुसारेणपूर्वपापात्प्रमुच्यते संतानस्य भवेत्सौख्यं पात्रुपीडाविवर्जितः ५७ शु
 त्वानकुरुतेदानेत्तदादुःखं मुहुर्महुः कविनाकृतः प्रसोभगुणापरिभाषितः ५८ इति
 पुरयोगफलम् २० तनौसुखेचमदनेसमस्तासंस्थिताशुभाः गगनेसंस्थिताभौमो
 लाभेमंदस्तथैवच ५९ तदावैचारिको गोपत्रजातासुखीनरः राजावाराजमंत्रीचरा
 जपूज्याथवाभवेत् ६० महामानीतथाकोधीरुचवान्धनवास्तथा ज्येष्ठाविशदतेवयं
 सौख्यमात्मवलैनच ६१ गजवाजिसमायुक्तः कुलेऽष्टतमोनरः चत्वारिंशद्वत्तेवधैम
 रुत्सौख्यं प्रजायते ६२ पूर्वजन्मन्यसौश्रद्धौ रुद्रसेवायरायराः रुद्रजन्मतिथौ येन जाग
 रणाविधिपूर्वकं ६३ कृतेसहस्रविप्रेभ्यो दत्तदानसंभोजने तेन पुन्यप्रभावेन चैतद्यो
 गसमुद्भवः ६४ सगर्भो हरिणी पूर्वमारिता भक्षलोभता तेन पापेन वै तस्य संततिमिष
 ते ध्रुवं ६५ संतानेन भवेत्तस्य जातो वापि न जीवति अक्रुवाच किं जायं ० भृगुरुवाच
 रीरीयात्रेपलेयंचतन्मध्येन वमं डल रुद्रमंचविबीजं तु वारालक्ष्यं जयेत्सुधीः ६७ यदो
 परितमासीनस्तदग्नेकारयेज्यं सर्वरीस्यमगीकृत्वा पुत्रेण सह दाययेत् ६८ हाटकं

वषट्कं चरजते पंचषट्कं तिलगोधूममुद्गान्नं वस्त्राणीधृतपार्करं ६५ सवत्सायं च गावश्च
 जयकत्रैषु दापयेत् रुद्रयंत्रं भुजे वा मेखिया कंठे करे यथा ७० धारयेच्च द्वारे तुरुद्रपूज्य
 यथाविधि एतद्दानोपचारेण चिरं तिष्ठति संततिः ७१ गर्भकाले तु कर्तव्यं दानं विप्राय यत्न
 तः दानाभावे भवेच्चितापुत्रैरपि धनैरपि ७२ कविना च कृतः प्रसोभगुणापरिमाषितम्
 इति प्रभेकयोगफलम् २१ लाभधर्मस्थिताः सौम्याः पायाः कर्माणि संस्थिताः तदाचारुश्च
 योगो यत्र जातः सुखी नरः ७४ पूर्वचरणीयां सेवां च कृत्वा तीर्थं पुनः पुनः देवाचनं गुरु
 भक्तिं स्तेनं च ह्यस्य जन्मनि ७५ सुखी सुकर्मश्चैव धर्मियो वरुषु चकः वरुस्त्रीभिः संमया
 गोवुद्धिमाश्नविचक्षणाः ७६ ज्येष्ठादप्ये गते वर्षे सौख्यमात्मवलैर्भवेत् कुलमध्ये पु
 धानश्च गजवाजियुत्तोनरः ७७ मनःस्वस्थो भवेत्ता धनाढ्यस्तामसीमतिः द्वात्रिंशे च
 गते वर्षे महासौख्यं प्रजायते ७८ राजा वाराजमेजी च राजपूज्यो यवा भवेत् षट्चत्वारिं
 षाब्दतो यश्चाहं ह्येयोऽपुजायते ७९ रक्तवातोऽपुजायते ८० दशकं च करो सौख्यं क्षीरां गोजायते नरः पू
 र्वं गोत्रवधं कृत्वा साध्वी स्त्री च कलेकिता ८१ तेन दोषेण चैवास्या राजरोगस्य संभवः ऊ
 क्तं वाच किं जाय ० भृगुरुवाच ताम्बाकोऽस्य पात्रं वायलान् द्वादशाद्वादशं ज्येष्ठ
 कोऽलिखेद्यत्र तन्मध्ये रविरुपकं ८३ ऊर्णायं च वक्रं रौचं त्रिंशत्पुटीकृतं तस्यो

२२ सं.
पौ. १२

12

22

परिसमासीनस्तदमेकारयेज्जयम् ८४ अर्कवीजाक्षरं पंचसप्तवीजाक्षरं शने सरु
खंसप्ततिश्रेवजयेकुर्याद्यथाविधि ८५ ततोदानं प्रकर्तव्यं नवषट्कं च हाटकं रजतं द्वि
गुरोरक्तं वस्त्रमष्टोत्तरं पातं ८६ सवत्संगात्तथा दद्यात्सप्तान्नं प्रास्थिकत्रयं सूर्यप्रताप
जयेत्रेवाहोणिरसिधारयेत् ८७ एतद्दानोपचारेण नीरो गीजायते नरः दानाभावे महादुः
खंसप्तजन्मानि यावत् कविना ० ८८ इति चारुयोगफलम् २२ सरुजे सरुखे सते चैव
गगने च भवेत्तथा चैकः श्रेको गहो यत्र रोषा सप्तमगाः यदा ८९ तदा चैव रसो योगो य
त्र जातो न यो भवेत् पूर्वगंगा तटे वैष्णो धनादुषो वरुणपकः ९० विष्णुकन्यात्रयस्यैव
कृते दानं यथाविधि तेन पुन्यानुसारेण राजा स्याद्विरुजन्मानि ९१ अथ वाराजमन्त्री
च कुबेरस्य समो नरः गुरावानरूपवान् दानी पुत्रपौत्रसमन्वितः ९२ चारुयधिर्भवेत्
स्यपि त्नाधिकेन संपाद्यः द्वाविंशे च गते वर्षे किंचित्सौख्यं प्रजायते ९३ द्वाविंशे तु नृपास्त
स्य चाज्ञाया लनकारकाः पूर्वविवारुता नारी कुलीना च यतिवृत्ता ९४ अथ राधविना त्पत्नी
विना दोषस्य अर्थे शातं चत्वारिंशत्ते वर्षे देहव्याधिपुतो नरः ९५ वातागे वातघोडा च मा
न संकष्टमलमरुतं पातुतो वंधुवर्गभ्यो विरोधः स्वजनैः सरु ९६ अत्र उवाच किं जाय्यं ०
भगुरुवाच तामयात्रयलं विना त्पत्न्येन वमंडले गौरीरूपं तु तन्मध्यो लिखित्वा वसु
गंधकैः ९७ सौवर्णी प्रतिमां कुयोत्पत्न्याः सखादिभ्यः पिता तदग्नच जयेन्मंत्रेणैव वीजत्र

राम

23

पान्विते ६८ ज्यमुतावधिजयेकृत्वा यश्चाहाने समाचरेत् हाटकं रुद्र षडङ्गं चरजते वसु
 षडङ्गं ६९ स्त्रीरुये च तथा दद्याज्जायकत्रैविषोषतः श्रुष्टियष्टिकर वस्त्रसपानप्रस्यये
 चक्रम २०० सवत्सां कथिलो चैव सर्वोयस्करसंयुता विद्यान्संभोजयेत्पश्चाद्यथापुत्रा
 विषोषतः १ एतद्दानाउसारेण सर्वसौख्यसमन्वितः रोगहीनो भवेन्नेह तपत्रुविषोष
 तः २ पुत्रपौत्रादिसंयुक्तो धनधान्यादिवान्तरः शुत्वानकुरुते दाने तदा दुःखं मुहुर्मुहुः
 ३ कविना ० इति चेत्प्रसयोगफलम् २३ स्वतुगे च ते भौमो बलवान्भवीति तः रवी
 उचाययतिभिर्विषोषेण निरीक्षितः ४ धीरयोगो मरुत्सौख्यराजा वाराजमन्त्री च गुरा
 भोगिसुखी दानी मानी मानविघातकः वीरेषु दंडपाता च स्ववाक्यप्रतिपालकः प्रो
 उषे च गते वषे सौख्यमाप्नोति वलेन च ५ ज्यष्टा विंशति तैवर्षे मरुत्सौख्यसमन्वितः ग
 जवाजिसमायुक्तो दीर्घायुर्वरुपुत्रकः ६ यित्तप्रकृतिकश्चैव कृपां गोजायते नरः पूर्वग
 गातरे चैव विष्णोः प्रसादकन्तरः ७ तन्मध्यस्थायितामूर्तिवैस्सवीतेन भक्तिः एतत्पु
 न्यानुसारेण सर्वसौख्यसमन्वितः ८ पावज्जीवं सुखं तस्य दुःखं नैव कदाचन कविना
 चकृतः प्रसोः भगुरापरिभाषितः ९ इति धीरयोगफलम् २४ बुधशुक्रकुजोलाभेण नि
 र्गते सुखे गुरुः गगने संस्थितो यस्य चंद्रा सहितो राविः १० वीरजिच्च तथा योगे जातो य
 त्रसंभयतिः गुरो मानी धनाउद्यमवहुसौख्यसमन्वितः ११ वातप्रकृतिकः कामी किंचित्

ग ६

पित्ताधिको भवेत् षोडशोच गते सौख्यं राजावाञ्छितमानितः १२ द्वाविंशतिरुते वर्ये सर्वसौख्यं
समानितः पूर्वजन्मन्यसौक्ष्मधीर्धर्मनिरतः सदा १३ धरादानं गवां दानं चाश्वदानं कृतं म
रुतं तेन पुन्यानुसारेण मध्यभागे मरुत्सुखं १४ सगर्भहरिणी पूर्वमारिता वृत्तिलोभ
नः तेन वैवाहिके चिन्ता मरुतिद्वारपुत्रकैः १५ ज्ञानसी च भवेत्पीडा राजरोगोऽथवा भवेत्
शुक्रउवाच किं जाय्यं ० भगवन्वाच सीरीयात्र पलपंचतन्मध्यैरुद्ररूपकं ऊर्णा पटचवह
णः चतुर्विंशतिपुटीकृतं १६ तस्योपरि समासीनो यथोक्तविधिनानरः एकोऽपीति सरुस्वत्
रुद्रमंत्रेन वाक्षरं १७ चित्तैकाग्र्यसमायुक्तः पूजयेद्भक्तिं तोनरः पलपंचसुवरीं स्पृश्या
कृत्वा सवत्सको १८ सवत्सगोत्रयापद्याज्यकत्रैविषोषतः हाटकं नवषट्कं चरजं पंच
षट्कं १९ पंचषट्कं करं वस्त्रं मृदुन्तं प्रस्थप्रस्थकं वास्त्राणाम्भोजयेत्पश्चाद्यथोक्तविधिपूर्
वकं २० ज्याचार्याय सुवरीं च देयं संपूज्य भक्तिः एतद्दानोपचारेण पूर्वपापान्मुच्यते
२१ पुत्रपौत्रसुखं तस्य दारसौख्यं समानितः सर्वसौख्यं भवेन्नने राजयोगादिवर्जितः २२ पु
सन्नामानसंणीघ्नं सर्वव्याधिविवर्जितं शुक्लाणीघ्नं च कर्तव्यं विलेवं नैव कारयेत् २३ कविना
चकृतः प्रलोभ ० इति वीरजितयोगफलम् २४ वृषलगेन्द्रपेयूरी कलावानयत्रसंस्थितः
उलायां संस्थितः नैव भार्गवेन निरीक्षितः २४ पाताले च बुधो यस्य योगो यजलजो मतः यस्मि
न्नातो नरोऽसुखः सर्वसौख्यं समानितः २५ नीचे कुले प्रसिद्धोऽपि स जातोऽधनाध्यक्षो न संपायः द्वाविंशोच

ते वषे राजावा राजमंत्रिकः २६ गुणावानरूपसंयुक्तः बुद्धिचंचल्यसंयुतः बहुकामी बहुस्त्री
 मिः समभोगी भवेन्नरः २७ ज्येष्ठाविंशतुते वषे मरुत्सौख्यं प्रजायते कुलमध्ये प्रधानश्रयिता
 धिको न संशयः २८ पूर्वजन्मन्यसौ श्रद्धा उगीयां पूजने रतः संपिरे सहृदं तेन कारितं विधिपूर्
 वकं २९ एतत्पुन्यानुसारेण राजलक्ष्म समन्वितः ज्येष्ठा देवविनिष्ठा च कृता तेने रुजन्मनि ३०
 चतुश्चत्वारिंशो वषे च मरुत्कष प्रजायते गदेन एतुणा वापि मानसं कपमलं मरुत् ३१ शुकं उ
 वाच किं जाय्यं ० भृगु रुवाच शीरीवाता मया त्रैवापलविंशत्पुमाराकं तन्मध्ये कारयेद्यं ने
 रसकोरा समन्वितं ३२ तत्र विस्मोस्वरूपं तल्लिखित्वा वसुगंधकैः तदग्ने च जयेन्मंत्रं वै सवंधा
 दशाक्षरं ३३ ऊर्णा पटच वरुणा एकविंशत्पुटी कृते तस्योपरि समासीनो नियुते जयमाच
 रेत् ३४ ततो दाने प्रदानं व्यंहाटकै रुद्र षड्रुकै रजते द्विगुणं देयं सवत्सांगं तथैव च ३५
 श्रीविस्मो प्रतिनो दद्यात्सौ वरौ विधिपूर्वकं कौपोयं च तथा वस्त्रं मयूषं चिरेभिर्नितं ३७ सप्ता
 न्नं प्रस्यं प्रस्यं च सवत्सांगं यथास्विनी ज्वाचार्यो यस्य स वरौ च जयकचै रजते तथा ३८ एतद्द्वाना
 पचारेण गदपात्रु विवर्जितः मानसी व्याधिनिर्मुक्तः सर्वसौख्यसमन्वितः ३९ दानाभावे मरु
 दुःखं भृगुणा परिभाषितः ३९ शतिजलजयोगफलम् २६ धर्माधीरो स्वतंत्रगे वाकं देवा च
 त्रिकोराकं तन्वाधीरो वलाड्ये च मनुयोगे मरुत्सखं ४० राजमान्यो धनाढ्यश्च गुणावान
 रूपवान् भवेत् त्रिंशद्वषे गते नूनं सर्वसौख्यसमन्वितः ४१ बहू देवाधिनायश्च कीर्तिमान् कुपा

26

लोनरः पुत्रपुत्रौ त्रसमापुक्तो राजनिर्व्यरिवेदि तः ४२ पूर्वजन्मन्यसौ क्षत्रीव रुद्रव्यसमान्वि
 तः विप्रदेवादितीर्थानां पूजनैवंपनेरतः ४३ वरुदाने कृतं तीर्थे विप्राणां तर्पणं तथा तेन
 पुराणानुसारेण यावज्जीवं सुखं मरुत् ४४ इति मनुयोगफलम् २७ यस्मात्कस्माच्च भवना
 त्ग्नहाभिन्नाक्रमेणा वै ज्योतरायेन रहिताः यस्य जन्मानि संस्थिताः ४५ तदा चैकावली योगो
 राजा वाराजमंत्रिकः गुणी मानी प्रवक्ता च बुद्धिचैचित्र्यसंपुत्तः ४६ पित्राधिकः समो गी च धर्मी
 कीर्तिपुत्तोनरः ज्यष्ट्या पशुगते वै च सौख्यमात्मवलेन च ४७ राजा वाराजमान्यश्च धनाढ्यो व
 रुभत्यकः कुलमध्ये प्रधानश्च नीतणास्त्रविचक्षणाः ४८ गजवाजि समापुक्तो दंडपातान
 संशयः ज्यष्ट्या विंशत्युत्ते वर्षे सर्वसौख्यसमान्वितः ४९ अथ पिसेवा कृता पूर्वविलुभां क्रि स म
 न्वितः दत्तदानं च विप्रेभ्यो तैर्पुराणैः प्रभृतीं श्वरः ५० दानं दत्वा च विप्रेभ्यो यश्चात्तापपुत्तोनरः
 ज्यकस्माच्च भवेद्दुःखं सौख्यमध्यधनेन च ५१ ज्यवा सतते दुःखं राजयोगो यवा भवेत् शुक्र उ
 वाच किं जाय्यं ० भृगुस्तु ० शीरीवाताम्रपात्रं च पलपंचप्रमाणकं षट्कोणाकारयेद्यं च तन्मध्य
 हरिरुयकं ५३ च दनेन च कर्तव्यं ज्यवा कुं कुमेन च ऊर्णा पटं च वरुणी मेका पण पुरीकृतं ५४
 तस्य परि समासीनो चित्तैकाग्र्यपुत्तः सुधी धनेन स्य सुखे यस्य सुतेन स्य तथैव च ५५ द्विविबी
 जाक्षरं मंत्रं तदग्नेनियुतं जपेत् ततो दानं प्रकर्तव्यं षड्विंशद्विंशत् ५६ इजते द्विगुणं वस्त्रं षड्वि
 पंचकरोत्पितं ययस्विनी तथा यथा सवस्ता विधि संपुत्तः ५७ सप्तान्नं प्रस्पपंचैव जपकं त्रैविषोष

तः एतद्दानोपचारेण सुखी पुत्री निरोगुवान् ५८ कविना ० भृगुराग ० शतिगकावास्ति यो
 योगफलम् २२ गगने संस्थिता भो मस्तु कृमात्वा धिकावाधि ग्रहानि रतराभिन्ता प्रसू
 तौ यस्य संस्थिताः ५९ वलि योगे मरुत्सौ ख्यं भृगुपतिर्नात्र संपादः पूर्वैर्गंगा तरे चैव संप्रपू
 जा कृता वरुः यस्मिन् जन्मनि तेनेतेने हृदि ताधिक्यो भनरः परोपकारी धर्मात्मा कीर्तिमान्
 ववर्जितः ६१ षोडशाब्दाद्भवेत्सौ ख्यं वा वद्विषाति कैवलैः सामान्यं च भवेत्पश्चाच्छा वच्च सप
 विंशतिः ६२ ज्येष्ठा विंशति पञ्चाच्चत्वारिंशच्च पावतः मरुत्सौ ख्यं भवेत्तस्य राजा वाराजमन्त्रि
 कः ६३ गजवाजि समा युक्तो धनार्थो वरुः भृत्यकः सवर्णागमनं पूर्वकृते तेने ह जन्मनि
 नि ६४ द्विषे चासत्तमे चरत्त वाताद्भवा व्या ज्येष्ठा वासे ततेर्दुःखं पूर्वकमानुसारतः
 ६५ शुक्र उ० किं जायं ० भृगु सवाच ताम्रपात्रं पलं विंशत्तन्मध्ये नवमंडलं लक्ष्मीना
 रायणो रूपं हाटकं च पलेन च ६६ कृत्वा तन्मंडले स्थाप्य कुंकुमेनार्चयेत्सुधी ऊर्णा प
 रं च वरुणं च चित्पुटी कृते ६७ पटोपरि समासीन तत्रासद्वाग्निं देवता तदग्रे च जपे नमो
 नारसिंहा विजीवकं ६८ ज्येष्ठं तत्र जपे कृत्वा पञ्चाङ्गानां समाचरेत् जायका यप्रदातव्यं पण
 षड् च हाटकं ६९ अजते पंचषड् च कोशं पंकरं संप्रति सप्तधा न्यत्रिप्रस्थं च सवत्सो गा पयस्वि
 नी ७० लक्ष्मी नारायणं नत्वा पत्न्या विप्रान् प्रपूजयेत् श्रीनसिंहास्यं च चक्रे वा होतृया
 करे ७१ भृगुत्रे समा लेख्यं वरुणं धेनुधारयेत् एतद्दानं नुसारेणारत्नं वा तविवर्जितः
 ७२ पुत्रपौत्र समा युक्तो भृगुराग परिभाषिते शतिवलि योगफलम् २६ स्थिरलगेति ते

केंद्रे त्रिकोरोऽः शुभे तरे कर्मस्थिते धरापुत्रे न तने च महत्सुखं ७३ पूर्वतीर्थे हरेर्गोहं कृते तेने हजन्म
नि दाता भोक्ता महामानी कीर्तिकीर्ती धनादिपुक् ७४ चतुर्विंशत्युक्तो यस्मात् किंचित् सौख्यं सम
न्वितः ७५ विंशतिगते केच महत्सौख्यं प्रजायते ७५ राजा वाराज मे वीच राजपूज्या यवा भवेत्
बहुस्त्री रत्नपूजां प्रगजवाजिपुतो नरः ७६ वैष्णविनिक्षिप्रप्रव्यस्य हरसां पूर्वजन्मानि कृते ते
नेह देहे न पित्र जा महती तथा ७७ संतानेन भवेत्तस्य जातो वापि न जीवति जीवेद्यत्नेन वैतस्य
चैकः कन्या द्युतया ७८ शुक्र उवाच किं जायं भगुरुवाच रीरीयात्रे पलत्रिंशत्तन्मध्येष्व
मउले चैदनेन च कर्त्तव्यं पालनामस्य सनिधौ ७९ ऊर्णा पटच वक्रुणां कृत्वा विंशत्युटी स
धाः तस्यापरि समासीनस्वापुतं कारयेज्ये ८० रवेस्त्री रीमही सुनोपे च वीजाद रजयेत्
ततो दाने प्रकृतिं व्याख्या प्रवो भूषिणां न्वितौ ८१ सर्वोपस्कर संपुत्तौ हाटकं दण्डकं र
जते रुद्रपदं च वस्त्रं विंशत्करं तथा ८२ ताम्रपात्रं पलसप्तः सप्ततिष्ठत पूरितं सवत्सो ग
तया दद्याद् दद्याद् भरा संपुत्तौ ८३ तंडुलमाषमुज्जान् गोधूमं च मसूरिकं तिलं पवान्न सपु
कूपस्य पेचं पेचकं ८४ ज्वाचार्या यस्य वरीचं देयं संपूज्य गंधकैः रजतं जपकं चैव रवौ
वाभौ मवासरे ८५ एतद्दानं नुसारे राशे गपुक् भवेत् नरः चिरजीवी भवेत्पुत्रो बहुसौख्यस
मान्वितः ८६ दानाभावे महादुःखं संपूजन्मानि पावतः कविना च कृतः प्रसा भगुरा परिभाषि
ते ८७ रतिनूतनयोगफलम् ३० रवे केंद्रगते भौमे गुरौ केंद्रगते यवा च प्राक्तं देवे देवे ज्ये
यस्य जन्म निजायते ८८ तदा वै कर्त्तव्यं गोपयत्र जाता सुखी नरः पूर्वतीर्थे गवा दाने ज्येष्ठाने वि
शेषतः ८९ तनतस्य महत्सौख्यं दद्यात्पुत्रो भवेत् रूपवान् पुत्रा संयन्त राजमानो धानाधिपः ९०

गुरुनिपातत्तापूर्वतेनहीनफलं भवेत् तस्योक्तं च तस्योक्तं सौरख्यं शत्रुपुत्रो न संशयः ६१ अत्र उवा
 च किं जायते ० भृगुरुवाच ताम्रपात्रं पलं च तन्मध्यं गुरु रूपकं च दनेन प्रकर्तव्यं तदमे
 जयमाचरेत् ६२ यद्योपरि समासीनो मनुविस्मोस्त्रिवीजकं पीतांबरं वस्त्रं च निपुतं जय
 माचरेत् ६३ ततो दानं प्रदातव्यं हाटकं पंचषट्कं षट्षट्कं रजतं दद्यादश्वत्थं वराणां न्वितं
 ६४ सवत्संगं तद्यादद्यात्तद्वृषभं विधिपूर्वकं पीतवर्णं तथा वस्त्रं करमष्टौ त्रंशं ६५ स
 दानं पुष्ट्यं पुष्ट्यं च पात्रं माज्यं न संभृते एतद्दानानुसारेण स्थिरसौरख्यं समन्वितः ६६ निरो
 जीशत्रुरहितो बहुपुत्रादि सौरख्यं पुत्रं कविना च कृतः प्रसो भृगुराणं परिभाषितं ६७ रतिक
 र्दमयोगफलम् ३१ चरेत् लगे यदा जन्म स्वोच्चं मंदं च कर्कटे केन्द्रं गौजी वज्रं कौचेत् जम्भते
 सुखं संपदा पूर्वजन्म न्यसौ वैश्यविलुपूजा परा यराः धनं धान्यं समा पुत्रं स्त्रीर्षं दानं कृ
 तं मरुत् ६८ विलुगे कृते तेन गुरो यत्तं यथाविधि स्वधर्मं निरतं नित्यं परनिदा पराङ्मुखः
 ४०० तेन पुन्यं प्रभावेन राजा वा राजमंत्रकः गुरावान् रूपवान् धीरो कुले वैकुलपीयकः १
 कीर्तिमान् धनवान् नो जीयाता भोक्ता विचक्षराः परोपकारी भावशो पुन्यतीर्थी नुसेवकः
 २ पुत्रपौत्रसमापुत्रः संजनैः परिसंवितः गजवाजिसमापुत्रः शास्त्रालोकनतत्प
 रः ३ मत्स्यपाणं कुणापीनो लक्षणां हस्तपादयोः जितेन्द्रियं विप्रभक्तो वेददेवा चैनेरतः
 ४ तीर्थं देहपरित्यागो भविष्यति न संशयः सर्वं संपत्समापुत्रो यावज्जीवन् सुखं मरुत् ५ क
 विना ० भृगुराणं ० रतिजम्भतयोगफलम् गगनस्थं दिवानाद्ये सहजस्थं धरासुते रिप्यगो

काशगेवापि भृगुजेयस्य जन्मानि ६ तामसेचमरुतसौरव्यं वरुधातामसीमतिः पूर्वजन्मन्यसौ श्रु-
द्रोसप्रभृजाप्ररायणः ७ धनधान्यैः प्रपूर्णाश्रवणुदानरत्नो नरः मरुदानं कृते तेन चैतद्योग-
समुद्भवः ह्यविषाक्तो यश्चात्सौरव्यमात्मवल्लेन च ७ प्रष्टाविषाक्तते यश्चाद्राजावाराजमंत्रिकः
८ नीचेकुलेपि संजातो भूयत लो न संशयः धनाड्यो राजपूज्यश्रयितः प्रकृतिको नरः १० की-
र्तिमान् गुरा संयन्तो नीतिशोर कृते चकः वलाधिको यश्च त्याग्यो पुत्रदारसमन्वितः ११ यव-
वज्रां किं तो श्रेव पाणी पाद्यो यं डधक मरुका मीको धयुको मानो मानस्य ध्वसकः १२ मातृपि-
त्रो गुरुणां च द्विजानो पूर्वजन्मानि देवोत्तरस्य ते नैव कृता विदा यवाश्रुता १३ प्रष्टाविषाक्तते
यश्चात्करो श्रुलं प्रजायते ७ प्रष्टावाभातराण्डः खपूर्वपापानुसारतः १४ श्रुकडवाच किं जा-
यं ० भृगुरुवाच ताम्रपात्रं पले विषातन्मध्यो धं च मुत्तमं त्रिकोणं चलिखेदी मान्यदानो-
कर्दमै न वै १५ ऊर्णो यटं च वरुणी मेकरो विषात्युटी कृते यटो परि समासीनस्तदग्नेज-
पमाचरेत् १६ यदना भंत्रि बीजं च भौमं च यं च बीजकं नियुतां धं जयं कृत्वा यश्चाह्वानं
समाचरेत् १७ हाटकं पंचषट्कं च रजतं यं च विषाक्तं नीलवर्णं च ह्यषभं सर्वाभरणा संयु-
तं १८ ययस्विनी तदा दद्याद्दस्त्राभरणा संयुतां पंचषष्टिकं वस्त्रं रक्तं वै स पात्रकं १९ स-
प्राप्ते प्रस्थसंप्रैकं जयकं वै प्रदापयेत् ७ आचार्याय सुवर्णं च जयकं वै रजतं तथा २० अवशेष-
ये तथा न्येषु विधिना पूज्य भक्तिः विधानं भोजयेत्पश्चात्तथा पात्रा नुसारतः २१ ए

31

तद्दामोयचारेणपूर्वपायात्प्रमुच्यते कर्णश्रुलादिरहितः भातसैख्यसमन्वितः कवि
 ना० इतितामसयोगफलम् ३३ पातालेचंद्रपुत्रेवैभगुजेखोच्चगेसति वृषेचंद्रश्रुभे
 हृषेयोगोयंसात्वकोमत्तः २३ यस्मिन्जातो नरोयस्तु सर्वसौख्यसमन्वितः ज्येष्ठादशे
 गतेवर्षे यदिजीवतिबालकः २४ राजावाराजमंत्रीचक्रध्रिसेवाप्रभावतः चतुर्विं
 षाब्दतोयश्चाधुनाधीणो न संशयः २५ द्वात्रिंशद्भुतेवर्षे राजलक्ष्मसमन्वितः गजवा
 जिसमायुक्तो दयाशीलो जि तैद्रियः २६ चतुःषष्टिकलाभिज्ञो गोपुरारामकन्नरः गोदाव
 र्यांप्रयागे च देवनद्या हि स्नानकृत् २७ यज्वागुरागीमानवेंद्रो वरुकीर्तिमहत्त्वयुक् ती
 र्थे च मरणांतस्य भविष्यति न संशयः २८ दुःखं न जायते तस्य यावज्जीवं सुखं मरुत्
 कविना० भगुरा० २९ इति सात्विकयोगफलम् ३४ रवौ लग्ने सिते कोणो सरुजे रवि
 नेदने खोच्चोत्रिकोणगे जीवे यस्य जन्मनि जायते ३० तदा वै बीजयोगो यं जातो यत्र
 सुखी नरः षोडशाब्दान्मरुत्सौख्यपूर्वपुन्यानुसारतः ३१ गुणावानरूपवान्भोगी स
 त्संगे रतिवर्धनः धनाज्यो राजपूज्यश्च समृद्धोऽपि विराक्तिमान् ३२ परलोकपरा मर्षी जी
 वन्मुक्तिर्भविष्यति पूर्वजन्मनि धित्रोऽश्वरहो वार्ताश्रुता स कृत् ३३ तेन याये न तद्देहे

३२

काष्ठी दुःखसमुद्भवः द्वाविंशद्गते वर्यैकरीं पीडा प्रजायते ३४ वधिरोवा भवेन्त न ज्युष
 वाने त्रयी उ न ऋक् उवाच किं जाय्य ० ३५ भृगु रुवाच शीरीवा ताम्रपात्रे च यले
 च चतुर्दशं वर्तिले च तथा कार्यं तन्मध्यै रविरूपकं च दने नाथ वा गंधैः समालेख्य
 च पूजयेत् ऊर्णा पटं च वरुणं मर्कमान पुटीकृतं ३७ तस्योपरि समासीनां अत्रैका
 ग्य समन्वितः तदमे च जयेन्मंत्रे द्वि वि बीजाक्षरं रवे ३८ ज्युता वधिकं जप्या प
 म्ना दानं समाचरेत् हाटकं च षड् चरजं तद्विगुणं तथा ३९ राजते सूर्य रूपे तु वि
 धिवत् पूज्य दायेत् ऋक् वरीं तथा वस्त्रं द्वाविंशं कर संमितं ४० सबत्सा गोपुद्गात
 व्यावस्त्रा भरणा संयुता तडुलानि प्रदेयानि च प्रस्थानि साज्वकं ४१ ज्वाचाया
 य प्रदातव्यं हाटकं सूर्यं संयुतं गोदानं च तथा देयं संपूज्य विधिवत् रुधी ४२ र
 जते जपकत्रै च विप्रेभ्योपरि षोडशं एतद्दानानुसारेण पूर्वपापात्प्रमुच्यते ४३
 करीनेन व्यथा युक्ता सौख्य कैर्विविधैर्भुतः दानाभावे महा दुःखं संप्रजन्म निपावतः
 ४४ कविना च कृतः प्रसो भृगुणा परि भाषितः एतद्दानं प्रदातव्यं रविवारे विषोषतः
 ४५ इति बीजयोगफलम् ३५ तत्तीर्थे कापरे राहो वै प्रजीवे भवे रवौ लग्ने शोभे

33 संयुक्ते योगे यं राजसोमतः ४६ पूर्वैषा तीर्थं मरणाद्दृष्टिसेनुसारतः ज्यन्तदानादि
 कंचैव कृतं तेनेह जन्मानि ४७ गुणीमानीधनाड्यश्च गुरुपूजापरायणाः षोडशे च
 भवेन्सौख्यं राजलक्ष्यं समन्वितः ४८ दाता भोक्ता वसी धीरो वरु विद्याविशारदः
 परोपकारनिरतः कृतकृत्यो भवेन्तरः ४९ वार्द्धिके च भवेदुःखं पूर्वकर्मनुसा
 रतः सती कलंकमादाय पूर्वस्थापनिका कृता ५० तेन चैवार्द्धिके चिन्ता पुत्रेनाथ
 गवेन च श्रुता उवाच किं जायते ० भर्तुश्चाच ताम्रपात्रे पलं स पुत्रं नमो ध्ये कोरा
 ये च कं सती रूपं च कर्तव्यं वसुगंधेन तेन वै ५२ ऊर्णायटं च वरुणीं दणपं च पुरी
 कृतं पटोपरि समासीनतदग्ने च चरेज्जयं ५३ सुखेण स्य सुतेण स्य ये च बीजाक्षरं
 मनु नियुक्तार्थं प्रकर्तव्यं चित्तैकाग्र्यं तेन वै ५४ हाटकं ये च षड्गुं च रजतं ये च षड्गुं
 कं सती रूपं सुवर्णीं स्पृष्ट्वा विप्राय दापयेत् ५५ सब्रह्मांगो तस्या दद्यात्सर्वोपस्क
 संयुक्तो ह्यतेन पूर्णकलपं वस्त्रं षष्ठिकरं मते ५६ एतद्दानानुसारेण वार्द्धिके सर्वसौ
 ख्यं युक्तं निरोगी पुत्रवांश्चैव भर्तुणा परिभाषितं ५७ श्रुत्वा न कुरुते दाने तदा चि
 ता मरुर्मुहुः शतिराजसयोगफलम् ३६ चंद्रो जितौ सुखे जीवे कर्मस्य भर्तुर्न दने स्व

भ. सं. १४
पा. १२

34

तेगेवास्वर्धगेचमेदेयस्यप्रसूतिगे ५८ तदावैसरुजोयोगोयत्रजातःसखीनरः पू
र्वजन्मन्यसौक्ष्मीरुद्रपूजायरायराः ५९ गोदानमश्वदानंचपत्ततीर्थरुजन्मनि ते
नपुन्यानुसारेरागुरावान् रूपवान्भवेत् ६० गौरवशीश्वारुपाधिः कफवाताधिका
नरः षोडशाब्दात्यरं सौख्यमात्मबुद्धिवलेनच ६१ ज्यष्ठाविंशद्भुतेवर्षमरुत्सौरव्य
प्रजायते अजवाजिसमायुक्तो राजा वाराजतुल्यभाक् ६२ पुत्रपौत्रसमायुक्तो नीतशास्त्र
विचक्षराः ज्यष्ठावाराजमान्यश्च धनाड्यो नात्र संशयः ६३ पूर्वविरयराधंचवाप्सरा
निगृहीतवात् प्रवहौरुस्तयादौचनिक्षिप्तोबंधनग्नहे ६४ तेनकर्मनुसारेरादेहे
दुःखसमुद्रवः चत्वारिंशाब्दतोयश्चाद्यातव्याधिप्रपीडितः ६५ सर्वागेवेदनातस्यमरु
दुःखंप्रजायते शुक्रउवाच किंजायं ० ६६ भगुसवाच ताम्रपात्रेपलेरुद्रं तन्मध्य
नवमंडले विप्ररूपंलिलेत्तत्रचंदनेनाथगंधकै ६७ षोडशेनोपचारेरापूजायित्वाय
थाविधं ज्युतार्धजयेन्मंत्रं यद्गनाभं त्रिवीजकं ६८ पीतासनेसप्तावेषपीतवस्त्रं नि
धायच जयेत्कृत्वा ददेयश्चाह्वानहाटकसंप्रतिः ६९ रजतेदिगुरातस्माद्भूमिदानं त
थैवच ताम्रपात्रेपलेविंशद्यतेनपरिपूरितं ७० सर्वसागतया दद्याच्छुक्लवशां यथा

राम
१२

विधे सप्तान्नेप्रस्थरुद्रचजयकत्रैप्रदाययेत् ७१ कविनाचकृतः प्रलोभ० इतिस
 रुद्रयोगफलम् ३७ गगनेचभवेरिष्ये तनौकोपोसहोदरे जहासिष्येतिचेत्सौम्याः
 ज्युमलेमलवर्जितः ७२ पूर्वगंगातटे तेनतडागारोपनंकृतं विप्राणां तर्पणैश्चैव
 दत्तदानं सुपात्रकैः ७४ देवार्चनेन द्विजेभक्तिंकृता तेनेहजन्मनि धर्मिष्वोवहुपुत्र
 श्रुत्वा कर्मसौख्यसर्वेषु ७५ स्वधर्मनिरतो नित्यं विपु देवार्चने रतः परस्त्रीपरनि
 दाभ्यां परद्रव्येन वर्जितः ७६ अथाविप्राङ्गते वर्षे महत्सौख्यसमन्वितः राजा वारा
 जमेचीचराजपूज्योयवाभवेत् ७७ शत्रुमित्रसमादर्शी स्वकुले कुलदीपकः वार्द्धि
 केचमहत्सौख्यं धनधान्यसमन्वितः ७८ पुत्रपौत्रसमापुक्तो वहुभृत्यनिषेवितः
 दुःखेन जायते तस्य पावज्जीवं सुखं मरुत् ७९ कविना० इति ज्युमलयोगफलम्
 षट् लाभसोदरे पापाः सौम्याः केद्रात्रिकोरागाः लग्नाधिपे वलाडे च यस्य जन्मनि
 जायते ८० अप्राप्तकेचमहत्सौख्यं राजा वाराजमेविकः पूर्वतीर्थं गुरुभक्तिंकुरु चोद्रा
 यणादिकृत ८१ अप्रतिहोत्रादिकं कर्म कृता तेनेहजन्मनि गौरश्च यलवक्ता च दाता
 भोक्ता वलोक्तः ८२ धनीमानी गुरोर्गुरुणीत शोभनं गोविणाला

36

दोवातपित्तसमान्वितः ८३ ज्येष्ठमेघादशेकेचमरुत्कथं प्रजायते षोडशाव्यात्यरे
 सौख्यं धुना उद्योवदुभ्यत्यकः ८४ द्वात्रिंशदुतेवर्षे मरुत्सौख्यं प्रजायते राजलक्ष्म
 समाधुक्तौ गजवाजिष्ठतो नरः ८५ उज्ज्वलासने तस्य धारये च जना सदा वरुस्थाने
 ध्वन्त दाना वंधुवर्गास्तु खनति ८६ शुक्र उवाच किं जायते ० भर्गुसुवाच ताम्रपात्रे
 पलेष्वपि स्तन्मध्ये पंचकोराकं वसुंगधे कर्तव्यं तदग्ने कोरज्जये ८७ ऊर्णापटे
 च वरुणी पंचविंशत्युदीकृते तस्योपरि समासीने संपूज्य विधिवत्सुधी ८८ राहो
 पंचकुजे वीरी वीजमंत्राद्वारं जयेत् निष्ठुतां द्वे प्रकर्तव्यं पश्चाद्दानं प्रदाययेत् ८९
 हाटकं पपाषड् च नवषड् रजतं तथा षष्ठसप्तकरं वस्त्रं सौवर्णं मर्कटं तथा ९०
 सबत्सागौ प्रदातव्या महिषी वस्त्रं संयुता तिलान्नं च तथा देयं च त्रिंशतिपुस्त्यकं
 ९१ ज्येष्ठपात्रं पलेष्वपि स्नेहेन परिपूरितं एतद्दानं यचारेण भातसौख्यं समान्वि
 तः ९२ दानाभावे मरुदः खं सप्तजन्मानि यावतः कविना च कृतः प्रसो भर्गुणा परि
 भाषितः ९३ इति ज्योतिष्कयोगफलम् ३६ दृश्यते युज्यते वापि चंद्रिणा च ह्यरुस्थितिः
 लज्जे पोभुन संयुक्ते धर्माधीशे च धर्मग ९४ वरुणादकश्रयोगो ये यत्र जातः सखी नरः

राजावाराजमञ्जीचराजपूजोपवाभवेत् ६६ पूर्वक्षेत्रेजयेदानेकतत्तेनसुसुसुः
 धनाङ्गःसमुखीधर्मीतत्पुन्येनेहजन्मनि ६७ गुणीमानीविशालाक्षोयशस्वीव
 दुकार्यकृत् ज्येष्ठपोगतेवर्षमरुत्सौख्यंयुजायते ६८ नीचकुलेपिसंजातोध
 नाङ्गो नैवसंशयः गजवाजिसमायुक्तो धर्मशास्त्रपरो नरः ६९ द्वात्रिंशद्गवर्षस
 ज्जनैःपरिसेवितः शिरसाणासनंतत्स्थायतिनृपातनये ५०० तयोवर्गेशाविप्रा
 णांपूर्वमानविद्यातकः तेनकर्मानुसारेणावार्द्धिकेऽःखसंभवः १ एतुतो गदतो
 वापिसंततेर्वासखंनहि शुकुवाच किंजाय्य ०२ भृगुस्वाच रीरीवाताम्रयाचंच
 पलसपुपुमाराकम चत्तरखंप्रकुर्वीततन्मध्येयेत्रमुत्तमे ३ षड्द्वौरोवसुगंधच
 चंदनेनतथालिखेत् तन्मध्येवैस्सवरूपंसायुधंसर्वभूषणं ४ तपमेचजयेद्विष्णो
 र्यत्रजीद्वारंमनु नियुतंचजयेत्कृत्वायश्मद्दानं समाचरेत् ५ हाटकंवसुषड्चरज
 त्तरसषड्दुकं सौवर्गीविप्ररूपंचपलसैकंप्रदाययेत् ६ सवत्सांगोसदृश्वचक्षुषं
 श्वेतवर्णकं कवलपीतवर्णवैवस्वणतकरंतथा ७ एतद्दानंप्रदातव्यं विलंबेनैव
 करयेत् ज्योत्स्नायसवर्णोचरजतंजायकायवै ८ एतद्दानानुसारेणा सर्वसौख्यं

38 समन्वितः संतानस्य भवेत्सौख्यं गदपात्रविवर्जितः कविना ० भृगुराण ० ४ रति
 वरुणाद्ययोगफलम् ४० तनौ जीवे बुद्धे केंद्रे धर्माधीनवीक्षिते भवेण नापि
 संहृष्टे सख्ये देवहूले सखे १० पूर्वतीर्थे द्विजश्रेष्ठो वरुणप्रव्यसमन्वितः विस्रु
 भक्तिरतो नित्यं पुन्यदाने कृतं मरुते ११ तेन पुन्यानुसारेण राजा वाराजमंत्रिकः
 गुराणि भोगी धनी दाता शौरवर्णा विचक्षराः १२ धीरश्चाचल्य रहितो दीर्घदण्डो
 मयोत्कटः पित्रादिभ्रातृबंधूनां जायते बलुभोजनमः १३ परोपकारी धर्मात्मा की
 र्तिमांश्च वरुणप्रजाः शोडशाव्यात् भवेत्सौख्यं गजवाजिसमन्वितः १४ पंचविंशद्
 ते वै च मरुत्सौख्यं प्रजायते चत्वारिंशद् ते वै च मानसे कणमले भवेत् १५ वार्द्धिके
 च मरुत्सौख्यं पुत्रप्रव्यसमन्वितः कविना ० भृगुराण ० १६ रतिसख्ये योगफल
 म् ४१ मदनै जीवसंयुक्तो पंचमे नवमेथवा लग्नाधिपेन संयुक्ते योगोपं रजनीम
 खः १७ यस्मिन् जातो नरो यस्तु धनधान्यसमन्वितः पूर्वकृता तीर्थसेवारुद्रसेवात्
 पापुनः १८ तेन पुण्यानुसारेण सर्वसौख्यसमन्वितः पंचमे वै पनवमे द्वादशे च
 मोदये १९ मरुत्कार्धं भवेत्तस्य यदि जीवति यासकः शोडशाव्यात्पं सौख्यं स्वात्म

39

उद्धितलेनच २० मानीकोधीमत्सरीचवहुभृत्यसमान्वितः पूर्वस्त्रियापरित्यागो
 परस्त्रीगमनं कृतं २१ इरुजन्मनितद्वोषात्तवराशोगादिकं भवेत्तज्जप्यवासेततेर्दुः
 खं जायते नात्र संशयः २२ अकृत्वाच किं जायते ० भगुरुवाच रीरीयात्रेयलेत्रिण
 तन्मध्यवसुगंधकैः गौरीरूपं लिखेन्नीमान्कुंकुमेनार्चयेत्स्वयं २३ ऊर्णाघटं पी
 तवर्णाचतुर्विंशत्युटीकृतं तस्योपरि समासीनस्तदग्नेजयन्ताचरेत् २४ वषट्पास्य
 सतेरास्यद्वित्रिबीजाक्षरं मन्त्रं वहुधैर्येण संजप्त्वा लक्ष्म्यं च यच्च च २५ ततो दा
 ने प्रकुर्वीत दण्डं च रुद्रकं रजतं नवषट्कं च वस्त्रमन्त्रं तथै च च २६ सप्तगावः
 प्रदातव्याः सवत्साः स्वर्णांशुगकाः सधवा विप्रपत्नी च संपूज्य विधिपूर्वकं २७ व
 स्वाभरणाधान्यानि तस्मै देयानि प्रीतिः एतद्दानोपचारेण पुत्री देहसुखान्वितः
 २८ कविना ० भ० इति रजनीयोफलम् ४२ बुधेधनेषां नौलाभे रवौ वा विक्रयिणे
 गुरुव्यये विलम्बेण प्रसूतो यस्य संभवः ३५ तदा वै चाल्यसारं प्रयोगेनामताम
 तः पूर्वगंगा तटे श्रद्धावहुधैर्येण सदा ३० तीर्थस्नानं कृते दाने मरणाभिमुखेन

भ. पं.
सं. २९

21

७२

40

वै तत्र देहपरित्यागः सकृत् स्नेहेन रुजन्मनि ३१ वाल्यसमं सखं दुःखं मध्यमे सौख्यं पु
ज्जवेत् वातयुक्तिको धीरसमवर्णसमन्वितः ३२ द्वात्रिंशद्भुते वर्ये मरुत्सौख्यसम
न्वितः राजा वाराजमंत्री च राजपूज्यो यवा भवेत् ३३ सर्वसौख्यसमायुक्तो धनी धीशो
न संपायः षट्त्रिंशद्भुते वर्ये राजानो वरावर्जिनः ३४ पूर्वसगर्भो हरिणीमारिता भ
क्षलो भित्तः तेन पापा नुसारेण वार्द्धिके सख्युक्त नरः ३५ संतानस्य भवेदुःखं प्रपु
वा भ्रातृभवेत् देहे वातप्रकोपश्च जायते चैरुर्मुहुः ३५ अक्रुतवाच किं जायं
भ्रूवाच ताम्रपात्रं पलत्रिंशत्तन्मध्ये नवमंडले पलत्रयसवरीं समं गीकृत्वा
सवत्सांका ३६ तन्मध्ये च समास्या यकुं कुमेना च ये शृणा तद्रज्जे चासने स्थित्वा स
तेषां सह जेषा योः ३७ पंचवीजाक्षरं मंत्रं नियुता वार्द्धिकं जयेत् ततो दाने प्रदातव्यं ज्य
षष्ठं च हाटकं ३८ रजते द्विगुणं देये हरिणीरूपं संयुतं कौशेयं करपाणिं च ताम्र
पात्रं घृतं भृतं ३९ पंचधान्यं तथा देये पंचगावस्तथैव च पश्चात्संभोजयेद्द्विप्रांस रु
संविधिपूर्वकं ४० एतद्दानानुसारेण पूर्वपापात्प्रमुच्यते पुत्रभातसखतस्य स

राम

२९

41 वैकष्यविचर्जितः ४१ देहव्याधिविनिर्मुक्तो यावज्जीवन्सुखं महत् श्रुत्वानकुरुते दा
 ने कष्यस्यात्स पूजन्मसु ४२ कविना ० इति प्रत्यक्षं सारयोगफलं ४३ ज्ञात्मा जे जीवसंयु
 क्ते चंद्रैकैः प्रभृतिभ्यो यदा स्थिरलगे तदीये तुराज्यस्य यस्य जन्मनि ४४ तेन युन्यानुसा
 रेण सौख्यवानिह जन्मनि विद्यावानरूपवान्कामी दाता भोक्ता विचक्षणाः ४५ चत
 विंशत्युत्तमं पञ्चान्नरुत्तमं सौख्यं समन्वितः राजा वा राजमन्त्री च राजपूज्योऽप्यवा भवेत् ४६
 गजवाजिसमायुक्तो बह्वुस्त्रोभिः प्रभोगकृत् कन्यासौख्यं भवेत्तस्य पुत्रदुःखं मुहुर्मु
 हुः ४७ संतानस्य भवेच्चित्तापूर्वपापानुसारतः शुकुत्वाच्च किं जाय्यं ० ४८ भृगु
 रुवाच ताम्रयात्रं पलं विपातं नम्रं ध्येनवमंडलं त्र्यधिरूपं लिखेत्तत्र चंद्रनेनाप्य
 गंधकैः ४९ ऊर्णा पट्टं च वक्रं रौमेकं विपात्युटीकृतं तस्योपरि समासीनो रुद्र
 मंत्रेन वत्रये ५० उपर्युत्तं च कर्तव्यं पूर्वोक्तविधिना सह ततो दानं प्रकृते व्यविष्टे
 भ्यो भक्तिपूर्वकं ५१ उपर्युत्तं द्वैष्टं विपाच्च हाटकं स्तारस्तु रौं सवत्सो गौ प्रदातव्या
 वस्त्रमष्टाक्षरं पातं ५२ यवगोधूममाषान्ने मुहुं च तिलं तंडुलं प्रस्य चत्वारि चत्वारि दा
 पयेच्छुक्रं दान्वितः ५३ एतद्दानं पंचारेण पूर्वपापान्मुच्यते पुत्रपौत्रसुखं तस्य नहि
 दुःखं कदाचन ५४ दानाभावे महादुःखं गोगपुत्रधनैरपि कविना चकृतः प्रसोभ

42

गुरा ०५५ इति महायोगी योगफलं ४४ एनौ केन्द्रे त्रिकोरो वास्वग्न हे वायव्ये स्वोच्चगे
 राज्याधीपो न सह्ये योगो यवकुलो मतः ५६ पूर्वजन्मन्यसौ वैष्यो रुद्रपूजापरायणः
 रुद्रगे रुद्रकृते तेन दत्तं दानं द्विजन्मने ५७ तेन पुन्यानुसारेण चैतद्योगसमुद्भवः गुरावा
 नरूप्यरहितो नीतिपास्त्रविचक्षणाः ५८ क्षरो को धीक्षक्षे सौम्यो वातयित्तसमुद्भवः
 ज्येष्ठा विंशतिगते वषम हस्तौख्यसमान्वितः ५९ राजा वाराजमन्त्री च राजपूज्याय वा भवे
 त् धनाधीपो भवेन्न नरुद्रसेवाप्रभावतः ६० पूर्वपादप्रहारेण मार्जारी गर्भसंयुता
 मारिता तेन यायेन रोगी वा पुत्रको नरः ६१ शुक उवाच किं जाय्यं ० भृगुरुवाच सतेण
 स्य त्रिवीजं तभौममन्त्रेन वाक्षरं पूर्वोक्तविधिना चैव महादेवस्य संनधौ ६२ लक्षत्रये
 प्रजप्त्वा वैततो दानं समाचरेत् नवषट्सवर्णस्य रजतं पंचषट्कं ६३ गवां च सप्तकं
 पंचषभाणां त्रयं तथा मार्जारी च स्वरूपं च सौवर्णं पुत्रसंयुते ६४ पूजयित्वा च विप्रा
 य सर्वदेयं यथोक्तं दानं कृत्वा सतीर्थं शुक्ली फले सपरिस्कृते ६५ मायामन्त्रेण संम
 त्र्य हेमयुक्तं प्रदाय येन नक्तं भौमदिने चैव संतानं प्राप्य ते ध्रुवं ६६ कविना ० भृगुरा
 इति वज्रुलयोगफलम् ४५ पूर्वषट्के गुरा सर्वे यस्य तिष्ठेति जन्मानि भाग्याधीपो धनस्य
 वा सचेद्रन्यतिर्भवेत् ६७ तदा वै तिलो योगो यत्र जातो सखी नरः पूर्वश्रद्धाधनाद्य

अतिथिसेवायरायशाः ६८ सूर्यपर्वरीतीर्थे वैशुप्रदाने कृतं मरुत तेन पुन्यानुसारेणाव
 रुसौख्ययुतो भवेत् ६९ दुःखेन रहितोवालो पूर्वपुन्यप्रभावतः धनधान्ययुतानि
 त्वं महाराजोऽथ सेवकः ७० आद्यं ते सौख्यं संपुक्ता मध्ये चिंता प्रजायते संतानस्य भ
 वे चिंता जातो वापि न जीवति ७१ अथवा दीर्घरोगश्च देहे वै ते न पीडिता केनचिद्
 तद्रव्यास्पृश्यां पूर्वजन्मनि ७२ तेन दोषेणा दुःखेन पीड्यते नात्र संशयः शुक उ
 वाच किं जाय्यं ७३ भृगुरुवाच शरीरात्ताम्रपात्रे वापले च संपूर्विषातिः कुंकु मे
 न प्रकर्तव्यं तत्तन्मध्ये नवमंडले ७४ नवग्न्याश्च संस्थाप्य स्तथा वीजाक्षरं मनुं य
 द्यपरि समावेष्ट्य लक्षं जयेत्सुधीः ७५ हाटकं नवषट्कं च रजते रुद्रषट्कं भव्याश्च
 सुष्टं दद्यात्तथा गात्रं च सवत्सको ७६ नवग्न्याश्च संस्थाप्य स्तथा वीजाक्षरं मनुं य
 द्यपरि समावेष्ट्य लक्षं जयेत्सुधीः ७७ श्रुत्वा न कुरुते दानं तदा चिंता मुरु मुरुः कविना
 भ ० इति तैत्तिरीययोगफलम् ७८ धरासुतः स चंद्रस्तकोपो वा सरुजे यवा वाकस्पले
 णीखे संयुक्तं मारीयोगे महासुखं ८० गुरा मानी धनाश्रयश्च वरुभृत्यसमन्वितः सर्व
 सौख्यसमायुक्तो पूर्वजन्मानुसारतः ८१ अथवा विषाजते वषे सौख्यमात्मवलेन च पूर्व
 जन्मन्यसौ वैषयो भिषक मारी संरतः ८२ विनाशास्त्रं चिकित्सा च कृता तेनेह जन्मनि

संतानस्य भवेत् ५: खं प्रथवारोगपीडने ८३ रक्तवातोद्भवे ५: खं तेन पीडा मुरुमुहुः शुकुड
वाच किं जायते ० ८४ भृगुरुवाच शरीरात्ताम्रवायलविषात्पुमाणाकं यंत्रे विकोरा
कं तत्र वसुगंधेन कारयेत् ८५ रक्तवरीचकोपोयं ये च विषात्पुटीकृतं तस्यापरिसमासी
नस्तदमेजयमाचरेत् ८६ रुद्रभौमशिखीनां ये च सपुत्रिवीजकं एकैकस्य जयंकुपीतस्य
पुतावाधिपूर्वकं ८७ ततोदानं प्रकुर्वीत रुद्रषट्कुचहाटकं रजतेदिगुरां देयवस्त्रवमयात्
रंशते ८८ ये च गावः प्रदातव्या सर्वोपकारसंयुताः तृषभं पीतवरीचरक्तवरीतया स्वकं
८९ मरिषी च तथा तथा तस्य प्रस्य प्रस्यकं ९० एतद्दानानुसारेण पुत्रवान् रोगवर्जि
तः कविना ॥ २० ॥ ९१ शतिमारीयोगफलम् ९२ मीने राहौ भवे मंदे भाग्यनाथे न वीक्षि
ते लगेने पोनी च रेवे न पुते तस्य प्रसूति कै ९३ मार्जारे सुखसंयतिर्जायते नात्र संशयः
गुरां मानी धनाऽप्यश्रुकोधीकोटिल्यकामवान् ९४ पित्तः प्रकृतिको वीरो बुद्धिचोचल्य
संयुतः सात्तपित्रो सुखं चाल्यं प्रवासे वरुलामतिः ९५ किंचिद् ५: खं भवेत् तस्य पूर्वकर्म
नुसारतः पूर्वजन्मन्यसौ क्षत्री गुरुमत्सरताकृता ९५ दिवासे भोगनिरतो मद्यपानेन
यैव च मृत्रं भवेत् तस्य संतते वा सुखं न हि ९६ शुकुडवाच किं जायते ० भृगुरुवाच ता
मदात्रे यले सप्ततन्मध्ये नवमं डलं तन्मविलोख्यं च चंदनेनाथकौकुम्भे ९७ ऊर्णाप

दं च वक्रुणी मे कविं शतपुटी कृते तस्योपरि समासीनास्त्रिवीजं वै सवं मनुं ६८ रवैः पंच
 एनेत्यर्थं वीजं मंत्राक्षरं जयेत् लक्षे लक्षे जयेत् कृत्वा यश्चाह्मं समाचरेत् ६९ हा
 टकं पंचषड्ङ्कं च रजतं षड्ङ्कं षड्ङ्कं सवत्संगं तथा श्वं च महिषी वत्स संयुतो ६००
 पीतं श्वं तं तथा एणं मं वस्त्रं मधोत्तरं एतं सप्तान्नं च तथा देयं प्रस्थानो सप्त सप्तकं १
 पंच प्रस्थं घृतं देयं तैलं च सप्त प्रस्थकं ज्वाचार्या यस्व रौच जयकं चै रजतं तथा २
 एतद्द्वानुसारेण पूर्वया यात्युच्यते मन्त्रकुरुं पुराणेषु तपुत्रयौ त्रसख मरुत् ३
 दानाभावे न ह्यदुःखं सप्त जन्मानि पावतः कविना ४ इति मार्जारयोगफलम् ६८
 स्वातुंगे लग्नगे जीवे धने शोग गने यदि लाभेणो लाभगो यस्य लग्ने णेन समन्वितः
 ५ विक्रमेण तथा लाभेन सिंहे न्यके सरी पूर्व जन्म न्यसौ क्षत्री धनादयो वहुभृत्य
 कः ६ सप्तपूजाय रो नित्यं तीर्थं दानं कृते मरुत् गोसहस्रं तथा तेन यथ्वी दानं तथैव च ७
 विष्णु कन्या प्रदानं वै कृते तेनेह जन्मानि गुरी भोगी महामानी सौंदर्ये न गणव च ८ अथ
 मेनव मे सप्त द्वादशे च तथा पुनः मरुत्कं भवेत्तस्य जीवने संशयो भवेत् ९ यदि जीव
 त्यसौ बालः कुबेरस्य समो भवेत् पितृसौख्यं भवेच्चालं मित्रवंधुसमन्वितः १० षोड

पाव्यात्परं सौख्यं मात्मबुद्धिर्वलेन च राजराजो भवेन्त्तनेन पाशां देडयो विभुः ११ देवाद्यौर्या
दिपोषणा विप्ररुत्पाकतायुरा तेन पायानुसारेण राजरोगस्य संभवः १२ क्षयीरोगो यथा स्वा
सः कासपीडा मुहुर्मुहुः श्रुतवाच किं जायते १३ भृगुस्वाच शरीरात्ताम्रपात्रं वायुलम
ष्योत्तरं एतं षोडशांखलिले चक्रं वसुगंधेन तत्र वै १४ तन्मध्ये यत्पद्मनाभस्य स्वरूपे य
द्गयायुते तदग्रे कलशोऽप्यनवकोरोच मेडमं १५ चेदनेन प्रकृते व्यंस्वर्पी दिग्महसं
मुते पीतकौशां वरं धत्वा तदग्रे जयमाचरेत् १६ ऊर्णाग्रं पीतवर्णं मेकविंशत्पुटीक
तम् तस्योपरि समासीमश्रितैकाग्र्यं समन्वितः १७ विधिवत्पूजयित्वा वै षोडशेनायचारि
तः पद्मनाभत्रिवीजं च मनुर्वै नियुते जयेत् १८ स्वर्यादीनां नैवानां च द्वित्रिवीजाक्षरं ते
था त्र्ययुते त्र्ययुते जप्यात्ततो दानं समाचरेत् १९ पातमथोत्तरं षड्ङ्गहाटकं प्रीतिपूर्वकं
रजते दिगुरां दद्याद्भुवामथोत्तरं एतं २० महादानानि देयानि कौशेयं वरं संयुते सप्रप
स्यं घृतं चैव सप्तान्नं च तथा विधं २१ सौवर्णी विप्ररूपे तपे च विंशत्पुलैर्कृते स्वधर्मनिष्ठविषे
भ्यो दाने देयं यथा विधं २२ विप्रान्संभोजयेत्पश्चाद्यथा पात्रैः समन्वितः एतच्छ्रानुसारेण
विप्ररुत्पाद्यते २३ दानाभावे महापुण्यं सप्तजन्मानि यावत् २४ श्रुत्वा णीघ्रं प्रकृते

व्योमिलेवं नैव कारयेत् कविना च कृतः प्रसो भृगुरापरिभाषितः २५ इति नृसिंह
 योगफलम् ४५ स्वतंत्रे गेलग्नगः सौम्यः सुतेणः सकुजः सुते धर्माधीशस्तथाको
 शेकामाधीशो भवेद्यदि २६ लाभेणो लाभगश्चैव यस्य जन्मनि जायते वीरवध
 नयोगो यं यस्मिन् जातः स भवतिः २७ पूर्वजन्मन्यसौ वैश्याविल्लुपूजापरायणः
 वायीकूपतडागानां कारकस्तीर्थसेवकः २८ हरेश्चमदिरं भव्यं कृतं तेने रुज
 न्मनि गुणावानरूपवान्भोगीमानीमानविद्यातकः २९ प्रचंडो यमहामधीवीर
 सां पंडो भवेत् षोडशाब्दात्परं सौख्यं गजघाजियुतो नरः ३० संतानस्य भवे
 दुःखं प्रथवा वातजा व्याथा रुद्रनिंदाप्रभावे राचैतद्दुःखं प्रजायते ३१ संतानेन
 भवेत्तस्य जातो वापि न जीवति मरुद्यत्ने कृते यश्चाजीवेदेकस्तथा द्वयं ३२ ग्यन्य
 जातं प्रराणयेत् प्रराणयेच्च पुनः पुनः ३३ भृगुरुवाच ताम्र
 पात्रं पले विंशत्यं च कोरासमन्वितं तन्मध्यं रुद्ररूपं तसोममावसुगंधकै ३४ लिखि
 त्वा रुद्रमंत्रं त्रयं च वीजाक्षरं जयेत् नियुते च जयं कृत्वा पूर्वोक्तविधिना सुधीः ततो दान
 प्रदात्तव्यं त्रिपात्यं च हारकं रजतचतथा देयं सबत्सोगं ययास्विनी ३५ हृषभसोयस्त

रंचैववस्त्रमन्त्रेयतादिकं यश्चात्संभोजयेद्विप्रान्यथाप्राप्त्यानुसारतः ३७ एतद्द्वानानुसा
रेणाचिरंजीवीभवेत्सतः वातव्याधिविनिर्मुक्तो भृगुराण्यरिभाषिते ३८ इति वीरवर्धन
योगफलम् ५० विक्रमेणास्तनो यस्य वधेणो मयनेस्तथा मयनेणो यगगने सुखे वा शुभ
वीक्षिते ३५ क्रियोदये तथा जन्मः कामुके राज्य भुक् नरः गौरश्च यलवक्ताश्च गुराणि च
मृदुवाक्पुधीः ४० पूर्वतीर्थं कृतं दानं त्रयि सेवा तथा पुनः शिवा च नं गुरौ भक्तिः कृता
तेनेह जन्मानि ४१ मरुत्सौखा समा युक्तः षोडशाब्दात्परं भवेत् राजा वाराजमन्त्री च ए
जपूज्योऽथवा धनी ४२ गजवाजि समा युक्तो पुत्रपौत्रसमन्वितः वरुस्थानान्तदाता च मि
त्रपुत्रसमो मुनिः ४३ सर्वदुःखविनिर्मुक्तो पावज्जीवं सुखं मरुत् कविना च भृगुराण्य
४४ इति कामुकयोगफलम् ५१ स्वराणो लग्नगः सूर्यः व्ययेणो धर्मगो यदि धर्माधीणो
परिपगः स तेणश्च स ते यदा ४५ भावुके सुखं संप्रतिः जायते नात्र संशयः वरुकीर्तिर्भ
वेत्स्य वरुभृत्यादि सर्वतः ४६ पूर्वसती गुरुणीत्यत्कान्यो प्रगृहीतवान् तेन पापानुसा
रेणा संतानं नैव जायते ४७ जायते य प्रणयेत तेन त्रिरोगेण पीडितः शुक्र उवाच किं जाय
४८ भृगुरुवाच शीरीषात्ताम्रपात्रं चापलं चार्कं प्रसादात् न वा स्वमंडलस्याग्नेयज्जना

भविष्यजके ५० सहस्रसत्तकं जायं ततो पुण्यं समाचरेत् यच्च विंशति तारं च षष्ठि विंश
 ति हारकं ५१ ताम्रपात्रं पलं विंशति घृतेन परिपूरितं सप्तविंशतिकं रत्नं च धेनुं च वत्सं सयु
 तौ ५२ सप्तान्तं प्रस्थं प्रस्थं च विष्टे दाना समाचरेत् ततस्तु त्रिपुरा मंत्रेऽगो घृतं मंत्रयेत्सुधीः
 ५३ ऋत्वं तैत्तिदिने देयं ग्राचार्यो यस्य वर्णकं एतद्दानोपचारेण संज्ञानं प्राप्यते ध्रुवं ५४ स्वा
 नार्थं त्रिपुरा यंत्रं कां स्पृश्यात्त्रे विलेखेत् तद्यंत्रं चात्मये ह्यर्भिः मासमेकं विशेषतः ५५ एतद्दा
 नोपचारेण रोगहीनो भवेन्नरः अचिरं रोगवत्कालेन पुत्रादिलभते सुखं ५६ दानाभावे म
 हाविंशता पुत्रैरपि धनैरपि कविना च भगुरा ५७ इति भावुकयोगफलम् ५८ स्वतुंगल
 जने जीवे जाये शोषसुखे यदि सुखेणो कामुगो यस्य कर्मणः स्थायकर्मणः ५९ तदा वैश्वमरी
 योगो यत्र जातः न यो भवेत् पूर्वजन्मन्यसौ वैषयो धनाज्यो वरु धार्मिकः ५९ कुलमध्यो
 धानश्च राजमन्त्री तथा पुनः महादानं च तीर्थं पुष्टिजं भोजनं सयुतं ६० धनदानं तथा गु
 ष्ठकृतं तेनेह जन्मनि दाता भोक्ता महाकामी न्यनीतिविचक्षणाः ६१ वरुस्त्रीमिसमभोगी
 त्रिपुरा वारकर्मणी प्रोत्साह्योऽत्यरं सौख्यं गजवाजिपुतानरः ६२ अष्टादशवक्त्रो यश्चात्स
 र्वसौख्यसमन्वितः राजा वाराजमन्त्री चक्ररचेष्टो यश्च चलः ६३ अष्टादशवक्त्रो यश्च रुद्रः खभ
 वेत्तस्य पूर्वपापानुसारतः स्वामिप्रोक्तं ते पूर्वतेन दोषेण वार्द्धिके ६४ वात्त रोगो भवेत्तस्य
 राजरोगो यवा पुनः शुकुत्वा च किं जायं ० ६४ भगुरुवाच शीरीषात्रं पलं विंशति तन्मध्यो

50

सकोराकं पंचसंलिखयेद्दीमानघगंधेन चोत्तमं ६६ ऊर्णापटं च वरुणं च तं विपात्युटी
कृतं तस्योपरि समासीनं नरसिंहस्य त्रिवीजकं ६७ निपुतावधिकं जप्याततो दाने समाचर्य
हृदके नवषट्कं चरजते द्विगुणं तथा ६८ वातस्य वा रुनहरिणो सो वरीयलपंचकं सवत्सो
मो तथा पद्या छस्त्रमष्टोत्तरं एतत् ६९ सपाने प्रस्य कं पंचविप्रांस भोजयेत्ततः एतद्दानं न
सारं वातव्याधिविवर्जितः ७० सच्यते पूर्वपायेन सर्वसौख्यसमन्वितः शुद्धादानं प्रकुर्वीत ७१
खं स्यात्सप्तजन्मसु ७२ कविना भृगुरा ० एति श्रमरी योगफलम् ५३ धर्मसिते कुजे लाभे
गुरोरिष्ये तनो बुधे सरुजे च गते चंद्रबापी योगे मरुत्सखे ७४ पूर्वगंगा तटे श्रद्धा प्रव्याज्यो वरु
भृत्यकः गंगा तटे च विप्राश्च भोजयामास भक्तिः ७५ गंगा भक्तिपुतो नित्यं वरुधा दानतत्प
रः तेन पुन्यानुसारेण गुणावानरूपवान् भवेत् ७६ महामानी दानणी लोदी धूसूत्री च साल
सः चतुर्विपाश्रुते वर्षे किंचित्सौख्यसमन्वित ७७ प्रष्टा विषोय दानिषो मरुत्सौख्य प्रजापते
राजा वाराज मेची च राजपूज्या एवा भवेत् ७८ नीचे कुले पिसृजा तो धनाधीणो न संशयः कश्चि
न विप्रो धने धत्वा मार्गं गत्वा मतिं गतः ७९ गृहीते तेन विप्रस्य तेन हीनफलं भवेत् सत्तानेन भवे
तस्य जातो वापि न जीवति ८० शुक उवाच किं जायते ० भृगुरुवाच रीरीवाता म्रयात्रे वायले चै
पंचविपाति त्रिकोरां च लिखे पंचतन्मध्ये वरुणं च ८१ ऊर्णापटं रक्तवरीं मेकादशपुटी
कृतं तस्योपरि समासीनं भोजयेत्ततः नवान्नं ८२ सतेषां स्य त्रिवीजं तनवलदं जपंचरेत् य

51

श्राद्धानेप्रकुर्वीतहाटकंनवषट्कं ८१ रजतेद्विगुणंवस्त्रंरक्तमद्योत्तरंपातं सौ
 वरींविप्ररूपंतहाटकंत्रियलेनच ८२ कृत्वासंपूज्याविधिवदाचार्यायनिवेद
 येत् दणागावःप्रदातव्यास्वरींशृंगादिभूषिताः ८३ सप्रान्तंचप्रदातव्यप्रस्था
 नायंचयंचकं यश्चात्संभोजयेद्विप्रानयथापात्मानुसारतः ८४ एतद्दानानु
 सारेणपूर्वपापात्प्रमुच्यते संतानस्यभवेत्सौख्यं कविनापरिभाषितं ८५ इति
 वापीयोगफलम् ५४ स्वतुंगेचगतेसौम्येसितेवातनुगेयदि चंद्रज्योचधने
 स्योहिस्वोच्चगेभूमिनेदने ८६ तदादैयल्वलोयोगोयत्रजातो नयोभवेत्
 पूर्वजन्मन्यसौवैष्णोतिथिसेवायरायराः ८७ गोहोमोश्चाविभूषानानानंद
 तैद्विजन्मने तीर्थेदेहपरित्यागःकृतस्तेनेरुजन्मनि ८८ धनधान्यसमायु
 क्तोदाताभोक्ताविचक्षराः षोडशाब्दात्परं सौख्यं स्वत्मबुद्धिवलेनच ८९ चतु
 र्विंशतिवर्षेष्टात्रिंशोक्ते तथा पुनः मरुत्सौख्यं भवेत्तस्य राजावा राजमंत्रिकः ९०
 गजवाजिसमायुक्तो भूमिस्थोपीप्रभोगयुक्तं किंचिदःखं भवेत्तस्य पूर्वकर्मोत्सा
 रतः ९१ ज्यमिचारेणापात्रुर्हिमारितो पूर्वजन्मनि चत्वारिंशतिवर्षे मरुत्कष

52

पूजायते ६२ संतानस्य भवेदुःखं राजरो गोपवा पुनः विवाहिताश्च ये वाला। म
तिगच्छति यायतः ६३ अकउवाच किं जायते भृगुरुवाच रीरीयात्रे पलत्रिणात्रि
कोरांकारयेत्सुधीः तन्मध्ये रुद्ररूपे च चंदने नलिखे दुधः ६४ पटोपरि समा
सीनस्तदग्ने कारयेज्जपे षट् बीजे रुद्रयंत्रे त्रिभौमं वैपंच बीजकं ६५ निपुते
निपुते जज्ञायश्चाहान समाचरेत् हाटकं मनुष्यं च रजतं रुद्र षट्कं ६६ पंच
गावः सभृषाश्च पीतवर्णा वृषस्तथा रक्तवर्णा तथा वस्त्रं करमघ्नोत्तरं पातं ६७
सप्तान्नं प्रस्य प्रस्य च दातव्यं विधिं संपुते विद्यान्संभोजयेत्पश्चाद्यथा शक्त्या नुसा
रतः ६८ एतद्दानोपचारेण पूर्वपापात्प्रमुच्यते चिरं जीवी भवेच्छालो राजरो
गप्रणाप्नोति ६९ दानाभावे महादुःखं स पूजन्मानि यावतः कविना ब्रूतः प्र
सो भृगुराचारि भाषितः ७०० एति पल्लवयोगफलम् ५५ कर्कस्यावर्कचंदौ
चरिपुगे रुगतो गुरुः स्वतंत्रगे च गतः सौम्यवलीकश्चिद्विलग्नगः १ वकुलचम
रुत्सौख्यं पूर्वकर्मोत्सारतः पूर्वजन्यसौविध्यो धनाद्वो वरुभत्यकः २ रु
द्रपूजायरो नित्यं वरुविद्याविणारदः दाने दत्ते महत्ते नष्टि जेभ्यो वरुभक्तिः ३ रु

राम
२७

53

रं मेदि रं प्रीत्या च कृतस्तेने रुजन्मनि राजमान्यं धनं धान्यं मित्रं भृत्यादि संयुते ४
 राजलक्ष्मसमायुक्तः शत्रुदंडपरो विभुः द्वाविंशत्युक्तो यश्चान्मरुत्सौख्यं प्रजाय
 ते ५ ज्यन्तान्या रु ररां पूर्वकृतं ते रुजन्मनि जाठराग्नेर्भवेन्मोक्षं मन्त्रपरिपाक
 वर्जितः ६ दध्या रहितो नित्यं मरीरोगो यवायुनः स्त्रिया सह वियोगश्च दीर्घ
 रुची नरो भवेत् ७ शुक्र उवाच किं जायं - भगुरुवाच रीरीवातामपात्रं च पल
 भानुप्रमाराकं ज्यष्को रालिखेद्यं तन्मध्ये वसुगंधकैः ८ तत्र विस्मोः स्वरु
 पे च समालिख्य विभानतः ऊर्णा यदं पीतवर्णं चतुर्विंशत्युटीकृतं ९ तस्योपरि
 समासीनस्तदग्नेजयमाचरेत् यत्नना भविजी जे च गुरोः पेचाक्षरे तथा १० मने
 लक्षत्रयं जज्ञाय श्राद्धानं समाचरेत् हाटकं भानुषट्कं च रजते नवषट्कं ११ पेचा
 णातकरं वस्त्रं पीतवर्णं यस्मिन् सवत्सा च प्रदातव्यं वृषभो पीतवर्णीकः १२ अ
 न्नेनातत्र यप्रस्य सप्तान्नं च विशेषतः विप्रान्सं भोजयेत् यश्चाद्य णाशक्त्यानुसारतः
 १३ एतद्दानोपचारेण पूर्वपायात्प्रमुच्यते जाठराग्नेर्विषेष्टश्च प्रजायते नात्र संपादः
 १४ उदरादिव्यथा मुक्तौ वरुसौख्यं युता भवेत् शुक्लादानं प्रकुर्वीत विलंबेनैव कारये

54

तु १५ दानाभावे महादुःखं गच्छेत्पुत्रधनैरपि कविना भगुराण ० १६ शक्तिवकुलयोग
फलम् ५६ गुरुस्त्वोच्चगतौ लजे गगने भूमि नंदने चंद्रचाद्रिसमाहृत्योक्तरष्टका वि
वर्जितौ १७ ज्वनलेचमरुत्सौरख्यतेजसानलसाम्प्रभाक् पूर्वश्रद्धाधनाद्यश्नाविप्र
सेवा परायणाः १८ निर्जलेचयथितेन जलदानं सदाकृते कूपानोरवनने चैव कृते ते
नेरुजन्मानि १९ गुणीभोगी महामानी सर्वविद्याविचक्षणाः पंचमेन व मे व्यैष्ये
च तथा पुनः २० मरुत्कथं भवेत्तस्य जीवने संशयो भवेत् यदि जीवत्यसौ बालो भूय
तुल्योन संशयः २१ षोडशाब्दात्परं सौख्यमात्मबुद्धिर्वलेन च राजा वाराजमंत्रिच
राजपूज्यो यथा भवेत् २२ नीचे कुलेपि संजातो धनाढ्यो नात्र संशयः प्रख्यातिं
मते सौख्यं पुत्र मित्रादि संपुतः २३ गजवाजिसमापुक्तौ तेजस्वी वरुकीर्तिपुक् मि
त्रद्रोहकृते पूर्वतेन कथं प्रजायते २४ चत्वारिणां वृत्तौ यश्चान्मानसी सायते व्यथा
धनतः पात्रुतो वापि महती प्राप्तायते २५ शुक उवाच किं जाय्यं भगुरुवाच
तामयात्रं पले विंशच्च तस्त्वं चकार येन तन्मध्य रसकोरो च कुंकुमं घ्नन्न लिख्य
ते २६ ऊर्णा पट्टं च वरुणं च तर्हि सत्पुटीकृते तस्य परि समा सीनः शालग्रामस्य

शम

۵۲

55

सन्निधौ २७ मनुवैष्यनाभस्य नववीजाक्षरं जपेत् नियुतार्धं जपेत्कृत्वा पश्चाद्दानं स
 माचरेत् २८ हाटकैरुष्य षड् चरजते मनुष्यं कं सवत्संगो च महिषी मश्व दानतथै
 व च २९ पूर्णपात्रं तथा दद्यात् दानानि विविधानि च श्रमवर्णं तथा वस्त्रं करणं मण्य
 संप्रति ३० एतद्दानानुसारेण पीडा पात्रा विवर्जितः दानाभावे महादुःखं गदश
 उधनैरपि ३१ कविना भगुणा इति ज्युन लयोगफलम् ५७ मेघेरवौ गुरौ कर्क
 तलायां च द्रु सूर्ययोः तदा च मधुरो योगो स्यान् प्रावल्ग्य ता क्रमात् ३२ पूर्वगंगा
 तटे विप्रो विसृज्या यरायणः ज्युतिषी नो तथा भाक्तेः कृता तेने रुजन्मनि ३३ स
 वै सौख्यं समायुक्तो राजा वाराजवंदितः गजवाजे समायुक्तो मित्रपात्रु समो भवे
 त् ३४ दानी मोनी च भोक्ता च बुद्धिचो च ल्यसे युतः षोडशाब्दान्मरुत्सौख्यं द्वा
 विंशे वरु लं धने ३५ षड्विंशते वर्षे सर्वसौख्यं समन्वितः वाय्वा रामादि कृपाणां
 कारको देवपूजकः ३६ वरुधा तीर्थं सेवी च तीर्थे दानप्रभावतः पुत्रपौत्र समा
 युक्तः सज्जनैः परितो वितः ३७ धर्मशास्त्रपरो नित्यं नीतविद्याविचक्षणाः पूर्वपुण्या

56

नुसारेण सर्वदा सौख्यभाक् नरः ३८ कविना भ्युः रतिमधुरयोगफलम् ५८ गग
ने संस्थितो भौमः क्रियागौरविगीष्यती चंद्रसौम्यसितारवेष्टाः लग्नगायस्य जन्मनि
४० तदा वैमानयोगो मानतल्यसखा नभः पूर्वतीर्थे महादाने कृते तेने रुजन्मनि
४१ गुरासु कर्मज्ञैव दीनपालनतत्परः व्याप्यारामतडागानां कारको वरुजल्य
कः ४२ मातृपित्रोः सुखं मध्यं बाल्यभावे च पुः खयुक् प्रष्टा प्रयोगते वै वै सौख्य
मात्मवलेन च ४३ प्रष्टा विप्रयोगते वै च राजा वाराजमंत्रिकः नीचे कुलेपि संजातो
भूयतल्यो न स पायः ४४ राजपूज्यो यवाज्ञेयो वरुभूय समन्वितः उग्रचण्डास
ने तस्य धारयेति नृपासदा ४५ गजवाजे समायुक्तो नीतज्ञो वरुपुराणकृत सती
कलेक दोषेणारुद्रो हे हं शावा पुनः ४६ संतानेन भवेत्तस्य जातो वापिन जीवति
महद्यत्नेन यदि वा जीवेदुःखप्रदो भवेत् ४७ रक्तवातोद्गवापी डाजायते वाकले
वरे शुक्रउवाच किं जाय ४८ भृगु उवाच ताम्रपात्रे पलसपूतन्मध्यं नवमंड
ले गुरु रूपे सती रूपे चंदने नैव कारयेत् ४९ तदने च जयेन्मंत्रे वै सवसे सपुवीज

गुं

राम
२६

57

के निपुताई जये कृत्वा यश्चाहानं समाचरेत् ५० हाटकं तत्त्वषट्कं च रजतं द्विगुणं
 तथा पंचगावः प्रदातव्याः सवत्सो विधि संयुतः ५१ ताम्रपात्रं तथा चैकं यत्नम
 व्योत्तरं एतत् घृतेन पूरितं कृत्वा सवस्त्रं दाय येत्सुधीः ५२ सप्राग्निं सह उंचां भू
 मिदानं तथैव च एतद्दानं यच्चा रेण पूर्वपायात्पुत्रमुच्यते ५३ रोगहीनो भवेन्ने
 ने पुत्रसौख्यसमन्वितः दानाभावे महादुःखं पुत्ररोगधनैरापि ५४ श्रुत्वाणीघं
 च कर्तव्यं विलेवं नैव कारयेत् कविना भृगुणा ५५ इति मानवयोगफलम्
 ५६ ऋषेः पूरा कलशं प्रः सर्वैरेव निरीक्षितः भाग्येण भाग्यवेपथुमश्रुत्वा लगेणो
 यत्र संगतः ५६ तदा वै पुष्टि योगो यस्य सर्वपुष्टिकरो मतः पूर्वजन्मन्यसौ वैपथो
 राजलक्ष्मसमन्वितः ५७ वेधना न्नोचितं जीवास्व बुद्धिबलं यौ रुषात् तीर्थेषु च
 तथा दानं कृतं तेन ह जन्मानि ५८ गुणवान् रूयसंयन्तं सेजस्वी चो मणासनः
 महामानी दंभरहितो बहुस्त्रीभिश्च भोगकृत् ५९ सर्वविद्यासु निपुणो नीत
 शास्त्रविचक्षणाः च त्रिविधा कृतो यश्चात्सर्वसौख्यसमन्वितः ६० राजा वारा

58

जमंत्रोचराजयूज्योपवाभवेत् गजवाजिसमापुक्तो धनाड्यो वहुभक्त्यकः ६१ म
 हजुरापुतो धीरो वीरेषु सिंह एव च पुत्रपौत्रसमापुक्तो वहुबंधसमन्वितः ६२
 तीर्थदानरत्नो नित्यं स्वधर्मनिश्चितः सुखीः पावज्जीवं सखंतस्य पूर्वपुण्यप्रभा
 वतः ६३ कविना भगुरागः शतिपुष्टयोगफलम् ६० चादिष्टे त्येज्यगुरुवः कंठ
 केवात्रिको रागः ६४ परस्परं यदि हृष्टाः कूरहृष्टिविबर्जिताः ६४ तदा वै श्रीक
 रो योगो यस्य जन्मनि जायते महत्सौख्यं भवेत्तस्य पुत्रपौत्रादिसंयदा ६५ पूर्वपा
 नी महाप्राज्ञः श्रुद्धो सौक्ष्म्यधर्मकृत् तीर्थदेहपरित्यागो दत्वा दाने हि जन्मने
 ६६ तेन पुन्यानुसारेण धनधान्यससृद्धिमान् ज्युष्ठा विंशद्भवे सौख्यं छात्रिणो व
 हुलसखे ६७ ज्युष्टचत्वारिंशत्तमे गते च वहुषीडने पापुतो धनतो वापि गदतो पू
 र्वकर्मतः ६८ पूर्वोक्तविधिना चैव दानमंत्रजयादिना महादानं भवेत्सौख्यं भगु
 गुरागपरिभाषितं ६९ शतिश्रीकरयोगफलम् ६१ सतगेहगतः शुकः गुरुसौम्याः
 विनारवि स्वातंत्र्ये च गतो भौमो रविजे लग्नगे सति ७० धनदे च महत्सौख्यं जायते

59 वहुलेधने पूर्वदानेसतीर्थेषुगवांचरातसरव्यकं ७१ अश्वदानंतथातेनक
 तेतेनहजन्मानि मंत्रीकुणामनुद्धिअशाखालोकनतत्परः ७२ काव्यकर्ताधनी
 मानीबुद्धिवैचित्र्यदर्शकः वाल्यभावेमहत्कष्टेषोऽणाद्यात्यरं सरवं ७३ अश्व
 विपादतेवर्षेधनाज्योवहुभक्त्यकः राजावाराजमंत्रीचराजपूज्योपवाभवेत्
 ७४ कृत्वादामंचविषेभ्यः पश्चात्तापयुतोयुनः तेनदोषेरातहेहेमहत्कष्टेषु
 जायते ७५ क्षरोऽः खंक्षरोसौख्यंवातरक्तप्रकोपतः शुकुवाच किंजायं
 ७६ भगुरुवाच ताम्रपात्रं पल्यंचतन्मध्येनवमंडले तदमेचजयेन्मंत्रे
 पंचबीजेचरौद्रकं ७७ ऊर्णापटोपरिस्थित्वात्रिलक्षजयमाचरेत् पश्चाद्वा
 नेप्रदातव्यं रुद्रपदं चहाटक ७८ रजतेद्विगुणं वस्त्रं रक्तं शिखरान्वितं स
 वराङ्गादिपुतासंवत्सांगं प्रदाययेत् ७९ नवभानंतथादानेपयोक्तविधि
 पूर्वकं घृतंचसप्रधान्यंचजयकत्रैविशेषतः ८० आचार्योपसवरांचसंपूज्य
 विधिपूर्वकं पश्चात्संभोजयेद्विपानपयापात्पात्रसारतः ८१ एतद्दानानुसा
 रेणास्थिरसौख्यं प्रजायते कविना भगुरा ८२ इति धनदयोगफलम् ६२ च

भ. सं.
पृ. ३२

31

धनधान्यसमापुत्रो गणपतिवह भक्तकः गोपश्वपुत्रादिप्रकृपासमाधिकारकः ४५

60 प्रजीवौ गतौ कर्क भगुजे चोत्पगे सति क्रियतौ रवि भौमौ वै योगश्चात्र मनामतः ८३
यस्मिन्नातो नरो यस्य सर्वसौख्यसमन्वितः ज्येष्ठमेव गते यश्चाच्चतुर्दशमयावतः
८४ महत्कष्टं भवेत्तस्य जीवने संशयो भवेत् यदि जीवत्यसौ वालो भूयो वा भूय
तल्पभाक् ८५ ज्येष्ठादशाब्दतो यश्चात्सौख्यमात्मवलेन च चतुर्विंशे महत्सौ
ख्यं गजवाजिपुत्रो नरः ८६ द्वाविंशति ते वर्षे नयाः शासनपालकाः पुत्रपौत्रादि
संयुक्तौ वरुविद्याविचक्षणाः ८७ लभते राज्यमान्यत्वं पूर्वपुन्यप्रभावतः दृष्टिक्वा
ले महत्सौख्यं पुत्रपौत्रधनैरापि ८८ तीर्थे वै मरणात्तस्य भविष्यति न संशयः म
ध्योर्किंचिद्भवेद्दुःखं यावज्जीवं सखं महत् ८९ कविना भगुरागं शतपुत्रमयोग
फलम् ६३ धीराश्चाष्टमगोयस्य लाभेणोलाभगोयदि ६० न केविलग्नगः सौ
रीरविचंद्रो च कार्मुको ६० मारी चै सखसंयत्ति जायते नात्र संशयः सप्तमे चाष्ट
मे वर्षे महत्कष्टं प्रजायते ६१ पूर्वतीर्थे कृतं दानं पर्वमध्ये विशेषतः गुरुभक्तिं हि
जे पूजा कृता तेने ह जन्मनि ६२ चतुर्विंशत्तौ यश्चात्किंचित्सौख्यं समन्वितः ज्येष्ठा
विंशत्तौ यश्चाद्राजपूज्यो धनाधिपः ६३ कुलसंध्ये प्रधानमित्रभत्यादि संयुतः

राम
३१

61 षड्विंशत्युक्तो यश्चाद्रजवाजिपुतो नरः ६४ चत्वारिंशत्युक्तो यश्च नमस्तु कथं पु
जायते संतानं न भवेत्तस्य जातो वापि न जीवति ६५ अष्टोत्तशतं भवेद्देहेऽष्टमं पुत्रं वा
स्वासेन पीडितः भगदरेण वा पीडा जायते वरुणकषपा ६६ अत्र उवाच कर्म
णा केन रोगस्यात्केन पुत्रसंख्यं न हि भगुस्त्वाच पूर्वजन्मन्यसौ वैष्णो राजका
यप्रसाधकः राजा यत्ते वरुणं निपुक्तोऽप्युक्तं कर्मणि स्वयं गृहीतवान् पुत्रं न द
त्वा पुण्यकर्मणि ६७ इह जन्मनि तद्दोषान्तिः पुत्री राजरोगवान् स्वसिं हयत्रराजं
वैभवं यच्चैविलेखयेत् ६८ यत्कर्म मंसं पुक्तो गंधपुष्पैः प्रपूजयेत् ऊर्णा यदं
च वरुणाये च विंशत्युदीकृतं ६९ तस्योपरि समासीनो गोविंदं जपमाचरेत्
न सिंह राजमंत्रस्य कारयेत्त्र्यमुते जपे ८०० यद्वस्त्रं परिधाय पूर्वोक्तविधिना
सह पानिभौ मसूर्यशुक्राणां द्वित्रिपंचत्रिंशजकं १ मनु वैलक्ष्णं लक्षजपमा
नं समाचरेत् हाटकं मनुष्यं चरजतं द्विगुणं तथा २ पीतवर्णं च कौशोयं अथ
नरकराणीव ताम्रपात्रं चतुष्कण्ठं धत्ते न परिपूरितं ज्यासने विधिवद्द्यात्
वत्संगं विषोषतः ३ यस्यासने जपः कार्यो न वस्त्रं मेडलोपरि मारीकं यत्नरागे च
वज्रं वैडूर्यमेव च ४ मौक्तिकं पुष्परागे च सम्यक् मरकतं तथा हरितं च नवैतानि

62

स्वर्गापात्रोपरि न्यसेत् ५ ज्वाचायाय प्रदातव्यं सर्वोपस्करसंयुते एवेचविधिबद्धा
नेकारये कुरुयान्वितः ६ नपयति व्याधयस्तस्य तत्तत्सु पुत्रवान्मवेत् राजभक्त्यो
लभे प्राज्यानि धनो धनवान्मावेत् ७ नसिंहयेत्त राजं चवाहो शिरसि धारयेत्
एतद्दानोपचारेण पीडा मुक्तो भवेन्नरः ८ शुक्लादानं न कुर्वीत महादुःखी भवे
न्नरः रोगवृद्धिर्मेहा चिन्ता पुत्रैरपि धनैरपि ९ कविना भू इति मारीचयोगफ
लम् ६४ गुरुसौम्यसिताः भैरास्त्यगाः यस्य जन्मनि राहु भौमौ गतौ यथे स
हजे भानुमान् यदा १ तदा वैदह नो योगे पात्रुदाह करोन्नरः पूर्वजन्मन्यसौदा
त्री वरुधर्मैरापराः प्रयागे हरिगेहं च सह दृष्ट्वा विधिसंयुते ११ कारितं विधि
बद्धाने कृत्वा तेनेह जन्मनि षोडशाब्दात्परं सौरव्यं किंचिद्दानप्रभावतः ज्वा
विंशे गते चेत्त यंचोपाशावदावधिः १२ पुत्रमित्रधनैस्तस्य मरुत्सौरव्यं प्रजा
येते गुणावान् रूपवान्भोगी वरुविद्याविषारदः १४ राजा वारोजमन्त्री राज
पूज्याय वा भवेत् वापीकृपादि रामाणां कारको वरुनायकः १५ मनःस्थ
भवेद्यंतः किंचित्पिनाधिको भवेत् शत्रूणां घंटादाता च वरुकोर्त्ति समन्वितः
१६ किंचिद्दुःखं भवेत्तस्य पूर्वकर्मोत्साहः पूर्वैव भोगी नीपुत्रो रूतो येन प्र

63 कोपतः १७ तेन पापा नु सारेण भ्रातृः खं भवेत्सदा यदि जीवति भ्राता वैव
 रुडः ख प्रदायकः १८ मानसी च भवेत्पीडा सरव मध्ये विरोधतः श्रुत उवाच
 किं जाय्यः १९ भृगु उवाच शीरीषाताम्रपात्रे वायलमर्कप्रमाणकं तन्मध्ये
 वैलिखेद्यं त्रवर्तं लेखाय कोराकं २० ऊर्णा यदृचवहू रौ चतर्विंशत्पुटी कृते
 तस्योपरि समासीनशालग्रामस्य सन्निधौ २१ सप्तवीजं पद्मनाभं च पुते च
 जयेत्सुधीः द्वित्रिवीजं रवेर्मैत्रेयं च वीजं एनेस्तथा २२ ज्युते चाष्ट जं
 यं पयोक्तृविधिपूर्वकं ततो दानं प्रकर्तव्यं हारकं भानुषट्कं २३ रजते
 द्विगुणं देयं सवत्सांगौ ययास्विनी रथाश्वौ च प्रदातव्यौ गजदानतथै
 व च २४ श्रुत्वा वरं तथा वस्त्रं चतुःषष्टिकं रैर्मितं ये च रत्नानि देयानि
 सप्तान्नं प्रस्य सप्तकं २५ एतद्दानं पचारे पूजयेत्पापात्पुण्यं ते वंधुसौख्यं
 वेतस्य मानसी व्याधिवर्जितः २६ दानाभावे महादुःखं भृगुणापरिभाषितं
 इति धरुनयोगफलम् ६५ स्वोच्चैः शीतनुश्रुद्रोगुरुश्रुतबुधैर्भुताः एतैर्ह
 षोपवाचं प्रकूरह विविवर्जितः २७ तदा वै तद्व्योगोपयत्रजातः सखीनरः

राजा वाराजमेत्री च राजपूज्यो यवा भवेत् २२ चतुर्विंशत्युत्तमसौरखं
 प्रजायते २३ गुणा उद्यो रूपसे यन्नो दानी भोक्ता विचक्षणाः २४ पुत्रपौत्रसमायु
 क्तो वा तपित्तसमो विभः वरुस्त्रीभिः समं भोगी कुवेरस्य समो समो भवेत् ३० वि
 णालाक्षो महामानी परकार्यरतो वली वृद्धत्से वी वृद्धदुष्टि सर्वविद्या विचक्षणाः
 ३१ एतुमित्रसमो धीरो धर्मी धर्मप्रवर्तकः कथिसेवा प्रभावेन यावज्जीवं स
 खमरुत् ३२ कविना ० ३३ शतितुष्टयोगफलम् ६६ चंद्रा सहितं श्रेवस्वतं गे
 सग्नगो गुरुः ३३ जाया धीरो च सखगे सखे रो धर्मगे सति मयने भूमिजो यस्य
 धना धीरो च कर्मगे ३४ विक्रमेणे तथा लाभे सरुजे सिंहका सतः सर्वभौ
 मे सर्वसौख्यचक्रवर्ती नराधियः ३५ पूर्वैक्षत्री धना उद्यम्य सर्वधर्मपरायणाः
 विप्रभक्तिर्गवादाने हेमदाने तथैव च ३६ गजमृमिरयानां च दासीपायान्न
 वाजिनो पुष्पादाने वस्त्रदाने कन्यादाने तथैव च ३७ वापीरुस्मि तडागानामा
 गाराणां तथैव च सर्वस्वादि जपुगे भ्यादत्वा गत्वा वमं तरे ३८ तेन तपे स पत्नी
 वरवौ दृष्टिनिवेपप च तेन पुराणानुसारेण च तेन योगसमुद्रवः ३९ कीर्तिमान्

65 रावान्भोगोदाता भोक्ता च धर्मकृत् यववज्रादिविह्वानो लक्ष्मणो रुक्मपादयोः
४० यरो यकारी भावज्ञो पुन्यतीर्थानुसेवकः जितेन्द्रियो विप्रभक्तो देवदेवाचं
नेरत्तः ४१ पाशुराणां नाशकश्चैव दंडपातानसेषायः परस्त्रीपरनिंदाचपर
द्रव्याविवर्जितः ४२ बाल्यभावे समं सौख्यं मध्ये सौख्यं मरुद्भवेत् राजराजो
भवेन्नृपेन्द्र उल्लो नसेषायः ४३ बृहत्सेवी गुरा उग्रश्च बृहद् धर्मप्रवर्तकः
प्रमानी मानदोकलः सर्वविद्याविचक्षराः ४४ बृहद्वाक् बृहद्बलश्च बृहद्भुजः
बृहद्बली चत्वारिंशत्तमे वेचन्यद्वारेषु किंकराः ४५ अग्निहोत्रादिपज्ञा
नात्तडागारामकृद्भवेत् स्त्रीदुःखं च भवेत्तस्य पूर्वकर्मनुसारतः ४६ शुक उ
वाच किं जाय्यं भृगु उवाच जयदानादिकं कार्यं न सिं होक्त यथाविधि कविना
भृगुरा ४७ इति सार्वभौमयोगफलम् ४८ गुरुसूर्यसितारवेरास्वत्तुगे च गता
यदि स्त्री च गे च गतश्चंद्रो रविजेन निरीक्षितः ४९ नराधिपे मरुत्सौख्यं नरनाथो न
सेषायः पूर्वगं गतं वै एषोतिथिषो वा यरायराः ५० हरे भक्तिद्विजे दानं दत्त्वा तीर्थे
कलेवरं त्यक्त्वा तेन प्रभावेन चैतद्योगसमुद्भवः ५१ अथ मे नवमे वेचनं दशोऽख

६६ सभवः षोडशाब्दात्परं सौख्यं स्वात्मबुद्धिबलेन च ५१ चतुर्विंशोऽष्टाविंशो मरुत्सौख्यं
समन्वितः राजावा राजमन्त्री च वरुदेणाधियो भवेत् ५२ गजवाजिसमायुक्तो युत्र योत्र
समन्वितः पूर्वेषां चोर्नैत्रयोडाकृते तेनाभिचारितः ५३ तेन दोषेण तद्दृष्टं योऽनवा
यनेत्रयोः ज्युषवा मानसी योडा जायते नात्र संपादः ५४ ततो दाने प्रकर्तव्यं परुषो
क्तेयप्याभिधिं दानाभावे महादुःखं जायते च मुहुर्मुहुः ५५ कविना भू इति न राधि
प्रयोगफलम् ६८ लग्नेषां नौरवौ रिये विकोरो च तथा विधौ ५६ विकोरो वा कुजो
यस्य दाहकै वरुडः खयुक ६६ बुद्धिचोचल्य संयुक्तः उन्मादेन समन्वितः पूर्वगो व
धस्तेन साध्वी स्त्री च कलेकितः ५७ तेन पापानुसारेण सतहीनः प्रजायते ज्युष
जायते कारणेण राजरोगोऽथ वा पुनः ५८ कृपणोऽथ चित्रश्रक्त तद्यो निर्गुणः खलः
गर्भोऽप्यत्रो भवेद्दुःखं स्त्रियश्च पुरषस्य वा ५९ गर्भश्चावो भवेत्तस्य जातः पुत्रो वि
नश्यति ५९ श्रक्त उवाच किं जायं भगुरुवाच जयदादिकं कुर्यान्मानवो क्लेपया
विधिं तदा पुत्रधनादीनां देहसौख्यं प्रजायते ६० दानोत्तेशी फलं भव्यं माया मंत्रेण
मेवितं ज्युर्चैप्यैमवारं तत्कारयेन्नक्तं भोजने ६१ श्रुत्वा न कुरुते दानं तदा दुःखं मु

रुर्मुहुः राजरोगो महाचिंता पुत्रैरपि धनैरपि ६२ कविना भगुणा इति दाहकयो
 गफलम् ६३ गागाधीशो सयाये चरिष्करे यस्य जन्मनि लग्नेशे रवि संयुक्ते शुभ
 हृग्योगवर्जिते ६४ गगनेशे गते रंध्रे षष्ठे वा कुरवीक्षिते तदा वै किल्विषो योगो
 किल्विषी जायते नरः ६५ पूर्वै वै कथं कश्चैव क्षत्ररक्षणतत्परः गवाचखादितं
 देत्रे ह स्थाको धयरायणः ६५ ताडिताया दद्याते मणवं कृत्वा मतिं गता तप्यच
 पक्षिणां घातः कृतस्तेने रुजन्मनि ६६ कुलघोऽख युक्तं पुत्रद्वारं सुखं न हि
 महामानी वरुको धीचे चला कुटिलामतिः ६७ अने कैर्विविधै रोगै रपीडितो पृ
 र्वकर्मतः चतुर्विणा व्यतो यश्चान्महाऽख युजायते ६८ अकउवाच किं जा
 यः भगुरुवाच रीरीवाता म्रपात्रं वायल त्रिणात्प्रमाराकं तन्मध्योरसको
 रोचयेत्रं संलिख्य गंधकैः ६९ पालगामाणी लांतत्र स्याप्य संपूज्य मंत्रकैः ऊ
 र्णा पटं च वक्रुणीं च विणात्पुटी कृतं ७० तस्योपरि समासीनस्तद्धनं जयमाचरेत्
 श्रीपद्मनाभं मंत्रं तत्पृवीजाक्षरं सधीः ७१ नियुतावधिकं जप्त्वा यश्चाहान समा
 चरेत् हाटकं त्रियल देये रजते द्विगुणं तथा ७२ सौवर्णीं गोसवत्सां च तथा गोदा

68

नपंचकं वस्त्रेयं चापात्करं शुभं सप्तान्नं च विप्रस्यकं ७२ ब्राह्मणो भ्यः प्रदातव्यो ज
पकत्रैविशेषतः ब्राह्मणान्भोजयेत्पश्चाद्यथापात्र्यानुसारतः ७४ ब्राह्मणान्भु
सारेण पूर्वपायात्प्रमुच्यते सर्वसौख्यं भवेत्तस्य रोगादिरहितो नरः ७५ दानाभावे
महादुःखं सप्तजन्मानि यावत् कविना २२ ७६ शतिके ल्विषयोगफलम् ७०
मेघे दये रवौ राज्ञे देवे ज्येष्ठे च स्वर्गगणे सहजे च रिवौलाभे पाये यस्य च जन्मनि ७
त्रिंशयोगे महसौख्यं मौनी च कुपालीनः पूर्ववैष्णवाधनाऽप्यश्रुत्वाऽर्गायाः पूजने र
तः ७८ वरुदानं कृते तेन दुर्गा पूजनकारणात् कुमारिका पूजनं च कृते तीर्थेषु
नः पुनः ७९ तेन पुराणानुसारेण चैतद्योगसमुद्भवः गुणोऽयोरूपसंयन्तो दी
नानापरिपालकः ८० सर्वत्र विजयोनित्यं पात्रुभिर्न समो भवेत् सोऽपराब्धो
गते यश्चान्महत्सौख्यं प्रजायते ८१ राजा वा राजमन्त्री च राजपूज्योऽथ वा भवेत् च
त्वारिणां वृत्तः यश्चात्सर्वसौख्यं समन्वितः ८२ गजवाजि समापुक्तो विप्रदेवा च
नो धनी न हि दुःखं भवेत्तस्य पुत्रपौत्रादि सौख्यं पुक् ८३ कविना २२ गुणाः शतिके
त्रिंशयोगफलम् ७१ स्वर्गलगतगच्छदः स्वर्गेषु स्वर्गगतः बुद्धिजे च तेषां सौ

69 म्येभगजो जक गे शनौ ८४ जाया धी शेतया भा ग्ये ला भे शे ला भ गे सति रि व्यगे च
 तया रा हो ँ गारे वरु ले सखे ८५ पूर्व चाने त धर्माणी यमनि यमवृत्तानि वै म हा
 दानान्यने तानि यावच्च सकृत्ते मरुत् ८६ तत्सर्वं च मरुत्पु राये कृत्ते तेने रुजन्मनि
 राजराजो भवेन्ने चक्रवर्ती न संशयः ८७ यववज्रां कुपा दी नो लक्षणां हस्त पाययोः
 विणालाक्षोत्त रुद्रा रुद्र रुद्रा रुद्र रुद्र ली ८८ मरुत्काति समा पुक्तो सौ दये नंग एव
 च ँ गार पा खनि पुराण रशको र सदा यकः ८९ वरु खी भि समं भोगे न वयो वन
 कातिभिः सर्वे पाखा विणारदः सर्वे विद्या विचक्षणाः ९० चतुःषष्टि कला भिज्ञो नीत
 ज्ञो नीत पाखा वित् स्वधर्मनिर्तो नित्यं दंडो धर्मत्यागिनां ९१ षोडशा व्यात्म हस्तौ
 खे नये द्वारि किं करान् यस्य क्रोधाग्नि संहृष्टा भस्मी भूतो द्विषद्भराणां ९२ वृद्ध से
 वी मरुत्वीरो नये पुन्य के सरी पुत्रयौत्रादि संयुक्तो द्रव्याड्यो गुह्य के श्वरः ९३ सर्व
 सौख्य पुतो धीरो वेधुभिः परिवारितः वाय्यारामतडागादिकूय हर्म्यादिकारकः ९४
 ज्वाग्नि होत्रादि यज्ञानां सर्व धर्म विधायकः दिगंत धवल कीर्त्तिर्मरुत्सौ न्यस्य पाल
 कः ९५ गजवाजिरथे सर्वे राजभिरभिवंदितः इन्द्रल्यो भवेद्भोगे न हि दुःखं कदाचन ९६

70 तीर्थदेहपरित्यागो भविष्यति न संशयः यावज्जीवं मरुत्सौरखं पूर्वकर्मनुसारतः ६७ क
विना भगुरा इति ऋंगारयोगफलम् ७२ कन्यास्ये लग्नगे सौम्ये देवे ज्ये मदनै तया शि
खिभौमौ विक्रमस्योरि पुगे रविदंने ६८ धर्माधीशे सखे यस्य योगे परसर्वकः यस्मि
न्नातः स भूयालः एा सने तस्य सर्वदा ६९ पूर्वविद्यो धनाऽप्यश्रद्धाधर्मस्तो विभुः अ
पुत्तानां गवां दाने कृते तेने रुजन्मानि ६० वाल्यभावे मरुदुःखं जीवनं स यो भवेत्
पदि जीवत्यसौ बालः कुवेरस्य समो भवेत् १ सर्वसौंदर्यसंयुक्तो भोगविद्याविचक्षराः
कामी चक्रो धसंयुक्तो रक्तेनेत्रो मरुत्कटः २ स्वधर्मनिरतो नित्यं नीतणास्त्रविचक्ष
राः षोडशब्दात्परं सौरखं स्वबुद्धिबलविक्रमैः ३ अष्टाविंशते वर्षे राजानो ह्यारि किं
कराः छत्रचामरसुकुटैर्लसत्कोतिमनोरमैः ४ किंचिद्दुःखं भवेत्तस्य पूर्वकर्मनुसा
रतः पूर्वविद्याप्रसंगेन विप्राणां मानघेडते ५ तेन कर्मनुसारेण मरुदुःखं प्रजायते
संतानं भवेत्तस्य जातो वापि न जीवति ६ वार्द्धिकेण भुभीतिश्च वातव्याधिप्रतो भवेत् वंघ
वाः एतुतां पातिकापाचिह्नैव योगतः ७ अक्रुतः किं जायं भगुरुवाच शीरीवाताम्रपात्रे
च यलत्रिंशत्पुमाराकं सद्गोचलिखेद्यत्र तन्मध्यो वसुगंधकैः ८ यहवस्त्रं पीतवर्णी

येचविशत् पुटीकृते तस्योपरि समासीनयेचवीजाक्षरं मनु ६ वैसवंनवलक्षेचज
 येकुर्याद्यथाविधि एनिभौमणिखीनांचयेचत्रिषेद्वीजकं ज्पुत्तंचापुत्तं जप्तापश्चा
 हानेसमाचरेत् १० हाटकं तत्त्वषट्कं चरजत्तं द्विगुणं तथा गवांचसप्तकं देये सवत्सा
 नायथाविधि ११ गजदानं चाश्वदानं रथदानं तथैव च भूमिदानं सवस्त्रान्तं यथा
 शक्त्वा नुसारतः १२ ग्राचार्या यस्य वरीं चरजत्तं जायका च यश्चात्संभोजयेद्विप्रान् यी
 तितस्तत्फलं भवेत् १३ एतद्दानानुसारेण पूर्वपापात्प्रमुच्यते संतानस्य भवेत्सौ
 ख्यं शत्रुरोगविवर्जितः १४ शुभानकुसुतेदानं दुःखं स्यात्स पुजन्मस कविना चकृतः
 प्रसो भगुरापरिभाषितः १५ इति सवर्द्धनयोगफलम् ७३ तनौ कोषोपमदने
 वयेचायौ गताग्नेहाः ज्पुस्तनी चारि राहिताः जायेते यस्य जन्मनि १६ तदा वै श्रीफ
 लो योगो राजा वाराजमंत्रिकः कुलमध्ये प्रधानश्च राजपूज्याय वावेत् १७ सर्वत्र
 विजयी धीरो वरुधर्मस्य कारकः पात्रुमित्रसमो वीरो धनाड्यो वरुभक्त्यकः १८ ज्ञा
 येते च महत्सौख्यं मध्ये सौख्यं समं भवेत् पुत्रपौत्रसमापुत्रो समप्रकृतिको नरः
 १९ यावज्जीवं सुखं तस्य पूर्वपुण्यानुसारतः कविना भगुरा २० इति श्रीफल
 योगफलम् ७४ स्वतंगौ सितैज्यौ हि कैद्रुगौ वात्रिको रागे भाग्वाधीपो न संदृष्टौ कूर

हृग्योगवर्जितौ २१ भवकेचमहत्सौख्यराजावाराजमेविकः पूर्वश्रद्धेधनाड्यश्रवि
प्राप्तिभरतौविभुः २२ दत्तादानेचविप्राययश्रादन्तेभुनक्तिवै तेनपुण्यानुसारेण
चैतद्योगसमुद्भवः २३ गुणवानरूपसेयन्तोदानीभोक्ताविचक्षणाः ज्ञप्थापणावक्तोय
श्रात्सौख्यमात्मवलेनच २४ गजवाजिसमायुक्तोनीतणास्त्रविचक्षणाः ज्ञप्थाविप्राव
क्तोयश्रात्सर्वसौख्यसमन्वितः २५ किंविदुःखंभवेत्तस्यपूर्वकर्मानुसारतः परदारा
भिगमनेपूर्वतोर्ध्वकृतेखल २६ चत्वारिणावक्तोयश्राद्देहव्याधिपुत्तौभवेत् मानसी
चभवेत्पीडापुत्रकषपुनःपुनः २७ अकउ किंजायं भृशुसवाच जयदानादिकेकुर्या
हरुनेक्तंयथाविधं एतद्दानानुसारेणपूर्वपापात्प्रमुच्यते २८ पुत्रकषविनिर्मुक्तोदेह
व्याधिविवर्जितः मानसीनपयतेव्याधिसर्वसौख्यसमन्वितः २९ दानभावेमरुदुःखं
भृशुणापरिभाषिते इतिभातुकयोगफलम् ३० कश्चिद्विलग्नगःपायःस्वोच्चराशिगते
नवै गुरुणापूर्णाहृषश्रेत्केन्द्रगोपीतरणिमके ३० तदाचधैर्ययोगोयंयत्रजातःसधैर्य
युक् द्विजदेवगवाभक्तोपुरप्रासादिकूपकृत ३१ षोडशोचमहत्सौख्यधनधान्यसम
हिभिः चतुर्विणावक्तोयश्राद्वाजावाराजमेविकः ३२ ज्ञप्थवाराजयूज्यश्रद्धेधनाड्योना
त्रसेरायः चत्वारिणावक्तोयश्रात्प्राप्तिकाव्याधिपूर्वके ३३ सर्वसौख्यसमायुक्तोपुत्रपौत्र

धनैरपि महत्सौख्यं भवेत्तस्य पूर्वपुन्यानुसारतः ३४ यश्चाहुः खं भवेत्तस्य स्यान्न भवो
 न संशयः दत्त्वा दाने च विप्राय कृणा संवधतो भवेत् ३५ गृहीतं तेन यायेन स्यान्न दद्या
 दि कष्टं पुनः महादानादिभिः सौख्यं पूर्वाकृतिविधिपूर्वकैः ३६ कविना भृगुणा शतिधै
 र्ययोगफलम् ३६ स्वतंत्रे च भुभे केचित् पतंगे के द्रुगे सति देवपूज्ये पतंगे च द्रुह
 रिसमन्विते ३७ तपने सख संयत्ति जायते नात्र संशयः दाता मोनी सखी भोगी नराणां
 नायको भवेत् ३८ विद्याविचक्षणः वीरो राजलक्ष्म समन्वितः षोडशाब्दात्परं सौख्यं
 किंचिदात्मवल्लेन च ३९ त्रिंशत्तमे गते वै च महत्सौख्यं समन्वितः राजपूज्यो धनाढ्य
 श्रकुलप्राधान्यभाग्भवेत् ४० शीखंडिनीसगर्भा च मारिता पूर्वजन्मनि चतुष्पत्वारि
 शत्तमे गते वै दुःखं संभवः ४१ संतानेन भवेत्तस्य जातो वापि न जीवति पुत्री सखं भवे
 त्स्य जातो पुत्रो विनश्यति ४२ एकद्वौ तिष्ठतौ देवा वै च मिथ्यते ध्रुवं शुकुः किं
 जायं भृगुरुवाच शीरीवाताम्रपात्रं च यलसुप्रप्रमाराकं नवाखं मंडलं तत्र कुंकु
 मेन लिखेन्नरः ४४ ऊर्णा पटं च वरुणा चतुर्विंशत्युटीकृतं तस्योपरि समासीना ग
 धपुष्पैः पूज्यं च ४५ यच्च वीजाक्षरं रोद्रमनुचनियुतावधि जयदाने ददेत्यश्वाहा
 रकं रुद्रषट्कं ४६ रजते मनुष्यं च सवत्सो गायपास्विनी यलत्रयसवरी स्य सवत्सा

74

चणोखंडिनी ४७ कारयेद्दिधिवत्पूज्यजयकत्रैप्रदाययेत् ४८ मिदानेतत्तोदद्यात्स
 ज्ञानप्रस्ययेचकं ४८ त्रिंशत्पलेताम्रपात्रेद्यत्तेनपरिपूरितं पश्चात्संभोजयेद्दिष्टा
 न्यपापाक्षयानुसारतः ४९ एतद्दानोपचारेणपूर्वपापात्प्रमुच्यते चिरंजीवी भू
 वेत्तस्य भूगुणपरिभाषितं ५० इति तदनयोगफलं ७७ के प्रवर्ती गुरुयस्य च प्र
 रासहितो यदि भूगुणैरासह्यो नीचारिकूरवर्जितः ५१ वरुपूजकयोगेयज्ञा
 यते यस्य जन्मानि वरुपूजाधिकारी च भावैद्रस्य साम्यभाक् ५२ ज्येष्ठादप्योगतेव
 च किंचित्सौख्यं प्रवर्तते चतुर्विंशत्युक्तो यश्चात्सहस्रसौख्यं प्रजायते ५३ गौरश्च
 लवक्ता च बुद्धिमांश्च विचक्षणाः ज्येष्ठा विंशत्युक्तो यश्चात्सहस्रसौख्यं प्रजायते ५४
 ५४ ज्येष्ठा च राज्यपूज्यश्च धनाज्यो नैव पांसयः उत्र योत्र समाधुक्ता वंधुभिः परि
 वारितः ५५ वार्द्धिके च सहस्रसौख्यं उत्र मित्रधनैरपि जावजीवसखत्तस्य तीर्थ
 पुन्यप्रभावतः ५६ कविः ४२० इति वरुपूजकयोगफलम् ७८ मंदारचंद्राः
 मदनैधने सौम्ये ज्यभागी वाः सहजै चोत्सुर्धस्य पूर्वपुन्यप्रभावतः ५७ तदा
 च न कुलो योगो न कलौ रिपुभोगिनो पूर्वतीर्थादनेपुण्यदीनांधानां च योषणं
 ५८ तेन पुण्यप्रभावेण गुणकीर्तिरसम्भितः यंच मे स प्रमेचैव द्वापरो च चतुर्थे

५८ मरुत्कषे भवेत्तस्य जीवने संपाद्यो भवेत् यदि जीवत्यसौ बालो गुह्य के श्वरसा
 म्यभाक् ६० राजा वा राजमंत्री च राजपूज्यो वा भवेत् ज्येष्ठ वर्गोऽपि संपातो धना
 धीशो न संपाद्यः ६१ ज्येष्ठादप्यव्यक्तो यश्चान्त किंचिद्द्रव्यं प्रवर्तते ज्येष्ठा विंशो वा
 त्रिंशो मरुद्द्रव्य समन्वितः ६२ पुत्रमित्रादि संयुक्तः सर्व सौख्य सुखानुभूः किंचि
 दुःखं भवेत्तस्य पूर्वपापानुसारतः ६३ सप्त चत्वारिंशत्तमे गते चोगयी डने व
 र्ध द्वयं गुप्तीयो डामानसी तदनंतरं ६४ रक्तवातोद्गवापी डारक्तपित्तोद्गवातया
 पूर्वतः गर्भपातश्च कृतश्च स्तेने रुजन्मनि ६५ मुरुर्मुहुः प्रपीड्यते गदरात्रुधना
 दिभिः भ्रातृकषे भवेत्तस्य मरुद्यात्तेन जीवति ६६ शुक उवाच किं जाय्यं ० भगु
 रुवाच ताम्रपात्रं पलं विंशत्तन्मध्यं नवमे उले चेदनेन प्रकर्तव्यं तदग्ने जयमाच
 रेत ६७ यद्गना भस्य मंत्रस्य सप्तवीजाक्षरं सधीः चंद्रभौम रवीनां च चतुस्त्रिंशं च
 बीजकं ६८ एकमेका युते जप्या यथोक्तविधिसंयुते यश्चात्संयादयेद्दानं हाटकं नव
 षट्कं ६९ रजते द्विगुणं दद्यात्सप्तगावः सवत्सकाः तथा चार्धप्रसूतायाः दानं दय
 यथाविधि ७० यंचरन्त तथा देये रक्तवस्त्रं यथोक्तकं मोक्षगोधूममाषान्तेतिलानि

76

तेडलानिच प्रस्थानोपेचयंचैव घते प्रस्थचतुष्ये सौवरीविस्तृमूर्तिचपलेयेचप्रमाण
कं यथोक्तविधिवत्पूज्यनत्वाविप्रायपापयेत् ज्वाचाधायसवरीचजयकचैरजतेतथा
एतद्दानोपचारैरापूर्वपापात्प्रमुच्यते रक्तवातादिरोगैश्चमुच्यतेनात्रसेषः ७६ दाना
भावेमहाऽःखंसपूजन्मनिपावतः कविना भगुरा इतिनकुलयोगफल ७७ चेष्टाऽप
चयस्याश्वेजुहाः सर्वभवेतिवै रविसौम्यो गुरुवापचित्तैर्धौकगताः कुजात् मूलकेस
खसंपत्तिर्जायतेनात्रसेषः राजावाराजमंत्रीचक्रधिसेवाप्रभावतः ७८ स्वस्थचित्तो
भवेद्दंताः चारुहृदयगुरान्वितः पुत्रपौत्रसमापुत्रोपूर्वपुन्यानुसारतः वाल्यभावेसख
साम्येमध्येतेवकुलंसखं ७९ खंनजायतेतस्यजातंसद्यः प्रणप्यति कविना भगुरा
इतिमूलयोगफल ८० सखेगतौ भगुसौम्यो सहजेरविनेदने सेषाः खेदाः सतस्याच्च
नहिनीचारिगंक्तचित् ८० तदावैताम्रयोगाश्रजातोयत्रसखीनराः पूर्वतीर्थकृतेदा
गुरुभाक्तेसमान्वितं ८१ वाल्यभावेमहत्सौख्यं मध्येचाल्यसखं भवेत् षट्त्रिंषाद्वर्षतो
पश्चान्महत्सौख्यं प्रजायते ८२ व्याप्यारमादिकूयानोकारकोधनसंपुतः गजवाजिसमा
पुत्रो राजलक्ष्मीसमान्वितः ८३ महाकोधसमापुत्रोवहस्त्रीमिश्रभोगकृत् किंचिदुःखंभ

वेत्तस्य वयवे पूर्वकर्म जे ८४ स्फोट रोगो भवे हे हे वृणी तोगोन संपायः ज्यपवा संतते
 दुःखं स्वर्मस्यागकारणात् ८५ अक्रुत किं जाय्य भगुरुवाच रीरीयात्रयलेविंशत्तम
 ध्यरसकोराकं ज्यपवा घौसमालेख्यसंपूज्यविधिपूर्वकम् ८६ ऊर्णापटंचवक्रुणी
 एकविंशत्पुटीकृते रजतं द्विगुणं देये सवत्सागौयपश्चिनी गावासौ च प्रदातव्याता
 म्रपात्रं घृतं भृते तस्योपरि समावेष्टयत्तदग्ने जयमाचरेत् ८७ ये च वीजाक्षरं मंत्रेना
 रसिंहं त्रिलक्षकं चंद्रभौमगुरुणां च त्रियं च सप्ताक्षरं मनु ८८ एवेनैवाक्षरं चैव त्रि
 त्रिलक्षं मनु जयेत् पश्चाद्दानं प्रदातव्यं रविषट्कं हिहाटकं ८९ यंचरन्ते तप्या न्यानि
 यथोक्तविधिपूर्वकं एतद्दानानुसारेण पूर्वपायात्पुमुच्यते स्फोटव्याधिविनिर्मुक्तो
 पुत्रसौख्यसमन्वितः शुत्वानकुरुते दानं तदा पुः खमुद्रमुद्रः ९० कविना भगुरा
 रतिताम्रयोगफलम् ९१ चंद्रकैरवौ सिंहो ह्ये द्वौ गुरुणा यदि द्विप्रारिष्यमाणे
 भाग्येणो यस्य जन्मनि ९२ चंद्रके वक्रुसंयतिजातो यत्र सखीनरः पूर्वजन्मन्यसौ अष्टौ
 धनाष्टौ वक्रुधर्मिका ९३ कौटुंबिने निर्धने च मृगुवनगामिने दृष्टाविप्रं धनं यत्वा कुरु
 रान्तिर्मुच्यद्रव्यता ९४ तेन पुन्यानुसारेण मरुत्सौख्यसमन्वितः वाल्ये कषेपित् ९५ खं
 मध्ये च सखमुत्तमं चतुर्विंशत्कृतो पश्चाद्दानं भोक्ता विचक्षराः गुरावानरूपसंपन्नो

78 भाग्यराली भवेन्नरः ६७ षट्त्रिंशद्विंशतोपश्चात्सर्वसौख्यसमान्वितः राज्यलक्ष्यसमा
 पुक्तो धनाड्यो राज्यपूजकः ६८ वार्द्धिके च भवेद्विंशतिमित्रपुत्रधनैरपि तेन कलंकको
 वेरा पूर्वकर्मोनुसारतः ६९ जयघानादिकं कुर्याद्वाहकोक्तं यथाविधे एतद्दानानुसा
 रेण पुत्रपौत्रधनादिभिः १००० मरुत्सोख्यं भवेत्तस्य भगुरापरिभाषिते इति चट
 कयोगफलम् ८२ मीने चंद्रे गुरुकैर्कुंभे भागे वेसति भाग्येण भुभसंयुक्ते वृषे वा
 वार्द्धिकोदये १ यस्य जन्मपुस्तौ च योगः स्यात्कामवर्धनः पूर्वविष्टो गुरा भोगी हि
 जदेवस्य पूजिकः सदापरोपकारी च वाक्यद्रव्यमहायनः तेन पुन्यप्रभावेन सर्व
 सौख्यसमान्वितः षोडशाब्दान्मरुत्सोख्यं द्रव्यलाब्धिश्च स्वल्पका चतुर्विंशत्य
 तोपश्चाद्राजावा राजपूजितः ७ राजमंत्र्यपवाचाड्यो वरुकीर्तिसमान्वितः गुरुभावि
 तिथीनां च दीनानां परिपालकः ५ गौरवर्णमहामानी नीतिज्ञो नीतिणा खवित् वातपि
 ते समो भोक्ता कामणा खवि चक्षणाः ६ वरुस्त्रीभिः समं भोगीणु मित्रसमो भवेत् ज्येष्ठवि
 शेयषट्त्रिंशेमरुत्सोख्यं समान्वितः पुत्रपौत्रसमापुक्तो वार्द्धिके वरुलेखं ५ खेन जा
 यते तस्य यावज्जीवं सुखं महत् ८ कविना भगुराः इति कामवर्धनयोगफलम् ८३ उ
 धे कर्के गुरौ चाये कुजेन रविना तथा हस्तौ चैतद्गोपस्य मीनस्थो रविनेदनः ६ तदा च

शफरीयोगोयत्रजातःसखीनरः पूर्वतीर्थबुवेदानेकृतेतेनेरुजन्मनि सखीसकर्मक
 हीरोवहुविद्याविचक्षणः षोडशाब्दात्यरं सौख्यंयित्ततोहानिरेवच ११ द्वात्रिंशेचमह
 सौख्यंस्वबुद्धिवलविक्रमात् राजतल्लोपवापूज्योराजलक्ष्मसमान्वितः १२ धना
 धीशोभवेन्ननेषट्त्रिंशद्वक्तोपरं पूर्वकदाचिद्विप्रायदत्तंगेहादिकंकुधात् १३
 वैरात्युनर्गहीतंचपीड्यतेतेनकर्मणा संतानेनभेत्तस्यस्यवारोगयीडने १४ यदु
 कुब्जादिशोगेऽप्राप्यत्रुभिर्वातथायुनः शुकुडवाच किंजाय्यं भूतुस्वाच रीरीवा
 ताम्रपात्रंचयलत्रिंशत्प्रमाणकं नवांस्वमेडलेतत्रचंदनेनायगंयकैः १५ प्रा
 लग्नमणिंलाभजे संस्थाप्यविधिपूर्वकं उरणायटचवहुरीचतर्विंशत्पुटीकृते
 तस्योपरिसमासीनो गोविंदजयमाचरेत् षट् बीजाक्षरं मंत्रं त्र्ययुं तं विधिपूर्
 वकं १८ जप्त्वा यथाजयेन्मंत्रं सूर्यादिव्योमचारिणां द्वित्रिबीजाक्षरंचैव यंचयंच
 सहस्रकं १९ ततोदानंप्रकृतेव्यस्यद्वयद्वंद्वं चहाटकं रजतंवस्त्रद्वंद्वं चदशागावः सव
 त्काः २० घृतदानेनवप्रस्यसप्तानं सप्तत्रिंशकं खेचराणां तथा दानं यथाकृति
 प्रपूजकं २१ विप्राभार्यास्तथापूज्याः पांक्ति संख्याः सभर्तकाः वस्त्राभरणायुष्येऽप्य

गंधाक्षतवज्रद्रव्यकैः २२ सस्वर्गाः दणागाञ्जैवग्याचार्योयप्रदाययेत् रजतेजयकत्रै
चतयान्येभ्यः यदीयता एतद्दानानुसारेण पूर्वपायात्प्रमुच्यते संतानस्य भवेत्सौख्यं
गदपात्रुविचर्जितः २४ यदानकुरते दानेऽः खं स्यात्स प्रजन्मस कविना भूराणा
२५ इति शफरी योगफलम् २४ सितहृदयो घटे सौरिस्तनुगेदिननायके स्वर्गहृषी
तरपमौच मेघे स्वोदयकालगे तदा वै दुर्दुरो योगे यत्र जातः सुखी नरः पूर्वगंगातटे
तेन रुद्रसेवा कृता वज्रः २७ हरगे रुद्रकृते भव्यं स हृदं भक्तिपूर्वकं तेन पुन्यानुसारेण स
र्वसौख्यसमन्वितः २८ गुणवानरूपसंयन्तः पितृभक्तिको नरः महामानी प्रचंडप्र
रक्तनेत्राग्निवालकः २९ ज्यष्ठादपावतः पञ्चाकिंचित्सौख्यसमन्वितः द्वाविंशे च चतु
र्विंशे महत्सौख्यं प्रजायते ३० राजा वाराज मंत्री च राजपूज्यो यवा भवेत् गजवाजिस
मायुक्तो वाय्वा रामादिकारकः ३१ चत्वारिंशत्तमे च सर्वसौख्यसमन्वितः गते पंचाशत्त
मे च जायते दीर्घवेदना ३३ संतानस्य भवेऽः खं पूर्वपायानुसारतः एकद्वौ तिष्ठतो देवा
जातो जातो यन एयति ३४ नेत्रयोर्पीडने तस्य रुधिकारोऽप्यजाव्यथा कथयस्व महाभाग
पूर्वजन्मविषाकजं ३५ शुकुत्वा च किं जायं भगुरुवाच मातुलान्यासमे भोगे पूर्वती

यं पुनः पुनः तेन दोषानुसारेण दुःखं पुत्रगदैरपि ३६ अकडवाच किं जायं भगुरु
 वाच रीरीपात्रेयलेविंशत्तन्मध्येन वमंडले सती रूपं लिखेत्तत्र वसुगंधेन दैशिकः
 ३७ यथा कविधिना पूज्या सालगतनमणिलो पुनः पीतवर्णा तथा पट्टमेकविंशत्युटी
 कृतं ३८ तस्योपरि समासीना द्वादशाक्षरमेव कं तदग्रे भानुलक्ष्णे च जप्त्वा दानं स
 माचरेत् ३९ काचनी वस्त्रं भूषा उपां नारी विप्रापदाययेत् हाटकं भानुषट्कं च रज
 तं द्विगुणं तथा ४० पंचगवः सवत्संश्च भव्याश्च भूषणान्विते एतद्दानं पुदातव्यं
 विप्रान्संभोजयेत्ततः ४१ एतद्दानोपचारेण पूर्वपापात्पुमुच्यते पुत्रसौख्यस
 मायुक्तौ बालकश्चिरजीविकः ४२ नेत्रपीडा विनिर्मुक्ता सर्वसौख्यसमन्वितः र
 वौ वाचं प्रवारे वाकर्त्तव्यं भगुभाषितं श्रुत्वा न कुरते दानं तदा चित्तमुहुर्मुहुः क
 विना भगुणा इति दर्डरयोगफलम् ८५ अथ कौस्तुभसखगेहस्थो सौरी उगगने स्थि
 तौ तत्र गेहकुजे यस्य गुरुणा स्वविलोकने ४५ तदवैसीनयोगो यं यत्र जातः सुखी न
 रः गुनी मानी धनाढ्यश्चापि त्रप्रकृति को नरः ४६ द्वाविंशद्वर्षतः पश्चात्सखर्कि
 चित्प्रवर्त्तते द्वाविंशत्तु गते वर्षे मरुत्सौख्यसमन्वितः ४७ पुत्रपौत्रसमायुक्तोऽपि

82

राम
५२

क वालेसौख्यं समाशेषं मध्ये च वरुणं लभवेत् ६० गुणवानरूपसंयुक्तायित्तप्रक
 तिकोनरः महामानीमहाकोधीदाताभोगीविचक्षणाः ६१ स्वर्धर्मनिरतो नित्यं
 परधर्मपराङ्मुखः चतुर्विणाव्यतोपश्चान्महत्सौख्यं समन्वितः ६२ देयं द्रव्यं
 रुते पूर्वतेनेह वरुणः खयुक् वार्द्धिके च महत्सौख्यं धनपुत्रगदैरपि ६३ सति
 पुत्रेऽप्युत्रश्च सदा पुःखी भनैरपि वातयित्तोद्वापीडाजायते च मरुर्मुहुः ६४
 शुकुत्वाच किं जायते भृगुस्त्वाच जपदानादिकं कुर्यात् कुर्यात् पुक्तं यथाविधि तेन पुन्या
 नुसारेण पूर्वयायात्पुन्यं च ६५ चातयित्तविनिर्मुक्तः पुत्रयौत्रसखान्वितः दानाभा
 वे महापुःखं सप्तजन्मनि पावतः ६६ कविना भृगुणा शतैस्सूचकयोगफलं ८७ तनौ कू
 रेण वाराज्ये सौम्ये प्रचयास्थितैः षष्ठाष्टमे दशे च महत्कष्टं प्रजायते ६८ यदि जीव
 त्यसौ वाला गुह्यं केश्वरस्याम्यभाक् पूर्वजन्मन्यसौ वैषयो धनाड्यो धनपूजितः ६९ ती
 र्थेण तगवादाने गुह्यं दत्तं च हाटकं तेन पुन्यानुसारेण वरुणव्यसमन्वितः ७० गुणी भो
 गी तप्या मानी क्षणाप्रकृतिकोनरः क्षणोकोधीक्षणासौम्यराजलक्ष्मसमन्वितः ७१ ज्येष्ठाद
 प्राव्यतोपश्चात्तपावच्च यंच विपाति महत्कष्टं भवेत्तस्य वक्त्रे वाकरयादयोः ७२ ततोपश्चात्

हस्तौख्यं पुत्रयौत्रधनैरपि मध्यभागे सर्वसौख्यं गृह्यते ५३ खं प्रजायते ५३ मानसी च भवेत्पीडा
 उष्णवैषं च वर्षकं शत्रुपीडा भवेत्पश्चान्ता नारोगैस्तथा पुनः ५४ पूर्वदैवास्त्वहस्तौ न बाल
 को मृत्युमायितः तेन यायेन संतप्तो वारुके नैककारणौ ५५ शुक्रउवाच किं जायं भगुरुवा
 च शरीरात्रेयलेविशतन्मध्ये यंचकोराकं बालकप्रतिमां हैमोतन्मध्ये स्यादयेत्सुधीः ५६
 गंधपुष्पाक्षतैः पूज्यः यथोक्तविधिना शिशुः ऊर्णा यदं च वरुणौ चतर्विंशत्युदीकृतं ५७ तस्यो
 परिसमासीनः पालगामस्य संनिधौ पंचवीजाक्षरं मेत्रे निपुता वधि वैस्व ५८ जज्ञादाने ददे
 त्यश्वाद्यादकं रुद्रषट्कं रजतं मनुष्यं च गावो वैषं च विंशति ५९ सौवर्णी बालकप्रतिमां ब्रा
 ह्मणा यप्रदाययेत् भव्याश्वं सह दं चारुमहिषी विधिपूर्वकं ६० धरादाने तथा देयं यंच
 कृतं तथैव च ज्ञाचार्या यस्वर्णं च गोदानेन समन्विते ६१ रजिते जयकैश्च तथा तेष्वभ्यः प्रदीप
 तो सप्तान्ने च तथा देयं प्रस्थानां यंच यंचकं ६२ एतद्दानोपचारेण पूर्वपापास्त्यमुच्यते मान
 सी व्याधिरहिताः शत्रुदुःखविवर्जितः ६३ दानाभावे मरुदुःखं भगुरागारि भाषिते इति वान
 रयोगफलम् ६४ चायस्ये तस्यो सूर्ये गगने पाविधौ कुजे लाभगे वाप्यरिष्ये वै भगुजे सब
 हो सति ६४ सखस्ये देवपूज्ये च स्य दने सखसुतम् पूर्वगंगानदे विसोर्म परसहदं कृतं ते

85 नष्टरूपानुसारेण सखसंयत्तिरुत्तमा ज्वरमेवाद्येवैमहत्सीडाप्रयते ८६ को
 डणोक्तात्परं सौख्यं मात्मबुद्धिबलेन च द्वाविंशाव्यतो यश्चात्सर्वसौख्यसन्वितः ८७
 गुणवानरूपसंयन्तो महामानी भवेन्नरः पितृपुत्रकृत्रिको वीरो बहू धर्मरतो विभुः
 ८८ ज्वराविंशाव्यतः यश्चाद्भजवाजिपुतो नरः राजलक्ष्यसमायुक्तपुत्रपौत्रसम
 न्वितः ८९ पुत्रीसौख्यं बहु ज्ञेयं ज्युल्यवैपुत्रजं सखं ज्वराधिकचत्वारिंशत्पर्यं
 तं बहुलं सखं ९० यश्चादुःखं भवेत्तस्य पूर्वकर्मानुसारतः पूर्ववैषयो धनाद्यश्च
 भिषक् विद्याविचक्षराः ९१ शास्त्रमार्गं यतिर्यज्यचिकित्सां स्वगृहेण च कृतवान् गुरु
 निदाच तथा न्येन कृताश्रुता ९२ मातर्यित्रोः परित्यागः साध्वीस्त्री च कलंकिता
 तेन दोषानुसारेण देहे कथं न संशयः ९३ रक्तवातोद्भवा पीडा कर्णशूलतथैव च
 नेत्रयोश्च महापीडा जायते च मुहुर्मुहुः ९४ शुकुटवाच किं जायते भृगुवाच जया
 नादिकं कुर्यात्तदपुंरोक्तं यथाविधि एतद्दानानुसारेण रोगहीनो भवेन्नरः ९५ दानाभा
 वे महादुःखं भृगुणा परिभाषितम् इति स्यंदनयोगफलम् ८९ ज्वापविक्रमरिप्ये ९
 यदाखं भवेत्ति च जन्मयः अभव्यश्चेत्तथा गोपं स्यकारकः ९६ यस्मिन्नातो नरो यस्तथा
 धीरो न संशयः गौरश्च यलवक्ता च बुद्धिमान् अविचक्षराः वार्धके सखसंयत्तिर्जायते बहुलं

४६

धने पुत्रपौत्रसमापुत्रो गुणी धीरतरो मतः ६८ उपन्यस्यानाद्भवेत्सौख्यं वार्द्धके च विरोधतः
यावज्जीवं सखं तस्य नाहि दुःखं कदाचन ११०० सर्वसौख्यसमापुत्रो तीर्थसेवात्तदानतः कवि
नाचकृतः प्रसो भगुराग्यरि भाषितः १ इति सूयकारयोगफल ६० मकरस्थितनौ भौमे शु
भखेटेन वीक्षते तन्वाधीशो गते धर्मसूर्ये संधौ सखे गते भगुजे पुत्रभवने यस्य जन्मनि जा
यते तदा वै कर्णधारस्तु योगोपे वरु सौख्यदा ३ पूर्वजन्मनि वैश्यो सौधनाड्यो राजपूजिता
मकरस्थितिवा नायेकतं स्त्राने प्रयागीके ४ तेन पुन्यप्रभावेन वरु सौख्यसखानुभूः वाल्य
भावे महत्कष्टं महद्यत्नेन जीवति ५ बुद्धिचांचल्यसंयुक्तो दानी मानी विचक्षणाः द्वाविंश
व्यतः पश्चात्सौख्यमात्मवलेन च ६ ज्यष्ट्या विंशे गते केच राजलक्ष्मसमान्वितः षट्त्रिंश
तः पश्चाद्वाजावाराजमेविका ज्यष्ट्या वाराजपूज्यश्च पुत्रपौत्रसमान्वितः चत्वारिंशत्तमे केच जा
यते दीर्घवेदना ८ चतुश्चत्वारिंशत्तमे दुःखं तत्र प्रजायते यंच यंचा पातमे के पश्चात्पीडा
पुनस्तथा ९ मानसं च महत्कष्टं तथा वा तोद्भवा भवेत् पश्चात्सकासादि रोगाणां देहे वै संभ
वो मरुः १० शुक्रउवाच पूर्वजन्मनि किं यायेकतं तेनेह जन्मनि राजरोगादिजैर्दुःखैः पीड्य
ते च मरुर्मुहुः ११ भगुरुवाच मदिरायाकृतं याने पूर्वकुलटाप्रसंगतः धृते विप्रेरायद्वयं
जयते लोभकारणात् १३ तेन यायानवै पुत्रानावाधिसमान्वितः शुक्रउवाच किं जायं

87 भृगुस्वाच शीरीवातामयात्रेचयलेरुद्रप्रमाराकं तन्मध्येचलिखेद्यत्रेकुंकुमेन
 नवासकं १६ तत्रश्रीरुद्ररूपेत्तचेदनेलिखेत्युनः ऊर्णापटंचवक्रुणीमेकादरायु
 टीकते १७ तस्योपरिसमासीनोत्तदमेजयमाचरेत् नववीजाक्षरंमंत्रंरुद्रस्यनियु
 तेजयेत् १८ यश्चान्नवगहाराणांचवीजमंत्राक्षरंनरः त्रिविलक्षवर्धजप्लादानेदेय
 यथाविधि १९ हाटकंतत्त्वषड्भुजंरजतंदिगुणांतथा पंचगावःसवत्साश्चभव्याश्च
 सहस्रंभे गजदानंतथा देयंरथभूमिसमान्वितं वस्त्रदानमन्नदानेष्टतथात्रेत्तथै
 वच २० नवगहारादिकानांचदानेदेयंयथोक्तविधिनासधीः बाहौवामस्तकेकंठेधूप्या
 के श्रीरुद्रस्यमहायंत्रंवस्त्रगंधेनलेषयेत् २१ भृजयंत्रेयंसंपूज्ययथोक्तविधिनासधीः
 बाहौवामस्तकेकंठेधूपयित्वाप्रदाययेत् २२ यथोक्तविधिनासर्वदानंदात्वाप्रसन्नधीः
 यश्चात्संभोजयेद्विप्रानविज्ञानाद्योविवर्जितः २३ मुच्यतेसर्वपापेभ्यःसर्वव्याधिर्विव
 र्जितः दानाभावेमहादुःखंगदण्डुधनैरपि २४ कविनाचकृतःप्रसोभृगुरागपरिभा
 षितः शक्तिकराधारयोगफलम् ६१ ओजराणिगताःसर्वखेटाःवैयस्यजन्मानि विष
 मस्यसखेऽक्रौपायहृजयोगवर्जिते २५ सन्तेचभवेत्सौरव्यधनाधीणोनसंपादः
 वक्रुसौरव्यसमायुक्तोमंत्रिवाराजपूजितः २६ यथादण्डतःयश्चात्सर्वसौरव्यसमन्वि

88

तः पितृप्रकृति तो न्ने कामणा स्वाविचक्षणाः २७ महाकामी भवेन्ने राति लंघट मेव च
चत्वारिणा वृत्तस्य राजानो वणवर्जिनः २८ वाय्या रामादिकूपा नांकारको वरुधार्मि
कः एतुमित्रसमोज्ञानीकुलेचकुलदीपकः २९ पुत्रयौत्रसमो पुक्तो मित्रबंधुसमान्वितः
यावज्जीवं सखं तस्य पूर्ववै स दुषासनात् ३० कविना भगुराण रतिरुत्तयोगफलम्
६२ ऋभेरो सरुजे लाभे बुद्धिगेहगते बुधे तन्वाधीरो वलपुते पापहृग्योगवर्जिते
कुंकुमे च मरुत्सौरव्यधनधान्यसमान्वितः राजपूज्यो बुधो ज्ञानी वाग्मी च कुशलो म
तः ३२ वेदणा स्वाधिकारी च पुत्रयौत्रादि सौरव्ययुक् प्रयादणा वृत्तः पश्चाद्या वच्चय
च विंशति ३३ मरुत्कष भवेत्तस्य जीवने संशयो भवेत् षट्त्रिंशो च गते वै वै किंचि
त्सौरव्यसमान्वितः ३४ मध्यभागे समं सौम्यं वार्द्धके वरुलं सखं मित्रबंधुसमापुक्तः
परकार्यरतो विभुः ३५ एतुमित्रसमोज्ञो वरुत्तीर्थनिषेवकः चारुपादि भवेत्तस्य
किंचित्कफाधिको भवेत् ३६ पूर्वतीर्थे मुनेः सेवा धनधान्यादिसाधनैः यत्र पुष्या कुरा
दीनां वगे गत्वा पशेटकं ३७ तस्मै न वेद्य चान्ना ततः पश्चात्स्वकर्मकृत तेन पुन्यप्रभा
वेन सर्वसौरव्यसमान्वितः ३८ नहि उः खं भवेत्तस्य जातं सद्यो निनप्यति तीर्थे देहप
रित्यागे भविष्यति नराणाम् ३९ कविना भगुराण रति कुंकुमयोगफलम् ६३ र

आधीशो यद्येपो न्योन्यै वै केन्द्रमाश्रितौ शुभग्रहैर्नसंहृष्टौ लग्नेशो वलसंयु-
 तः ४० तदा वै नन्दयोगो यत्र जातः सुखी नरः भोगवानार्थयुक्तश्च वरुकीर्त्तिः स-
 मन्वितः ४१ वरुस्त्रीभिः समं भोगी दाता मानी विचक्षराः स्त्रीषु च लालसोरक्तैरा-
 जपूज्ये वरुप्रदा ४२ चारु रूपसमायुक्तो वरुधारजसीमतिः पुत्रपौत्रसमायुक्तो वा-
 ल्ये च समता भवेत् ज्येष्ठा विष्णोः कृतः पश्चात्सर्वसौख्यसमन्वितः पुत्रपौत्रसमायुक्तो वा-
 नीतिणास्त्रविचक्षराः ४४ परोपकारनिरतः पात्रुभिश्च समानधीः जलाप्रीतिर्भवेत्
 स्य कदाचिद्द्वैवयोगतः ४५ ग्राणीति प्रसिद्धं तस्य वर्षाणां तस्य जीवनं पूर्ववद्भुजनां
 चकृता सेवा पुनः पुनः ४६ तेन पुन्यानुसारेण सर्वदा कष्टवर्जितः कविना भगुणा ४७
 शतेनन्दनयोगफलम् ४८ मीने लग्ने तथा चायेत नये यस्य संगते ज्येष्ठा गुरुणा युक्ते
 भूमिजे वायुधर्मगे शुभयोगे नरो जातौ बुद्धिमान् गुरुरूपयुक् वरुविविद्यासकुशलः
 चारुपथिसमन्वितः ४९ वरुवैक्लसमं पुक्तो महात्मा हीविभुर्भवेत् धनधान्यसमायुक्तो पू-
 र्वपुन्यानुसारतः ५० धनाधीशो भवेन् न चत्वारिणा कृतः परं कदाचिद्द्वैवयोगेन लब्ध-
 प्रव्यविनश्यति ५१ सत्तानेन भवेत्तस्य जातो वायिन जीवति पात्रुगणदिभिश्चैव पीड्यते च

भुक्तुं भुक्तुः ५२ शुक उवाच पूर्वजन्मानि किं यायेकं ते तेनेह जन्मानि पुत्रपौत्रगणैर्दुःखं पीड्य
 ते च भुक्तुं भुक्तुः ५३ भगुरुवाच गोवत्सस्य बधस्तनगुरोर्निदा तथा पुनः कुसंगे दुष्टयोगे
 न कृत्वा तेनेह जन्मानि ५४ पुत्रादिदुःखं संयुक्तः पूर्वकर्मानुसारतः शुक उवाच किं जायते
 भगुरुवाच शरीरात्ताम्रपात्रं वा पलेत्रिंशत्पुमाराकं तेन यद्दोषाकं पंचकारयेच्च यथा
 विधे तन्मध्ये च गुरोः रूपं चंदनेनाथगंधकैः लिखित्वा पूज्या विधिवत् षोडशां चाविधा
 नतः ५७ सौवर्णीवरीरूपं त्रयं पले च विनिर्मितं ताम्रपट्टोपरि स्थाप्य पूजयेत्पंचमंत्रकैः
 ५८ ऊर्णापट्टं च वरुणीं पंचविंशत्पुटीकृतं तस्योपरि समासीनो यत्नना भविषीजकं ५९
 मनुष्यादौ पालदं च पूजयेद्भक्तिपूर्वकं भूमौ वपद्वैवाधिनवभानां च मंडले ज्वावाद्य
 तत्र मंत्रैश्च नवसूर्यादिकान् ग्रहान् यथोक्तविधिना पूज्याः तेषां बीजाक्षरं मंत्रं ६१ ल
 दं लदं जयित्वा च यश्चाह्वानं समाचरेत् हाटकं नववक्त्रं च रजितं द्विगुणं तथा ६२ सब
 त्साः पंचगावाश्च वस्त्रं भूषादि संयुताः स्रष्टुं भवन्तथा देयः सर्वो यस्कर संयुतः ६३ भव्या
 श्वं च तथा यद्याहू मिदानं तथैव च पंचरत्नं तथा यद्याहू भवस्त्रं नवास्त्रकं ६४ ज्येष्ठ
 धिकरं देयं यद्याहू सप्तान्नप्रस्थकं घृतपूरीं तथा पात्रं ताम्रं च यलत्रिंशति ६५ ज्वाचार्या

91

यसवरीचगोभिर्दृष्टभाक्कितः रजितेजस्यकत्रैचगोवत्सेनसमान्वितं ६६ तपान्येभ्यो
द्विजेभ्यश्चदद्यात्पर्यवशेषितः गुणदानप्रभावेनकर्मदोषक्षयोभवेत् ६७ यस्तना
भस्यपंचचलिखित्वाभर्योयत्रके वसुगंधोस्त्रियाः कंठधारयेद्भक्तिपूर्वक ६८ ततश्च
श्रीफलंभेदंभव्यतत्तत्रैराभिमेत्रयेत् तस्यपूजासदाकार्यावर्षेकैकहियावत् ६९
एतद्दानोपचारेणसत्तोजीवतिनान्यथा शरीरीरोगहीनत्वेनिर्धनोधिधनीभवेत् ७०
दानाभावेमहाचिंतायुत्रैरधिधनैरधि कविना भगुणा ७१ एतिसुभयोगफलम् ६५
धर्माधीशो गतेकोशेकोशेधर्मगोसति लजेनेकेद्रकोशास्यराज्येलाभगोराति ७२
तदावैगासुरोयोगोयत्रयातःसखीनरः पूर्वमन्तादिदानेचदीनेषुवरुलेकृते ७३ ते
नयुन्यानुसारेणवरुसौख्यसमान्वितः नयत्वंवायमंत्रित्वंकोलिकंकुरुतेसदा ७४
रावानरूपसंपुक्तोवरुकीर्तिसमान्वितः षोडशाब्दाद्रवेत्सौख्यंस्वात्मबुद्धिवलेनच
पंचविंशोषविंशोचद्रव्यलब्धिः प्रजायते अष्टविंशाब्दतः पश्चात्सर्वसौख्यविचक्षणाः
मध्येसौख्यमहत्तयेवार्द्धकेऽखसंभवः ७५ मानसीचभवेत्पीडाशुमिधनादि
भिः देहसौख्यंनहीतस्यपूर्वकर्मनुसारतः मिःनिष्कलेकेकलकत्वेस्यापितेपूर्व
जन्मानि तेनयापानुसारेणदेहसौख्यंनहीतस्यपूर्वकर्मनुसारतो देहपीडाशुभुमे

92

हुः श्रुतवाच किं जायं भगुरुवाच जपदानादिकं कुर्यात् मीनोक्तं विधिपूर्वकं ८०
तेन पुन्यानुसारेण पूर्वपापात्प्रमुच्यते एतु पीडादिभिर्मुक्तो देहसौख्यसमान्वितः ८१ मा
न संनिर्मलं तस्य भवेत्पुण्यप्रभावतः श्रुत्वा न कुरुते दानं तदा चित्तामुद्गुरुः ८२ कवि
ना भगुराण इति गारुणयोगफलम् ६६ तन्वाधीशो गते राज्ये दारे पोतनुभावगे भा
ग्याधीशो तथा कोरोधने पोस्व गृहे तथा ८३ अथ वा तर्पणराजेणो वन्योन्यं मिलितौ यदि स्थि
तौ कैद्वित्रिकोरो वा मूढनीचारि वर्जितौ हययोगे महत्सौख्यं हयादिसहितो ननः पुत्रपौत्रादि
सौख्यं च पूर्वपुन्यप्रभावतः ८४ पूर्वतीर्थमात्थयित्रीः सेवाच वरुधा कृता तपो भक्ता तथा
तेन कृते च पारलौकिकं तेन पुण्यनुसारेण सर्वसौख्यसमान्वितः गजवाजिसमायुक्तो
वरुधा तीर्थसेवकः ८५ पूर्वपुन्यप्रभावेण सर्वदैवसखं महत् नहि दुःखं भवेत्तस्य जा
ते सद्यो निनयति ८६ स्वधर्मनिरतो नित्यं परधर्मं पराङ्मुखः धर्माधीशो भवेन्नने
कुवेरसमतो लभेत् ८७ कविना भगुराण इति हययोगफलम् ६७ इत्याहृतीयोगे सौ
म्ये भागवान् रिष्कगे गुरौ पंचमे सप्तमे सूर्ये राहो र्यस्य प्रसूतिके ६० तदा वै भूषको योगो
बुद्धिमान् रूपसंयुतः षोडशाब्दात्परं सौख्यं किंचिदात्मवले भवेत् ६१ अथ विष्णोः
तः पश्चाद् राजलक्ष्मसमान्वितः अथ कस्माज्जायते दुःखं सखं मध्ये विरोधतः ६२ राजयोगे

एवाशत्रोर्जायते दीर्घवेदना अक्रुतवाच किं जायते भगुरुवाच जयदादिकं कुर्यात्सर्वं
 कं यथाविधे तेन दानानुसारेण सर्वसौख्यसमन्वितः ६५ अतएव न कुरुते दाने दुःखं स्यात्
 पूजन्मस कवि भगु ६६ इति मूलकयोगफल ६७ कुजात्पद्याष्टमे मंदे मंदात्पद्याष्ट
 मे गुरौ गुरौ पद्याष्टमे सूर्ये मलये वाल्मीक्ये युक् ६८ राजा वाराज मेची च राजपूज्यो यवा
 भवेत् गुरौ सकर्मकं ह्रीं रो वी रो वी र्यं पुनो नरः धिक्प्रकृतिको ज्ञेयो नीतिणा स्वविचक्षणाः
 वरु विद्यासकुशला कार्यसाधनतत्परः विपालाक्षो महामानी रक्तनेत्रा गलाभकः स्वध
 र्मनि रतो नित्यं परस्त्रीविमुखः सदा १२०० प्रयाद एव कृतः यश्चात् किंचित्सौख्यसमन्वितः
 प्रया विना कृतः यश्चाद्राज्यलक्ष्मसमन्वितः १ धनधान्यसमायुक्तः कुवेरस्य समो भवेत्
 यावज्जीवं सखे तस्य तीर्थदानप्रभावतः २ कविना भगुणा इति मलययोगफल ६९
 सहजैलाभे यदेवे ज्येष्ठगृहे यंच मे भगौ ३ लग्नाधिये च लग्नस्य चेद्दृष्टिः समन्विते भा
 ज्येणेन समा युक्ते योगे यं वाजिधारकः यस्मिन्ना तो नरो यस्य नृपो वा नृपतल्यभाक् ४ दि
 गंतध्रुवलाकीर्तिर्वरु रूयगुणान्वितः सौम्यवृत्तिर्भवेत्तस्य राजानो वणवर्त्तिनः धर्मी स्व
 धर्मनि रतो वाग्मी च यं डितो मतः वाल्यभावे समसौख्यमभ्ये चोत्तकरसौख्यवान् कुरु
 क्षेत्रादि तीर्थेषु पूर्वस्नानं च यवारी गुप्ते दाने कृतं तेन चैतद्योगसमुद्भवः ७ विप्रदेवार्चने

94

सक्तो वरुणा नेन चान्नदः पुत्रपौत्रसमापुक्तो वाय्वा रामादिकारकाः ८ परोपकारानिरतो भो
जने मधुराधियः गजवाजिसमापुक्तो राजलक्ष्मसमान्वितः ९ गुह्यथकटैकैवा होलसनादि
समान्वितः पात्रुमित्रसमोज्ञो वरुधासाहसी मतिः १० यावज्जीवं सखेतस्य बुद्धिकेचविशेष
तः कविना भगुरा १२ इति वाजिधारयोगफलं १०० ततो कोशो विक्रमे च नवमे गगने
भवेत् क्रमात्पायश्रु भेष्टैर्किंश्रुको राज्यभुक् नरः १२ पूर्वतीर्थादं तेन वरुधान समान्वितः
ये देहपरित्यागः कृतस्तेने रुजन्मानि १३ वाल्ये कष्टं भवेत्तस्य जीवने संपादो भवेत् यदि जीव
त्यसौ वालो वालो न्यस्तु शासनरताः १४ षोडशाब्दात्परं सौख्यं स्वात्मबुद्धिवलेन च षट्त्रिं
शाब्दतः पश्चाद्वाजावाराजमेविकः १५ पुत्रपौत्रसमापुक्तो धनधान्यसमृद्धिपुक् नीचे कुले
पिसंयाज्ञो धनाधीशो न संपादः १६ अष्टाधिके चत्वारिंशत्ते वरुध्वयपुक् पश्चात्कष्ट
भवेत्तस्य पात्रुमित्रधनादिभिः १७ कृत्वा दानं च विप्रेभ्यो यश्चात्तापयुतो नरः तेन कर्मनुसा
रेण देहयोडा भवेद्भुवे श्रुक् उवाच किं जाय्यं भगुरुवाच जयदानादिकं कुर्यात्तथा फलं युक्तं य
थाविध्यं १८ एतद्दानं नुसारेण सर्वसौख्यसमान्वितः पात्रुगोपादिभिर्मुक्तो पुत्रपौत्रादिसौख्यपुक्
२० दानाभावे महाविता पुत्रपात्रुगदैरधि २१ कविना भगुरा इति किंश्रुकयोगफलम् १०१
कैश्रैवैवत्रिकोरोच सहजाष्वयैतथा सूर्याद्यः खचराः सर्वयोगे यववृष्यकः २२ यस्मिन्ना

तेन रोयस्तु सर्वसौख्यसन्निवितः प्रकारांतरे लग्नोत्तरे तथा भाग्ये स्वभौमोच्चस्थाः शु
 भाशुभाः यस्य जन्मन्यसौविद्यो वेदवेदो गयारगः जातया चालके देशे पुन्यक्षेत्रे म
 हाकुले २३ वित्तहीनो ल्पग्वयासि भत्वा देशांतरं गतः महातीर्थं तपः कृत्वा विज्ञाथी
 वत्सरत्रये ३४ भुक्तं प्रदानं कंच विवाहकृतवान्युतः ऋतुदाने विना देयं त्यक्त्वा क्षत्रे
 समुद्रवः २५ इह जन्मानि संप्राप्तः पूर्वपुन्यप्रभावतः लक्ष्मीनिरोप्य प्रभुतामाजन्मान्तस
 र्वी भवेत् २६ कुलमध्ये प्रधानश्रगजवाजियुतोनरः शोभनागः क्षरो कोधीयलुरा
 जवल्लभः २७ वर्षात्पोडरात् पश्चादुत्पत्तिं द्व्ययुत्रयोः वाल्पारिषद्वयतस्य शरीरं
 मतोयमे २८ अष्टादशमिते वाथरिषे चैकोनत्रिंशके कौशौरे तु महायात्राजलभीतिः प्र
 जायते २९ द्वाविंशतिवत्सरा दूर्ध्वयित्तसौख्यविवर्जितः भ्रातृकष्टं भवेत्तस्य पूर्वकर्मामुसा
 रतः ३१ अष्टादशमिते प्राकुरा युर्वसपूतिध्रुवं शुक्रं उवाच किं जाय्यं भगुरुवाच शरीरा
 ताम्रपातं च यलसप्रप्रमाराकं तन्मध्ये रुद्ररूपं तुलारिवित्वा च दनेन च ३४ ऊर्णापटं च व
 द्दुरीचं तु विंशत्युद्योक्तं तस्योपरि समासीनो रुद्रमंत्रेन वाक्षरे अयुते च जयेद्भोमान् ततोपा
 ने समाचरेत् हाटकं रुद्रपङ्कचं राजितं द्विगुणं तथा सवत्सागोः प्रदातव्या भव्याश्च सृष्टं तथा
 सप्तलसप्तप्रस्यं च भूमिदाने तथैव च ३७ एतद्दानोपचारेण पूर्वपापात्पुन्यं सत्तानस्य

भवेत्तसौख्यं सर्वरोगविवर्जितः ३८ कविना० भृगुरा० इति वरुणपुष्पकयोगफलम् १०२ स
हजाधीशे च सहजे उच्चधीशे न संयुते तन्वाधीशे च कर्मराउ भौचमदने स्थितौ ३९ भाग्याधी
शे स भौमे च भाग्यगे यस्य जन्मनि कलाये च महत्सौख्यं यत्र जाता सखी नरः ४० ज्येष्ठमे द्वादशे
वर्षे द्वाविंशे च तथा पुनः पितृजा च भवेत्पीडा जीवनैः संशयो भवेत् ४१ चतुर्विंशत्यब्दः पश्चा
त्सहत्सौख्यं प्रजायते राजा वा राजमंत्री च राजपूज्यो यवा भवेत् ४२ पितृप्रकृतिः कोवीरो वरुवि
द्याविचक्षणाः गुरावान् रूयसंयन्त्रो गोरवर्णो महामतिः ४३ महामानी रक्तनेत्रो वरुकीर्ति
समन्वितः वरुस्त्रीभिः समभोगी महाकामी भवेन्नरः ४४ ज्येष्ठविंशत्यब्दः पश्चात्सौख्यमात्म
बलेन च धनधान्यसमायुक्तो वरुभृत्यसमन्वितः ४५ कुलमध्ये प्रधानश्चापि त्तः धिक्वान
संशयः किंचिद्दुःखं भवेत्तस्य कथं निदाप्रभावतः ४६ संतानेन भवेत्तस्य जातो वापि न जीवति
शुक्रउवाच किं जायते भृगुरुवाच जयदानादिकं कुर्यात् शुभोक्तं च यथाविधं दानाभावे मह
दुःखं सपूजन्मनि यावत्तः ४७ शुक्लाणीघं प्रकर्तव्यं विलंबं नैव कारयेत् कविना० भृगुरा० ५०
इति कलाययोगफलम् १०३ चंद्रो लगे एतत्तर्पे बुद्धिस्थाने धरासतः बुधोरंधे सूर्ये शुक्रौ धर्मे
लाभे च जीव्यतिः सत्यं च महत्सौख्यं यस्य जन्मनि जायते महायोगी धनी प्राज्ञो बुद्धिमान्श्चा
वित्तक्षणाः वाल्यभावे महत्कष्टं जायते च पुनः पुनः चतुर्विंशत्यब्दमारभ्य त्रयस्त्रिंशत्पञ्चाशत्कं

मरुत्कष्टं भवेत्तस्य जीवने संपाद्यो भवेत् यदि जीवन्मनुजो भूयत्तल्यो न संपाद्यः ५३ पूर्वं
 कुलघ्नो घेरा इह जन्मनि दुःखं भुक्त्वा स्त्रियः पुत्रात्सुखं नास्ति पूर्वपापानुसारतः शुक्रं
 किं जायते भृगुस्तवाच सीरीवातामपात्रं च यले विपात्युमाणाकं तन्मध्ये रसकोरो च यत्र
 संलिरव्यं गंधकैः ५५ पटोपरि समासीनस्तद्वर्गकारयेज्जपे यद्गना भविषी जं च मनुल
 क्षत्रयावधिः पीतांबरं वसित्वा च जपे द्रुमभक्तिः ततो दानं प्रदातव्यं मनुष्यं च हाटकं
 ५७ रजतं तत्त्वषट्कं च धेनुना मेकं विंशतिं सबत्सानां तथा देयाद्भूमिदाने तथैव च ५८ ता
 मया त्रैतप्या देयं घृतपूरीं सदाक्षिणं भुङ्क्तामाया न्नगोधूमदानं देयं यथोक्तं ५९ ए
 तद्दानोपचारेण पूर्वपापान्मुच्यते स्त्रियः पुत्रात्तदधनात्सौख्यं स्वजनैश्च पुजायते
 ६० दानाभावे महादुःखं भृगुराचारि भाषिते इति सत्पुत्रयोगफलम् १०४ त्रिकोरो
 वापि मध्यस्थो जीवो वा भृगुभूमिजो तर्धैषोऽं वाप्यलग्नेषाः कूरो वा कूरसंयुतः ६१
 कूरो वा ऋद्धौ च स्थो यदि जीवो भवेत्तदा तदा रजीवनामा च योगो यं यस्य जन्मनि ६२
 नवमेऽपरा मेवर्षे द्वादशे च विरोधतः ज्ञानिषं जायते तस्य वैधुतो भ्रातृजोस्तवः ६३ ज्येष्ठा
 द्योगते वर्ये सौख्यमात्मवलेन च षट्त्रिंशद्वर्षे तोयश्चान्महत्सौख्यसमन्वितः ६४ पुत्र
 मित्रसमायुक्तौ वरुद्रव्यसमन्वितः पितृप्रकृतिको जेयो वरुद्रधाता मसीमतिः ६४ चतुश्च

98

त्वारिंशत्तमेनारौ पुत्रादिजाव्यथा बृद्धत्वेपि महाचिंता रोगेनापि धनेन वा श्वासका सोप्रा
 पीडा जायते वार्धके ध्रुवं शुक्र उवाच कैः कर्मभिः महत्कष्टं केन पापेन नश्यति भृगु उवाच पूर्व
 च पशु हंता च गुर्विरायाश्च पशुस्त्रियः तेन पापेन गोगी च योषित्युत्रादिना व्यथा ६७ किं जायते भृगु
 उवाच रीरीवाता म्रयात्रं च पलमष्टप्रमाराकं अष्टगंधैर्लिखेत्तत्र त्रिकोरां यंत्रं तमे ६८
 सौवर्गं पशुरुयेत्तत्र पलं यंत्रं प्रमाराकं यथोक्तविधिना पूज्यस्तदमे स्यादयेत्तस्य धीः ६९ पटो प
 रिसमासीनस्तदमे कारयेज्जायं हिंद्रेण स्य सतेण स्य यंच वीजं त्रिवीजकं ७० सहजेण स्य मेत्र
 स्य लगेण स्य तथैव च अष्टुतैको जया कार्यः पञ्चमे त्रविशेषतः ७१ ततो दानं प्रकृते व्यष्टं
 द्वादशाष्टकं द्वादशं रजितं वस्त्रं च त्रराणीति हस्तकं ७२ श्रीफलं यंच रत्नं च गोदद्यान्महिषी
 तथा एतद्दानोपचारेण पूर्वपापात्प्रमुच्यते पुत्रपौत्रादिनारीणां महत्सौख्यं प्रजायते शुक्ल
 न कुरुते दानं नारी पुत्रादिजाव्यथा ७४ कविना भृगुणा ० इति राजीवयोगफलम् १०५ सुत
 गेच भद्रो वै हृदये कुरेण वा पुत्रे पात्रुक्षेत्रे वा जीवः पात्रुणापि समीक्षितः तदा च न रुषो योगो
 संततिर्मियते ध्रुवं स्याद्यहो ररा दोषे रा वा स्तरा स्यैव पूर्वतः तेन पापान वै पुत्रः संतानो पर
 तो भवेत् ताम्रपात्रेण वै पुत्रकारयेन्न वमंडले ७७ विप्रमूर्तिं च तन्मध्ये कारयेच्चंदनेन च रक्तो
 वरं परिधाप्य हि सहस्रं जपेच्चरेत् पद्मनाभं त्रिवीजं च निपुतावधि पूर्वकम् जज्ञा दानं ददेत्

आद्रसखं च हाटकं राजितं द्विगुणं वस्त्रं मुक्ताफलचतुर्दशैः सप्तान्ते प्रस्य प्रस्य च गुडे नैव
 घृतेन च ८० स्त्री पुंसोर्गुणं वस्त्रं च दद्याद्विप्राय यत्नतः ततश्च श्रीफले भव्यं मयामं त्रेणामं
 त्रयेत् ८१ कृत्वा ते स्त्रीषु दातव्यं भौमेन क्लृप्तेषु तः ततो गोदानं कं दद्यात्स्नानं सर्वैष धै
 जैलैः ८२ एतद्दानोपचारेण ध्रुवं जीवति संततिः एतदेव विना कृत्वा पुत्रसौख्यं प्रजाय
 ते पुत्रसौख्यं यथा चैव न भवेत्कस्य स्याच्चित् शुभयोगाश्च ये सर्वे दानाभावे ह्यथा फलाः
 ८४ यदा नोपचरेत्ततः धने च निर्धनो भवेत् कविना ० भृगुणा ० ८५ इति नरुष्योगफल
 म् १०६ धने व्यये यदा जीवः सौरी राहु समन्वितः सह जेत्यै सते षष्ठे रोषाः खेटाः क्रमा
 त्स्थिताः तदा च हरिणो योगो यत्र जातः सखी नरः पूर्वक्षत्रकुलोद्भूताः पांचाले च महाध
 नी ८७ एकदा च वने गत्वा धनुषा च मगाः हताः सगर्भाः सां सलो भेन कृतमेतन्न संशयः
 ८८ तीर्थे दाने कृते नानाश्रया त्रेषु समर्थितं इह जन्मानितैः दीर्घैः हीनवर्गीषु जायते जातं
 श्रोत्रमवरोधिनी च कर्मरतो भवेत् तीर्थदानप्रभावेण भाग्यवृद्धिः प्रजायते ८९ मध्ये
 न डरव्याजैः हरिणो वधो यकृतः क्षरो हानिः कुपात्रे दानदोषकृत ९० पुत्रणो के
 र्धदल्यसारोक्तं कं सधीः एतद्दानानुसारेण पूर्वेषां पातुमुच्यते ९१ दानाभावे महादुःखं

धनपुत्रगदैरपि कविनाचकृतः प्रसोभगुणापरिभाषितः ६४ इति हररायोगफलम् १०७
 धर्मणोवापिधीणोवाकूरोवाकूरसंयुतः धर्मकुजेसखेचंद्रेलाभेणोलाभगेसति ६५ धने
 णश्च धने यस्य योगे ये हरितो मत्तः गुणीमानी धनाउचश्चक्रोधीचरक्तलोचनः वाल्यभावे
 मरुत्कथं मध्ये सौख्यं प्रजायते राजावाराजमं चैचराजपूज्योयवाभवेत् ६६ पितृप्रकृतिको
 नूनं किंचित्कफाधिको भवेत् गौरवरीं हं गश्च दानमार्गं च मध्यमः ६७ चत्वारिंशाव
 तः यश्चान्मत्सौख्यं प्रजायते किंचिदः खं भवेत्तस्य पूर्वपापानुसारतः ६८ पूर्वव्याधीसग
 भीचमारितासुतसंयुताः तेनयापानुसारेण पुत्रो जातो विनश्यति १३०० कदाचिन्नामता
 कं न्याएकावापि हृदये त्रये अकुतवाच किं जाय्यं किं दा० भगुरुवाच पानेयं चाक्षरं भौमे
 जयेकुर्योद्यथाक्रमं गोप्यपात्रोपरिस्थाप्य सौवरीं व्याधीरूपकम् नवास्त्रमंडले मध्ये त
 दजे जयमाचरेत् द्विसहस्रं प्रकर्तव्यं शुभताविधिपूर्वकं ततो दाने प्रकर्तव्यं राजिते पणव
 द्भूकं तदर्थं हाटकं देयेताम्रपात्रे घृते भूते रक्तवरीं तथा वस्त्रं च वस्त्रं करामकं सबत्सा
 गोः प्रदातव्या कंवलं रक्तवरीकम् ५ सप्तान्नं प्रस्य प्रस्ये च स घृते च प्रदाययेत् गुग्गुला
 नप्रभावेन योगदोषक्षयो भवेत् ग्राचार्यो यत्तथा दद्यात् व्याधीरूपं सहाटकं राजिते ज
 यकत्रैच गोदानेन समन्वितः ७ भानुयंत्रे च संलिख्य स्त्रीकं ठे धारयेत्ततः ततश्च श्रीफ

लेभवं भानुमेरो मेत्रयेत् ८ तस्य पूजा प्रकर्तव्या वर्षमेकं हि यावत्तः एतद्दानप्रभावे
 न ध्रुवं संतति जीवति ९ रोगिणां रोगहीनत्वे निर्धनोपि धनी भवेत् दानाभावे महावि
 तापुत्रैरपि धनैरपि १० सत्पुत्रीरपुत्रश्चाविना दानं भवेन्नरः शुभयोगाश्च यो प्रोक्ता
 दानाभावे हृष्याफलाः ११ कविना च कृतः प्रसो भुगुणापरि भाषितम् १२ इति हरि
 तयोगफलम् १०८ इति योगसारे भुगुणकसंवादे कुष्ठदाद्यष्टोत्तरराजयोगाः
 समाप्ताः शुभमस्तु संवत् १५२२ चैत्रवदि ३ सूर्यवासरे श्रीरामायनमः कृत्वा य-
 दुद्धि प्रवेधात्मजमेत्रविद्याविनेयगर्भास्थितिनीति संस्था सत्ताभिधाने भवने नराणां
 होरागमस्यैपरिचितनीयम् १ यावत्संख्यामहाराणं सत भवनगता पूर्णा दृष्टिर्गता वा
 तावत्संख्या प्रसूतिर्भवति वलपुताः पुंनराः पुत्रजन्मः पुत्रिषु कस्य चंद्रो हिमसत
 रवियोर्गर्हा निकरोति केचिच्चंद्रादिचार्ये मुनिवरकथिते तद्विद्वित्येन वंशे १ भौ
 मेन राहुणा वापि पुक्तः स्यात्तयं च मे श्वरः राहु भौमांतरस्यो वा पुत्रनाशः करो भवेत् द्यौः
 त्रौकान्तिकातिस्त्रौजापतेनात्र संशयः गोपालमेत्रात् हरिवंशप्रवरात् वा स्याच्छलक्षफलात्तसं
 सै

तानसंखवाच्यम् १

